

PALJ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยชินวัต
JOURNAL OF PUBLIC ADMINISTRATION AND LAW
SHINAWATRA UNIVERSITY

ฉบับที่ 3 ปีที่ 1
(กันยายน - ธันวาคม 2567)

VOL. 3 NO. 1
(SEPTEMBER - DECEMBER 2024)

ISSN : 3056-9257 (ONLINE)

SIU

SHINAWATRA UNIVERSITY
มหาวิทยาลัยชินวัต
“สร้างโลก ของ โอกาส”

SHINAWATRA
UNIVERSITY

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร
Journal of Public Administration and Law Shinawatra University

ISSN: 3056 - 9257 (Online)

ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2567

Vol.1, No.3, September – December 2024

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ตลอดจนถึง สาขามนุษย์ศาสตร์ และสังคมศาสตร์ให้กับนักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ และการสร้างเสริมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างนักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักนวัตกรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ทาง วิชาการ และนวัตกรรมด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และนิติศาสตร์ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถ ขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม และประเทศได้

เจ้าของวารสาร

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร

รูปแบบการดำเนินการกลั่นกรองบทความ

กองบรรณาธิการได้ให้ความสำคัญกระบวนการจัดทำวารสารตั้งแต่การคัดเลือกบทความ จะต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็น ทบทวน และตรวจสอบ วิพากษ์ วิจารณ์ ความถูกต้อง เหมาะสมทางวิชาการ จากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องต่อบทความเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ และในการประเมินใช้รูปแบบผู้ประเมินไม่ทราบชื่อผู้แต่งและผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้ประเมิน

คณะที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุเทพ เชาวลิตร

ที่ปรึกษาสถาบันการศึกษาเอกชน

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง

กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.สิน พันธุ์พินิจ

อดีตรองอธิการราชมณฑลตะวันออกเฉียงใต้

รองศาสตราจารย์ ดร.ทองหล่อ วงศ์อินทร์

กรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์

กรรมการสภามหาวิทยาลัยปทุมธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์

ที่ปรึกษาสถาบันการศึกษาเอกชน

รองศาสตราจารย์ ดร.จตุรนต์ ดวงเดือน

ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ ณ หนองคาย

อดีตนายกสภาวิทยาลัยนครราชสีมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพสิน นกุลกิจ

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยปทุมธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพันธ์ รุ่งเรืองกูร

ที่ปรึกษาสถาบันการศึกษาเอกชน

บรรณาธิการวารสาร

รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.ศุภกานต์ มังกรสุรกาล

มหาวิทยาลัยชินวัตร

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันเอก (พิเศษ) ดร. พิณัย วิถีสวัสดิ์

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเพ็ง จันทรัมย์

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวัช นุกุลกิจ

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชนี คุปตะวาทีน

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.ศุภกานต์ มังกรสุรกาล

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.กำพล วันทา

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.ปรัชญา มีโนนทองมหาศาล

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.กิตติศักดิ์ นิธิณัฐเจริญกุล

มหาวิทยาลัยชินวัตร

อาจารย์จิรวรรณ เทพประสิทธิ์ เทวาเวศม์ธำรงค์

มหาวิทยาลัยชินวัตร

อาจารย์ชยพัทธ์ ยางศรี

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.ชัยวัฒน์ ลาพินี	มหาวิทยาลัยพะเยา
ดร.ศศิรดา แพงไทย	วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต
ดร.ทัศนีย์ ทิพย์คงคา	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ดร.สุเทพ ตระหง่าน	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ดร.รติรัตน์ วรโชคเดชาวิวัฒน์	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
อาจารย์พิเชฐ ภูเนลิมิตระกุล	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
อาจารย์มาลีรัชต์ ฉานสูงเนิน	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ดร.ณรงค์ฤทธิ์ วังศิริ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
อาจารย์ทิวากร สุทธิปาก	โรงเรียนบ้านดอนแดง
อาจารย์ธรรมาทิพย์ มูลศาสตร์	วิทยาลัยทองสุข

สำนักงานกองบรรณาธิการวารสาร

คณะรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร

99 หมู่ 10 ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี 12160

โทรศัพท์ (+66) 2599 0000

E-mail : supakran.m@siu.ac.th และ <https://so17.tcithaijo.org/index.php/palsiuj/index>

กำหนดออก

วารสารมีกำหนดออก ตามเวลาที่กำหนด ปีละ - 3 ฉบับ (ราย 4 เดือน)

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 เดือน พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 เดือน กันยายน – ธันวาคม

การเผยแพร่

ผู้ที่สนใจสามารถค้นหาที่ <https://so17.tci-thaijo.org/index.php/palsiuj/index>

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

รองศาสตราจารย์ ดร.สงวค์ เสวตวัฒนา	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนากร ธนาธารชูโชติ	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา ตั้งชัยศักดิ์	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ บุญเจริญ	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณกร โท้ประยูร	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สังกัดสมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญธรรม พรเจริญ	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ดร.ณัฐพล บัวเปลี่ยนสี	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชนเดช กังสวัสดิ์	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ดร.เดชา โลงนสิริศิลป์	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
รองศาสตราจารย์ ดร.กิ่งพร ทองใบ	สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เริ่มศรี	สาขาวิชานิติศาสตร์การตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.วราฤทธิ์ พานิชกิจโกศล กุล	สาขาวิชาสถิติประยุกต์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สมกุล ถาวรกิจ	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศ แสงศักดิ์	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ วัฒนพานิช	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไนตะวัน กำหอม	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ เทียนขาว	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
ดร.นิพัทธ์พนธ์ สนิทเหลือ	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีแห่ง สุวรรณภูมิ
พระปลัดกล้าณรงค์ ญาณวีโร (โตนดแก้ว), ดร.	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้บริหาร Dhammakaya Eigersund
ดร.ธีระพงศ์ บุศรากุล	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
ดร.พินิจ มีคำทอง	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รองผู้อำนวยการโรงเรียน พระยี่นวิทยาการ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอนแก่น
ดร.วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา
ดร.สมใจ มณีวงษ์	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านไผ่ ประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2
ดร.ศิริมงคล ทนทอง	สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษานิเทศก์ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
พระมหาวุฒม์ สุวุฒฺมิโก (บุญเสนอ), ดร.	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักพระปริยัติธรรม วัด พระธรรมกาย
ดร.วิโรจน์ โกศลฤทธิชัย	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี
ดร.จีรนาถ ภูริเศวตกำจร	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข
รองศาสตราจารย์ ดร.อำพล บุคดาสาร	พุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ วิทยอนันต์	สาขานิติศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
ดร.วิชาญ จันท์อินทร์	สาขานิติศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวิน อัครภูวดล	สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธ์สรศักดิ์ สุทธิไชยเมธี	สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารักษ์ ลือชา

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา ไตลังคะ

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชิน ชัยยันต์

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดา ศิลปาภิสันท์

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา ไตลังคะ

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี
กรุงเทพ

นาวาอากาศโท.ดร.อนันต์ ไกรบำรุง

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท คุณศิริรัตน์

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ดร.นุชรัตน์ นุชประยูร

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์
นนทบุรี

บทบรรณาธิการ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ตลอดจนถึง สาขา มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ให้กับนักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการสร้างเสริมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างนักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักนวัตกรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ทางวิชาการ และนวัตกรรมด้านรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและประเทศ โดยกำกับคุณภาพและกระบวนการของการจัดทำวารสารให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ

ในวารสารฉบับนี้ประกอบด้วยบทความวิจัย ของนักวิชาการ อาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 เรื่อง หัวข้อหลักครอบคลุมทั้งด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ด้านนิติศาสตร์ และประเด็นท้าทายใหม่ ๆ ทางด้านมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

ทางทีมจัดทำวารสาร ขอขอบคุณผู้เขียนบทความและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่พิจารณาบทความ ที่ปรึกษา ภายในและภายนอกทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขบทความให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนทรัพยากร และให้คำแนะนำจนทำให้วารสารฉบับนี้ มีบทความที่น่าสนใจ และได้มาตรฐานมีคุณค่าทางวิชาการ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่สนใจ และเป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการได้เป็นอย่างดี

รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์

บรรณาธิการ

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย	
เรื่องที่	
1 A COMPARISON BETWEEN COVARIANCE - BASED (CB) AND PARTIAL LEAST SQUARES (PLS) STRUCTURAL EQUATION MODELING : APPLICATIONS, ASSUMPTIONS, AND APPROPRIATENESS Sipnarong Kanchanawongpaisan	1 - 20
2 การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช สุศักดิ์ แก้วเกื้อ, กิจฐเขต ไกรवास, อาภาภรณ์ สุขหอม	21 - 33
3 ความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช วิภารัตน์ ทองแท้, นันธิดา จันทร์ศิริ, อาภาภรณ์ สุขหอม	34 - 50
4 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ทัศนศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง. จังหวัดนครศรีธรรมราช ปวีศา สงเกิดทอง, อาภาภรณ์ สุขหอม, กิจฐเขต ไกรवास	51 - 65
5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการสำนักงานงบประมาณ กลาโหม สุรสิทธิ์ วันทาเขียว, ณัฐวุฒิ อ้นตระกูล	66 - 79
6 ทศนคติของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทัศนศึกษา : นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี ชูศักดิ์ พุ่งเดช, วิเชียร ต้นศิริคงคล	80 - 91

A COMPARISON BETWEEN COVARIANCE - BASED (CB) AND PARTIAL LEAST SQUARES (PLS) STRUCTURAL EQUATION MODELING : APPLICATIONS, ASSUMPTIONS, AND APPROPRIATENESS

Sipnarong Kanchanawongpaisan *¹

^{*1} Suan Sunandha Rajabhat University

* Email: sipnarong.ka@gmail.com

Received 4 August 2024

Revised 29 August 2024

Accepted 6 September 2024

Abstract

This study compares Covariance-Based Structural Equation Modeling (CB-SEM) and Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM). We emphasize the distinct scopes, techniques, and applications of each. CB-SEM is specifically designed to evaluate hypotheses and validate them. It is effective with substantial sample sizes and data sets commonly disseminated and extensively used chiefly in social sciences, psychology, and education. The maximum likelihood estimation approach estimates parameters, emphasizing fit indices such as Chi-square, RMSEA, CFI, and TLI. In contrast, Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM) is particularly suitable for doing exploratory research or making predictions. It can handle lower sample sizes and data that does not follow a normal distribution. Furthermore, it is prevalent in business, marketing science, information systems, and management research. An iterative technique optimizes the explained variance in Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM). This algorithm focuses on key features such as R-squared, Q-squared, Average Variance Extracted (AVE), and Composite Reliability (CR), which are indicators of prediction quality. This research examines how measurement error is addressed in CB-SEM by explicitly including terms, whereas PLS-SEM takes an implicit method. Furthermore, it examines model fit indices and data needs to assist researchers in selecting between these two methodologies, providing them with a practical reference. This document offers comprehensive guidance that considers the study goals and the specific features of the accessible data sets. The preceding discourse enhances the use of rigorous techniques and offers valuable direction to researchers.

Keywords : Structural Equation Modeling (SEM), Covariance-Based SEM (CB-SEM), Partial Least Squares SEM (PLS-SEM)

Introduction

SEM is a comprehensive multivariate technique that analyzes complicated relationships among observed and latent variables (Little, 2023). It is not just its ability to scrutinize and quantify links between numerous variables that have made it indispensable in social sciences, business research, psychology, and education; it has also made possible the combination of direct and indirect effects. Such trait that makes SEM different from other statistical techniques allows for a better perception of the theoretical model's underpinning structure (Sharma et al., 2023). Apart from sharing common principles, the two main approaches to SEM (CB-SEM) Covariance-Based SEM are distinct concerning their target objectives, estimation methods, and application contexts. While there are many similarities, CB-SEM is mainly based on reproducing the covariance matrix of observed data and can be considered theory testing or confirmation-oriented. In contrast, PLS-SEM seeks to maximize explained variance in dependent variables with an orientation towards theory development and prediction (Henseler & Schubert, 2024).

Despite the widespread use of both CB-SEM and PLS-SEM, a significant study gap urgently needs to be addressed. There is an urgent need to fill a significant knowledge gap. For example, existing studies are not comprehensive or comparative; hence, they do not provide the context necessary for making judgments based on the appropriateness of either method under different conditions. Nevertheless, choosing between them can be very difficult, especially for researchers who are beginners in SEM (Structural Equation Modelling). Failing to choose the most appropriate method between these two alternatives is further complicated by the literature that has made varying recommendations and contradicted themselves most of the time, necessitating our investigation (Sabole et al., 2023). These studies mainly focus on its technical aspects but do not sufficiently address some practical implications arising from one's preference. This further implies that we need to offer tangible guidance when deciding which method to prefer between CB-SEM and PLS-SEM, given the increasing complexity of research models and adoption by new fields. The study we conduct aims to fill this void by providing researchers with adequate tools to guide them into making more informed choices and reducing confusion, hence improving the rigor of research methods employed within our field. By so doing, there will be a significant improvement in research methodology within our field, resulting in more robust findings.

This study aims to give practical direction to researchers by comparing CB-SEM and PLS-SEM in detail to inform them which SEM technique can best suit them based on their objectives, nature of data, and theoretical basis. In addition, there are many misconceptions about what CB-SEM and PLS-SEM can or cannot do. This paper will explain some of these misconceptions by explaining the two methods' strengths and limitations (Cepeda et al., 2024). This study will plug a gap in comparative literature and add to a better understanding of the reasons why or when one should opt for CB-SEM vs. PLS-SEM. Methodological rigor across diverse research fields requires such knowledge. When research models get more complicated, it is necessary to choose appropriate analytical techniques that will produce valid and reliable results. This study will improve methodological rigor by assisting researchers in making appropriate choices regarding their analytic strategy. Moreover, technical literature provides detailed discussions on CB-SEM versus PLS-SEM along specialized lines. A broader perspective will make this work accessible to all readers with different areas of specialization within various fields of science (Hair et al., 2019).

Conceptual Differences Between CB-SEM and PLS-SEM

Covariance-Based Structural Equation Modeling (CB-SEM) and Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM) are sturdy strategies for analyzing complicated relationships among determined and latent variables. However, they fluctuate fundamentally in their conceptual method, goals, and underlying philosophy. Understanding those variations is essential for selecting the best technique for a given research context.

1. Objective and Philosophy

CB-SEM is rooted in classical statistical theory and is designed primarily for theory testing and confirmation. Its main objective is to reproduce the covariance matrix of the observed data as closely as possible. This approach is inherently confirmatory, testing whether the data fits a predefined theoretical model. CB-SEM aims to validate the proposed relationships between variables based on solid theoretical foundations by focusing on reproducing the covariance structure. It uses various goodness-of-fit indices to determine how well the model represents the data, thus ensuring that the theoretical constructs are supported by empirical evidence (Hair et al., 2014). In contrast, PLS-SEM is oriented towards prediction and theory development. Its primary objective is to maximize the explained variance of the dependent variables. PLS-SEM is inherently exploratory, identifying relationships and patterns within the data that can inform theory building. This method does not aim to replicate the observed covariance matrix but instead seeks to explain the

variances of the endogenous constructs. PLS-SEM is particularly useful when the theoretical framework is not well-established, and the researcher aims to explore or refine new models. It provides flexibility in model specification and can handle complex models with many indicators and constructs, making it a powerful tool for predictive modeling and exploratory research (Sarstedt et al., 2024).

1. Model Fit

CB-SEM places a strong emphasis on the overall fit of the model to the observed data. It provides a comprehensive set of fit indices to assess how well the hypothesized model replicates the covariance matrix of the observed variables.

Chi-square (χ^2): This statistic tests the null hypothesis that the model fits the data perfectly. A significant Chi-square value indicates a poor fit. However, this test is sensitive to sample size; with large samples, even minor discrepancies can result in significant Chi-square values (Kline, 2015).

$$\chi^2 = (N-1) \times F$$

where N is the sample size, and F is the minimum value of the discrepancy function that measures the difference between the observed and model-implied covariance matrices. A significant Chi-square value indicates a poor fit. However, this test is sensitive to sample size; with large samples, even minor discrepancies can result in significant Chi-square values.

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA): RMSEA measures the extent to which the model, with unknown but optimally chosen parameter estimates, fits the population covariance matrix. Values less than 0.08 indicate a reasonable fit, and values below 0.05 indicate a good fit (Browne & Cudeck, 1993).

$$\text{RMSEA} = \sqrt{\frac{\chi^2/df - 1}{N - 1}}$$

Where df is the degree of freedom, values less than 0.08 indicate a reasonable fit, and values below 0.05 indicate a good fit.

Comparative Fit Index (CFI): CFI compares the fit of the user-specified model to a more restricted, nested baseline model. Values close to 1.0 indicate a good fit, with values above 0.90 generally considered acceptable (Bentler, 1990).

$$\text{CFI} = 1 - \frac{(\chi_{\text{model}}^2 - df_{\text{model}})}{(\chi_{\text{baseline}}^2 - df_{\text{baseline}})}$$

Values close to 1.0 indicate a good fit, with values above 0.90 generally considered acceptable.

Tucker-Lewis Index (TLI): Similar to CFI, TLI adjusts for model complexity, penalizing for adding parameters that do not significantly improve the model fit. Values above 0.90 typically indicate a good fit (Tucker & Lewis, 1973).

$$\text{TLI} = \frac{\chi_{\text{baseline}}^2 / df_{\text{baseline}} - \chi_{\text{model}}^2 / df_{\text{model}}}{\chi_{\text{baseline}}^2 / df_{\text{baseline}} - 1}$$

Values above 0.90 are typically considered indicative of a good fit.

These indices in CB-SEM collectively help researchers determine if their theoretical model is a plausible representation of the data structure, ensuring that the hypothesized relationships among variables are supported by empirical evidence.

In contrast, PLS-SEM does not prioritize overall model fit similarly. Instead, it focuses on the model's predictive power, emphasizing measures that indicate how well the model explains the variance in the dependent variables. Key indicators in PLS-SEM include as follows:

R-squared (R²): This measure indicates the proportion of variance in the endogenous constructs explained by the exogenous constructs. Higher R² values suggest better explanatory power (Hair et al., 2017).

$$R^2 = 1 - \frac{\sum (y_i - \hat{y}_i)^2}{\sum (y_i - \bar{y})^2}$$

Where y_i is the actual value, \hat{y}_i is the predicted value, and \bar{y} is the mean of the observed data. Higher R^2 values suggest better explanatory power.

Cross-validated Redundancy (Q²): Q² uses a blindfolding procedure to assess the model's predictive accuracy. Positive Q² values indicate the model is predictively relevant for a given endogenous construct (Chin, 1998).

$$Q^2 = 1 - \frac{\sum (y_i - \hat{y}_i)^2}{\sum (y_i - \bar{y})^2}$$

Positive Q² values indicate the model has predictive relevance for a given endogenous construct.

Average Variance Extracted (AVE): AVE measures the variance a construct captures concerning the amount of variance due to measurement error.

Values above 0.50 are considered acceptable, indicating that the construct explains more than half of the variance of its indicators (Hair et al., 2010).

$$AVE = \frac{\sum \lambda_i^2}{\sum \lambda_i^2 + \sum \theta_i}$$

Where λ_i are the factor loadings and θ_i are the error variances. Values above 0.50 are considered acceptable, indicating that the construct explains more than half of the variance of its indicators.

Composite Reliability (CR): CR evaluates the internal consistency of the constructs, similar to Cronbach's alpha. Values above 0.70 are generally considered satisfactory (Hair et al., 2017).

$$CR = \frac{(\sum \lambda_i)^2}{(\sum \lambda_i)^2 + \sum \theta_i}$$

Values above 0.70 are generally considered satisfactory.

PLS-SEM's focus on these measures reflects its primary goal of maximizing explained variance and predictive accuracy rather than fitting a predefined covariance structure. This makes PLS-SEM particularly useful in exploratory research where the theoretical model is still being developed and refined.

Aspect	CB-SEM	PLS-SEM
Model Fit	The overall fit of the model to the data	Predictive power and explained variance
Emphasis		
Key Fit Indices	Chi-square (χ^2), RMSEA, CFI, TLI	R-squared (R^2), Q-squared (Q^2), AVE, CR
Approach to Fit	Confirmatory, goodness-of-fit indices	Exploratory, predictive relevance measures

Table 1 Summary of Model Fit Differences

2. Estimation Method

Covariance-Based Structural Equation Modeling (CB-SEM) and Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM) use separate estimate approaches that align with their respective aims and philosophies. Comprehending these techniques is essential for choosing a suitable methodology for a particular study setting. CB-SEM often uses Maximum Likelihood Estimation (MLE) to estimate

model parameters. The Maximum probability Estimation (MLE) method seeks to identify the parameter values that optimize the probability of witnessing the sample data, given the model. This approach relies on many fundamental assumptions and scientific procedures.

The objective of MLE

The primary objective of MLE is to identify parameter estimates that make the observed data most probable under the specified model. This involves calculating the likelihood function, which represents the probability of the observed data as a function of the model parameters (Bollen, 1989).

Likelihood Function

The likelihood functions $L(\theta)$ for a set of parameters θ is given by:

$$L(\theta) = \prod_{i=1}^N f(x_i|\theta)$$

Where $f(x_i|\theta)$ is the probability density function of the observed data x_i given the parameters θ , and N is the sample size.

Maximizing the Likelihood

To find the parameter estimates that maximize the likelihood function, MLE solves the following optimization problem.

$$\hat{\theta} = \arg \max_{\theta} L(\theta)$$

This involves taking the natural logarithm of the likelihood function (to simplify calculations) and finding the parameter values that maximize this log-likelihood

$$\log L(\theta) = \sum_{i=1}^N \log f(x_i|\theta)$$

Assumptions of MLE

Normality: MLE assumes that the data are normally distributed. This assumption is critical because the properties of the maximum likelihood estimators, such as consistency, efficiency, and asymptotic normality, rely on it (Kline, 2015).

Large Sample Size: MLE requires a large sample size to produce reliable estimates. This is because the asymptotic properties of MLE ensure that the estimators are unbiased and have minimum variance in large samples, only holding when the sample size is sufficiently large (Jöreskog, 1970)

Challenges and Limitations

Sensitivity to Sample Size: Based on MLE, the Chi-square statistic used in CB-SEM is sensitive to sample size. Even minor discrepancies between the model and the observed data can result in a significant Chi-square value in large samples, indicating a poor fit (Hu & Bentler, 1999).

Assumption Violations: When the normality assumption is violated, MLE can produce biased parameter estimates and incorrect standard errors, leading to invalid conclusions. Alternative estimation methods, such as robust maximum likelihood or bootstrapping, can address this issue (Byrne, 2016).

Aspect	CB-SEM	PLS-SEM
Estimation Method	Maximum Likelihood Estimation (MLE)	Iterative algorithm combining PCA and OLS regression
Assumptions	Normality, large sample size	No assumption of normality, suitable for smaller samples
Objective	Maximizing the likelihood of observed data	Maximizing explained variance and predictive accuracy

Table 2 Summary of Estimation Method Differences

Therefore, CB-SEM's use of MLE is geared towards achieving the most probable parameter estimates given the observed data, assuming normality and large sample sizes. This method ensures the accuracy and reliability of the model's parameters but also imposes strict requirements on the data.

3. Data Requirements

Covariance-Based Structural Equation Modeling (CB-SEM) and Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM) have specific data needs corresponding to their unique aims and estimate methodologies. Comprehending these criteria is essential for researchers to choose the suitable methodology for their study environment. CB-SEM and PLS-SEM have distinct differences in their assumptions on data properties, namely in sample size and data distribution.

CB-SEM Data Requirements

Sample Size:

CB-SEM typically requires a large sample size to produce reliable and valid results. This is because the accuracy of parameter estimates, the power of statistical tests, and the stability of model fit indices improve with larger samples. A general rule of thumb is to have at least 200 cases, although more complex models may require larger samples (Kline, 2015).

Minimum Sample Size: CB-SEM's minimum recommended sample size is often cited as 200. However, some authors suggest a minimum of 10 to 20 times the model's estimated parameters (Hair et al., 2010).

Normality Assumptions:

CB-SEM assumes that the data are multivariate normally distributed. This assumption is critical because the maximum likelihood estimation (MLE) method used in CB-SEM relies on the normality of the data to produce unbiased and efficient parameter estimates (Byrne, 2016).

Multivariate Normality: The assumption of multivariate normality means that each observed variable should be normally distributed, and any linear combination of the variables should also be distributed.

Implications of Non-Normality: When data deviate from normality, parameter estimates and standard errors may be biased, leading to incorrect conclusions. Researchers may use alternative estimation methods, such as robust maximum likelihood (RML) or bootstrapping, to address non-normality (Kline, 2015).

Missing Data:

CB-SEM also assumes that data are missing at random (MAR) or entirely at random (MCAR). If this assumption is violated, the results can be biased. Various imputation techniques or the complete information maximum likelihood (FIML) method can handle missing data appropriately (Little & Rubin, 2019).

PLS-SEM Data Requirements

Sample Size:

PLS-SEM is more flexible regarding sample size requirements and can produce reliable results with smaller samples. This flexibility makes PLS-SEM particularly useful in exploratory research and studies with limited sample sizes (Hair et al., 2017).

Minimum Sample Size: A standard guideline for PLS-SEM is the "10-times rule," which suggests that the minimum sample size should be ten times the maximum number of paths pointing to any construct in the model. However, recent research indicates that sample sizes of 100 to 200 are generally sufficient for most PLS-SEM applications (Hair et al., 2017).

Normality Assumptions:

PLS-SEM does not assume that the data are typically distributed. This lack of reliance on normality makes PLS-SEM robust to deviations from normality and suitable for analyzing non-normal, skewed, or kurtotic data (Henseler et al., 2015).

Robustness to Non-Normality: PLS-SEM's iterative algorithm, which combines principal component analysis with ordinary least squares regression, allows it to handle non-normal data effectively. This characteristic is one of the reasons for PLS-SEM's growing popularity in various fields, including business, marketing, and information systems (Hair et al., 2017).

Missing Data:

PLS-SEM can handle missing data more flexibly than CB-SEM. While it still prefers data to be missing at random (MAR) or entirely at random (MCAR), PLS-SEM can use pairwise deletion or mean substitution methods to manage missing data, making it more adaptable to datasets with incomplete information (Hair et al., 2017).

Aspect	CB-SEM	PLS-SEM
Sample Size Requirements	Typically, significant (200+ cases)	Smaller samples acceptable (100-200 cases)
Normality Assumptions	Assumes multivariate normality	No assumption of normality
Missing Data Handling	Requires MAR or MCAR; uses imputation or FIML	Flexible, uses pairwise deletion or mean substitution

Table 3 Summary of Data Requirements Differences

Therefore, CB-SEM and PLS-SEM have different data requirements that reflect their distinct estimation methods and objectives. CB-SEM requires larger sample sizes and normally distributed data to produce reliable estimates, while PLS-SEM is more flexible, accommodating smaller samples and non-normal data.

4. Handling of Measurement Error

Covariance-Based Structural Equation Modeling (CB-SEM) and Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM) use various approaches to address measurement error, which align with their specific goals and estimate techniques. Comprehending these distinctions is crucial for choosing the suitable

approach according to a research investigation's distinct attributes and objectives. Measurement error is the discrepancy between a variable's actual and recorded values. This discrepancy may occur due to instrument defects, mistakes made by respondents, or external factors. CB-SEM and PLS-SEM use methodologies to mitigate measurement error but use different approaches.

CB-SEM Handling of Measurement Error

Explicit Modeling of Measurement Error:

CB-SEM explicitly models measurement error by incorporating it into the structural equation modeling framework. This approach allows researchers to separate the actual score variance from the error variance, leading to more accurate estimates of the relationships between latent variables (Kline, 2015).

Latent Variables and Indicators:

In CB-SEM, latent variables are conceptualized as underlying constructs measured by multiple observed indicators. Each indicator has an associated measurement error term explicitly included in the model. The measurement model is typically specified as follows:

$$\begin{aligned} X &= \Lambda_x \xi + \delta \\ Y &= \Lambda_y \eta + \epsilon \end{aligned}$$

Where X and Y are vectors of observed variables, Λ_x and Λ_y are factor-loading matrices, ξ , and η are latent variables, and δ and ϵ are measurement error terms (Bollen, 1989).

Error Covariances:

CB-SEM allows for the specification of error covariances, which can capture the relationships between the measurement errors of different indicators. This flexibility enables more precise data modeling and the identification of potential sources of measurement error (Byrne, 2016).

Model Fit and Diagnostic Tools:

The goodness-of-fit indices used in CB-SEM, such as RMSEA, CFI, and TLI, help assess how well the model fits the observed data, including its measurement error components. Additionally, modification indices can be used to identify and address potential issues related to measurement error (Hu & Bentler, 1999).

PLS-SEM Handling of Measurement Error

Implicit Handling of Measurement Error:

PLS-SEM implicitly handles measurement errors through its estimation process. Instead of explicitly modeling measurement error, PLS-SEM focuses on maximizing the explained variance of the endogenous constructs, indirectly accounting for measurement error (Hair et al., 2017).

Formative and Reflective Measurement Models:

PLS-SEM can accommodate both formative and reflective measurement models. In reflective models, indicators are assumed to reflect the underlying latent variable, similar to CB-SEM. However, in formative models, indicators are considered to cause the latent variable and measurement error is implicitly accounted for by the model's structure (Chin, 1998).

Path Weights and Iterative Estimation:

PLS-SEM uses an iterative algorithm to estimate path weights and factor loadings, which helps mitigate the impact of measurement error. The algorithm adjusts the weights to maximize the explained variance, thereby reducing the influence of measurement error on the estimates (Henseler et al., 2015).

Composite Reliability and Average Variance Extracted:

PLS-SEM assesses the reliability and validity of the constructs using composite reliability (CR) and average variance extracted (AVE). These measures provide information about the proportion of variance in the indicators attributable to the latent construct versus measurement error (Hair et al., 2017).

Aspect	CB-SEM	PLS-SEM
Modeling Approach	Explicitly models measurement error	Implicitly accounts for measurement error
Measurement Model Specification	Latent variables measured by multiple indicators with explicit error terms	Can handle formative and reflective models with implicit error handling
Error Covariances	Allows specification of error covariances	It does not explicitly model error covariances
Diagnostic Tools	It uses goodness-of-fit indices and modification indices	Uses composite reliability and AVE for construct validation

Table 4 Summary of Measurement Error Handling Differences

Therefore, CB-SEM and PLS-SEM differ in their approaches to handling measurement errors. CB-SEM explicitly incorporates measurement error into the

model, allowing for a detailed analysis of its impact on the observed data. Conversely, PLS-SEM implicitly addresses measurement error through its iterative estimation process, maximizing explained variance and ensuring construct reliability. These differences reflect each method's underlying philosophies and objectives, guiding researchers in choosing the appropriate approach based on their research needs and data characteristics.

5. Applicability

Covariance-Based Structural Equation Modeling (CB-SEM) and Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM) are applied in different research contexts based on their unique strengths and limitations. Understanding these applications helps researchers select the appropriate method for their research goals and contexts.

CB-SEM Applicability

Confirmatory Research:

CB-SEM is best suited for confirmatory research, where the primary goal is to test established theories. This method is used to verify whether the theoretical model fits the observed data. CB-SEM's rigorous statistical approach and emphasis on model fit make it ideal for studies that confirm hypotheses and validate theoretical constructs.

Standard Fields of Use:

CB-SEM is commonly used in the social sciences, psychology, and education, where theoretical models are well-developed and require robust testing. For example:

Social Sciences: Researchers use CB-SEM to test theories related to social behavior, cultural influences, and societal structures (Kline, 2015).

Psychology: In psychology, CB-SEM helps validate scales' psychometric properties, test cognitive and behavioral theories, and examine complex relationships among psychological constructs (Byrne, 2016).

Education: Educational researchers employ CB-SEM to validate educational measurement tools, test instructional theories, and evaluate the effectiveness of educational interventions (Schumaker & Lomax, 2016).

Characteristics of Research Suitable for CB-SEM:

- Well-defined theoretical framework
- Hypothesis testing
- Large sample sizes
- Normally distributed data
- PLS-SEM Applicability

- Exploratory Research:

PLS-SEM is ideal for exploratory research and situations where the primary goal is to predict and explain variance rather than to confirm a theoretical model. This method is advantageous when the research model is complex, the theoretical background is not well-established, or the primary interest is understanding key driver relationships and forecasting outcomes.

Standard Fields of Use:

PLS-SEM is frequently used in business, marketing, information systems, and management research. Its flexibility and ability to handle complex models with many indicators make it a popular choice in these fields. For example:

Business and Marketing: Researchers use PLS-SEM to explore customer satisfaction, brand loyalty, market segmentation, and consumer behavior (Hair et al., 2017).

Information Systems: In the field of information systems, PLS-SEM helps in understanding technology adoption, system usability, and the impact of information systems on organizational performance (Urbach & Ahlemann, 2010).

Management: Management researchers employ PLS-SEM to study leadership styles, organizational culture, innovation, and strategic decision-making processes (Henseler et al., 2015).

Characteristics of Research Suitable for PLS-SEM:

- Exploratory research objectives
- Prediction and explanation of variance
- Complex models with many constructs and indicators
- Small to medium sample sizes
- Non-normally distributed data

Aspect	CB-SEM	PLS-SEM
Research Focus	Confirmatory research, theory testing	Exploratory research, prediction, and variance explanation
Common Fields	Social sciences, psychology, education	Business, marketing, information systems, management
Theoretical Framework	Well-defined and established	Emerging or developing

Sample Size Requirements	Large	Small to medium
Data Distribution	Normally distributed	No assumption of normality

Table 5 Summary of Applicability Differences

CB-SEM and PLS-SEM serve different research purposes and are best suited for different stages of theoretical development. CB-SEM is ideal for confirmatory research that tests well-established theories. At the same time, PLS-SEM is better suited for exploratory research that seeks to predict and explain variance, especially in complex models.

Aspect	CB-SEM	PLS-SEM
Objective	Theory testing and confirmation	Prediction and theory development
Philosophy	Confirmatory	Exploratory
Model Fit Emphasis	The overall fit of the model to the data	Predictive power and explained variance
Key Fit Indices	Chi-square (χ^2), RMSEA, CFI, TLI, SRMR, GFI, AGFI	R-squared (R^2), Q-squared (Q^2), AVE, CR, SRMR
Approach to Fit	Confirmatory, goodness-of-fit indices	Exploratory, predictive relevance measures
Estimation Method	Maximum Likelihood Estimation (MLE)	Iterative algorithm combining PCA and OLS regression
Assumptions	Normality, large sample size	No assumption of normality, suitable for smaller samples
Handling of Measurement Error	Explicitly models measurement error	Implicitly accounts for measurement error
Measurement Model Specification	Latent variables measured by multiple indicators with explicit error terms	Can handle formative and reflective models with implicit error handling
Error Covariances	Allows specification of error covariances	It does not explicitly model error covariances

Diagnostic Tools	It uses goodness-of-fit indices and modification indices	Uses composite reliability and AVE for construct validation
Sample Size Requirements	Typically, significant (200+ cases)	Smaller samples acceptable (100-200 cases)
Normality Assumptions	Assumes multivariate normality	No assumption of normality
Missing Data Handling	Requires MAR or MCAR; uses imputation or FIML	Flexible, uses pairwise deletion or mean substitution
Research Focus	Confirmatory research, theory testing	Exploratory research, prediction, and variance explanation
Common Fields	Social sciences, psychology, education	Business, marketing, information systems, management
Theoretical Framework	Well-defined and established	Emerging or developing
Data Distribution	Normally distributed	No assumption of normality

Table 5 Summary Table of Differences Between CB-SEM and PLS-SEM

Conclusion

This study has provided a comprehensive comparison between Covariance-Based Structural Equation Modeling (CB-SEM) and Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM), highlighting their distinct objectives, philosophies, data requirements, estimation methods, handling of measurement error, model fit indices, and applicability. By understanding these differences, researchers can decide which method to use based on their research objectives and data characteristics.

CB-SEM is best suited for confirmatory research, where the primary goal is to test established theories. It is commonly used in social sciences, psychology, and education, where well-developed theoretical models require rigorous testing. CB-SEM's emphasis on model fit and explicit handling of measurement error ensures that the hypothesized relationships among variables are supported by empirical evidence. In contrast, PLS-SEM is ideal for exploratory research and situations where the primary goal is to predict and explain variance. It is frequently used in

business, marketing, information systems, and management research, where theoretical models may be less established, and the focus is on understanding key driver relationships and forecasting outcomes. PLS-SEM's flexibility in handling complex models with smaller samples and non-normal data makes it a powerful tool for exploratory studies.

Practical Implications for Research

Guidance on Method Selection: This study is a practical guide for researchers to choose between CB-SEM and PLS-SEM based on their research goals. Understanding each method's strengths and limitations helps select the most appropriate approach for theory testing or development.

Enhanced Methodological Rigor: This study enhances the methodological rigor of research designs by clarifying the data requirements and methodological nuances of CB-SEM and PLS-SEM. Researchers can ensure that their chosen method aligns with the characteristics of their data, leading to more reliable and valid results.

Improved Research Outcomes: Selecting the appropriate SEM technique can produce more accurate and meaningful research outcomes. For confirmatory research, using CB-SEM can validate theoretical constructs with high precision. For exploratory research, employing PLS-SEM can uncover new insights and relationships within the data.

Broader Applicability: The detailed comparison of CB-SEM and PLS-SEM makes this study relevant across various disciplines. Social sciences, business, psychology, education, and information systems researchers can benefit from the insights by applying the appropriate method to their research contexts.

In conclusion, this study provides valuable insights into the conceptual differences and practical applications of CB-SEM and PLS-SEM. Guiding researchers in selecting the appropriate study method contributes to advancing methodological rigor and generating reliable, valid, and impactful research findings.

References

- Bentler, P. (1990). Comparative fit indexes in structural models. *Psychological Bulletin*, 107(2), 238–246. doi:<https://doi.org/10.1037/0033-2909.107.2.238>
- Bollen, K. A. (1989). *Structural Equations with Latent Variables*. John Wiley & Sons.
- Browne, M. W., & Cudeck, R. (1993). Alternative Ways of Assessing Model Fit. In J. Long, & K. Bollen, *Testing structural equation models* (pp. 136–162). Sage. doi:<https://doi.org/10.1177/0049124192021002005>

- Byrne, B. M. (2016). *Structural Equation Modeling With AMOS 3rd Edition: Basic Concepts, Applications, and Programming, Third Edition*. New York: Routledge.
- Cepeda, G., Roldán, J. L., Sabol, M., Hair, J., & Yee Loong Chong, A. (2024). Emerging opportunities for information systems researchers to expand their PLS-SEM analytical toolbox. *Industrial Management & Data Systems*, 24(6), 2230–2250. doi:<https://doi.org/10.1108/IMDS-08-2023-0580>
- Chin, W. W. (1998). The Partial Least Squares Approach to Structural Equation Modeling. In G. A. Marcoulides, *Modern methods for business research* (pp. 295–336). Lawrence Erlbaum Associates.
- Hair Jr, J. F. (2020). Next-generation prediction metrics for composite-based PLS-SEM. *Industrial Management & Data Systems*, 121(1), 5–11. doi:<https://doi.org/10.1108/IMDS-08-2020-0505>
- Hair, J. F., G. Tomas, H. M., Ringle, C. M., Sarstedt, M., Danks, N. P., & Ray, S. (2021). *Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM) Using R*. Springer.
- Hair, J. F., Hult, G. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2017). *A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM) (2nd ed.)*. Sage Publications.
- Hair, J. F., Risher, J. J., Sarstedt, M., & Ringle, C. M. (2019). When to use and how to report the results of PLS-SEM. *European Business Review*, 31(1), 2–24. doi:<https://doi.org/10.1108/EBR-11-2018-0203>
- Hair, J. F., Sarstedt, M., Hopkins, L., & Kuppelwieser, V. G. (2014). Partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM): An emerging tool in business research. *European Business Review*, 26(2), 106–121.
- Henseler, J., & Schuberth, F. (2024). Should PLS become factor-based, or should CB-SEM become composite-based? Both! *European Journal of Information Systems*, 1–13. doi:<https://doi.org/10.1080/0960085X.2024.2357123>
- Hu, L.-t., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1–55.

- Jöreskog, K. G. (1970). A general method for estimating a linear structural equation system. In A. Goldberger, & O. Duncan, *Structural equation models in the social sciences* (pp. 85–112). Seminar Press.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling (3rd ed.)*. New York: Guilford Press.
- Kline, R. B. (2015). *Principles and practice of structural equation modeling (4th ed.)*. Guilford Publications.
- Little, T. D. (2023). *Longitudinal Structural Equation Modeling*. New York: The Guilford Press.
- Sabol, M., Hair, J., Cepeda, G., Roldán, J. L., & Yee Loong Chong, A. (2023). PLS-SEM in information systems: seizing the opportunity and marching ahead to adopt methodological updates. *Industrial Management & Data Systems*, *123*(12), 2997–3017. doi:<https://doi.org/10.1108/IMDS-07-2023-0429>
- Sarstedt, M., Adler, S. J., Ringle, C. M., Cho, G., Diamantopoulos, A., Hwang, H., & Liengard, B. D. (2024). Same model, same data, but different outcomes: Evaluating the impact of method choices in structural equation modeling. *Journal of Product Innovation Management*, *42*(3), 1–17. doi:<https://doi.org/10.1111/jpim.12738>
- Schumaker, R. E., & Lomax, R. G. (2016). *A Beginner's Guide to Structural Equation Modeling (3rd. Edition)*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Sharma, P. N., Liengard, B. D., Hair, J. F., Sarstedt, M., & Ringle, C. M. (2023). Predictive model assessment and selection in composite-based modeling using PLS-SEM: extensions and guidelines for CVPAT. *European Journal of Marketing*, *57*(6), 1662–1677. doi:<https://doi.org/10.1108/EJM-08-2020-0636>
- Trail, G. T., Kimb, Y. K., & Alfaro-Barrantes, P. (2024). A Critical Assessment for Sport Management Research: Comparing PLS-SEM and CB-SEM Techniques for Moderation Analysis Using Formative Measures. *Journal of Global Sport Management*, *9*(1), 248–268. doi:<https://doi.org/10.1080/24704067.2022.2098802>

Tucker, L. R., & Lewis, C. (1973). A reliability coefficient for maximum likelihood factor analysis. *Psychometrika*, *38*(1), 1–10.

Urbach, N., & Ahlemann, F. (2010). Structural equation modeling in information systems research using Partial Least Squares. *Journal of Information Technology Theory and Application*, *11*(2), 5–40.

การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

THE STUDY OF WASTE MANAGEMENT BEHAVIOR OF PEOPLE IN KHUAN KROT
SUBDISTRICT, THUNG SONG DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

สุรศักดิ์ แก้วแก้ว¹, กิจฐเขต ไกรवास², อาภาภรณ์ สุขหอม³

SURASAK KAEW UEA¹, KITTACHET KRIVART², ARPAPORN SOOKHOM³

^{1,2,3}รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

^{1,2,3}MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION WALAILAK UNIVERSITY

* Surasak_kaew@gmail.com

วันที่รับบทความ 18 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ 30 ตุลาคม 2567

วันตอบรับบทความ 4 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาขยะมูลฝอยในครัวเรือน และชุมชนในพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก ต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรดอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 4) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา อาชีพรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอย และความตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ หาค่าความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย และร้อยละ (percentage) และทำการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้สถิติเชิงอนุมานผลการศึกษาวิจัย พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรดอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาพรวมอยู่ในระดับดี ประเภทของขยะส่วนใหญ่เป็นขยะอินทรีย์รองลงมาขยะทั่วไป ขยะอันตราย และขยะรีไซเคิล ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักต่อการจัดการขยะมูลฝอยซึ่งประชาชนมีความคาดหวังการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ให้มีการจัดการขยะตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในพื้นที่ตำบล การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยซึ่งมีระดับคะแนนความถี่ในการปฏิบัติการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการลดการเกิดขยะ (2) ด้านการคัดแยกขยะ (3) ด้านการเก็บรวบรวม/การนำกลับมาใช้ประโยชน์ และ (4) ด้านการกำจัดขยะ อยู่ในระดับดี ส่วนผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนที่มีเพศที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างก็มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ : ปัจจัยจูงใจ ; ความรับผิดชอบ ; ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ; สวัสดิการ

ABSTRACT

Research study on people's solid waste management behaviour in the Kuan Krot Subdistrict, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province. The objectives are as follows: 1) to study the problem of household waste And communities in the area of Kuan Krot Subdistrict, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province 2) to study knowledge, understanding and awareness 3) To study the solid waste management behaviour of people in the area of Kuan Krot Subdistrict, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province, and 4) To compare the solid waste management behaviour of the people. In the area of Kuan Krot Subdistrict, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province, classified by gender, education level, occupation, and average monthly income. Length of time spent in the community Knowledge of solid waste management Understanding of solid waste management and awareness of solid waste management Classified according to personal status Data were collected from a sample of 367 people. Data were analyzed using frequency, average, and percentage, and research hypotheses were tested. Using inferential statistics The research results found that the solid waste management behaviour of people in the Kuan Krot Subdistrict, Thung Song District, and Nakhon Si Thammarat Province is good. The majority of waste types are organic waste. Followed by general waste, hazardous waste, and recycled waste. People have knowledge, understanding, and awareness of solid waste management. The people expect support from local government agencies to manage waste. From upstream, midstream and downstream processes in the sub-district area Behavior regarding solid waste management There are frequency scores for operations in all four areas: (1) waste reduction, (2) waste separation, (3) collection/reuse, and (4) waste disposal. At a good level As for the results of comparing the solid waste management behaviour of people in the area of Kuan Krot Subdistrict, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province, it was found that people of different genders, There are different solid waste management behaviours. As for people with different levels of education, occupation, income, and length of time living in the community, their solid waste management behaviour was not different at the statistical significance level of .05.

Keywords : motivating factors ; responsibility ; relationship with co-workers ; welfare

บทนำ

ปัญหาขยะเป็นประเด็นสำคัญที่ทั่วโลกต่างให้ความสนใจ เนื่องจากกระแสสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เกษตรกรรม ป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ พื้นที่ชายฝั่ง สิ่งมีชีวิตและพื้นที่ธรรมชาติ สำหรับประเทศไทยต่างประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากภาวะความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายด้วยวิธีการต่าง ๆ หลายรูปแบบ จนเกิดภาวะการขาดความสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเกิดผลกระทบในมิติต่าง ๆ ข้างต้น รัฐบาลไทยจึงให้ความสำคัญกับการเร่งรัดพัฒนาประเทศด้วยการใช้โมเดลทางเศรษฐกิจใหม่ที่เรียกว่า "BCG" ซึ่งปัญหาขยะเป็นหนึ่งในประเด็นที่ถูกให้ความสำคัญ และถูกประกาศในวาระแห่งชาติ โดย

มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการขยะ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริหารจัดการขยะ ทั้งต้นทาง กลางทาง และขยะปลายทาง อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

การจัดเก็บขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นการบริการสาธารณะที่ถูกจัดไว้ให้แก่ประชาชน โดยกรมการปกครองได้กำหนดให้เทศบาล มีหน้าที่ในการจัดเก็บ กำจัด ควบคุม และการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ หรือรณรงค์ลดปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับการควบคุมและแก้ไขปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน (วิริยะ ปิยะ, 2016) ปัญหาและอุปสรรคสำหรับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่เกิดจากประเด็นหลัก ๆ ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้ (1) หน่วยงานขาดทักษะในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในด้านการเก็บรวบรวมและขนส่งไปกำจัด (2) การกำจัดขยะมูลฝอยยังไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ในบริบทชุมชน (3) ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในด้านการจัดการขยะมูลฝอยที่ดี (4) ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก (5) พื้นที่สะสมขยะหรือรวบรวมขยะมูลฝอยมีปริมาณจำกัด (6) การคัดแยกขยะจากครัวเรือนยังไม่ถูกต้องตามมาตรฐานของกรมควบคุมมลพิษ (7) การใช้ซ้ำของขยะมูลฝอยที่มีประโยชน์ยังมีปริมาณน้อย (8) ประชาชนส่วนใหญ่ทิ้งขยะมูลฝอยแบบรวมถังเดียว โดยไม่ได้มีการคัดแยกก่อนเทศบาลมารับเพื่อนำไปกำจัด (9) เทศบาลมีงบประมาณที่จำกัด และไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการในหน่วยของตนเอง

องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอทุ่งสง มีเนื้อที่ประมาณ 40.249 ตารางกิโลเมตร 13 หมู่บ้าน บ้านเรือนของประชาชน จำนวน 4,444 ครัวเรือน ประชากรรวมทั้งหมด 10,800 คน ทำให้มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นจากครัวเรือน มีมากเฉลี่ยประมาณ 8-10 ตัน/วัน (องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด, 2567) องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรดได้มีการบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ตามแนวทางการปฏิบัติมาตรการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งมาตลอด เนื่องจากผลการศึกษาที่ทบพวนวรรณกรรมที่ผ่านมา พบว่า แม้ว่าจะมีมาตรการที่ดีในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างไร แต่หากประชาชนขาดความตระหนักรู้ในเรื่องการจัดการขยะที่ดี ก็ไม่อาจช่วยแก้ไขปัญหาขยะได้อย่างยั่งยืน (องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด, 2567) ทำให้ผู้วิจัยสนใจเพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน และกำหนดแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาขยะมูลฝอยในครัวเรือน และชุมชนในพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก ต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอย และความตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอย

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ขยะ (Waste) หมายถึง สิ่งของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตและอุปโภคซึ่งเสื่อมสภาพจนใช้การไม่ได้หรือไม่ต้องการใช้แล้ว บางชนิดเป็นของแข็งหรือกากของเสีย (Solid Waste) มีผลเสียต่อสุขภาพทางกายและจิตใจเนื่องจากความสกปรก เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคทำให้เกิดมลพิษและทัศนะอุจาด (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535)

มูลฝอย หมายถึง เศษของที่ทิ้งแล้วส่วนขยะนั้นได้ให้ความหมายไว้เช่นกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2565) คือ มูลฝอย กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ทั้งสองคำนี้มีความหมายเหมือนกัน จะใช้คำใดนั้นแล้วแต่ผู้ใช้ เช่น นักวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ใช้คำว่า “ขยะมูลฝอย” ซึ่งเป็นคำ ที่ทุกคนเข้าใจประเภทของขยะมูลฝอย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2550) แบ่งประเภทขยะออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ขยะทั่วไป (General Waste) เป็นขยะจากสำนักงาน ถนนหนทาง การก่อสร้าง ได้แก่ กระดาษ เศษไม้ กิ่งไม้ ฟางข้าว แก้ว ระเบิด ยาง เศษอิฐ กรวด หิน ทราช ทุงพลาสติก เศษปูน เป็นต้น ขยะประเภทนี้ ไม่เกิดการย่อยสลายและนำเหม็น การกำจัดขยะทั่วไป ควรคัดแยกขยะที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ก่อน

2. ขยะย่อยสลายได้ หรือขยะอินทรีย์ (Organic Waste) เป็นขยะจากครัวเรือน ภัตตาคาร โรงอาหาร ตลาดสด และการเกษตรกรรม ได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก เศษเนื้อ เศษผลไม้ ซากสัตว์ มูลสัตว์ ขยะประเภทนี้จะเป็นพวกที่ย่อยสลายและเน่าเปื่อยได้ง่าย เพราะว่าเป็นสารประกอบอินทรีย์ที่มีความชื้นค่อนข้างสูงประกอบกับขยะประเภทนี้ มีกลิ่นเหม็น การกำจัดขยะประเภทนี้ควรพิจารณาความเป็นไปได้

3. ขยะรีไซเคิล หรือขยะที่สามารถนำไปขายได้ เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ อโลหะ

4. ขยะติดเชื้อ และขยะอันตราย (Hazardous Waste) เป็นขยะจากสถานพยาบาลหรืออื่น ๆ ซึ่งต้องใช้กรรมวิธีในการทำลายเป็นพิเศษ ได้แก่ วัสดุที่ผ่านการใช้ในโรงพยาบาล แบตเตอรี่ กระบองสี พลาสติก फिल्मถ่ายรูป ถ่านไฟฉาย เป็นต้น การกำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาล จะทำลายโดยการเผาในเตาเผา ส่วนขยะอันตรายอื่น ๆ ต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง

การจัดการขยะมูลฝอย กรมควบคุมมลพิษ (2563) ได้กำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยตามหลัก 5 Rs ดังนี้

1) การลดปริมาณขยะ (Reduce) เป็นการลดปริมาณมูลฝอยที่อาจเกิดขึ้น เช่น ใช้ตะกร้าใส่ของแทนถุงพลาสติก การลดปริมาณวัสดุ (Reduce material volume) เป็นการพยายามเลือกใช้สินค้าที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์ขนาดใหญ่แทนบรรจุภัณฑ์ที่มีขนาดเล็ก เพื่อลดปริมาณของบรรจุภัณฑ์ที่จะกลายเป็นขยะมูลฝอยการลดความเป็นพิษ (Reduced toxicity) เป็นการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

2) การนำวัสดุกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) เป็นการนำขยะมูลฝอยเศษวัสดุมาใช้ใหม่อีกครั้ง หรือเป็นการใช้ซ้ำ ใช้แล้วใช้อีก เช่น ขวดน้ำหวานนำมาบรรจุน้ำดื่ม ขวดกาแฟที่หมดแล้วนำมาใส่น้ำตาล การนำผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่ (product reuse) เป็นการพยายามใช้สิ่งของต่าง ๆ หลาย ๆ ครั้งก่อนที่จะทิ้งหรือเลือกซื้อของใหม่

3) การนำวัสดุที่ชำรุดมาซ่อมแซมใช้ใหม่ (Repair) เป็นการนำมาแก้ไขวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายที่จะทิ้งเป็นมูลฝอยมาซ่อมแซมใช้ใหม่ เช่น แก้อื้อ

4) การนำวัสดุหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) เป็นการหมุนเวียนกลับมาใช้ นำขยะมาแปรรูปตามกระบวนการของแต่ละประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงสภาพจากเดิมแล้วนำมาใช้ใหม่ เช่น พลาสติก กระดาษ ขวด โลหะต่าง ๆ เป็นต้น นำมาหลอมใหม่ หรือนำมายกรถยนต์ที่ใช้ไม่ได้แล้วมาทำรองเท้า หรือนำแก้วแตกมาหลอมผลิต

เป็นแก้วหรือกระจกใหม่ การนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ (material recycling) เป็นการนำวัสดุมาผ่านกระบวนการเพื่อผลิตเป็นสินค้าใหม่

5) การหลีกเลี่ยงวัสดุที่จะสร้างปัญหาขยะ (Reject) เป็นการหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ทำลายยากหรือวัสดุที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เช่น โฟม ปฏิเสธการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายยาก หลีกเลี่ยงการใช้ที่ผิดวัตถุประสงค์

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2565 : 12) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การแสดง และกิริยาท่าทางซึ่งสิ่งมีชีวิต ระบบหรืออัตลักษณ์ประติษฐ์ ที่เกิดร่วมกันกับสิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ เช่น โรงเรียน และสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ ซึ่งรวมระบบอื่นหรือสิ่งมีชีวิตโดยรวมเช่นเดียวกับ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ พฤติกรรมเป็นการตอบสนองของระบบหรือสิ่งมีชีวิตต่อสิ่งเร้าหรือการรับเข้าทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอก มีสติหรือไม่มีสติระลึก ชัดเจนหรือแอบแฝง และโดยตั้งใจ หรือไม่ได้ตั้งใจ

องค์ประกอบของพฤติกรรม ครอนบาค (Cronbach, 1951อ้างถึงใน บุษกร ชีวะธรรมานนท์ ,2552, หน้า 30) ได้อธิบาย ว่าพฤติกรรมมนุษย์มีองค์ประกอบ 7 ประการ ได้แก่

1. ความมุ่งหมาย (Goal) เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรมคนต้องทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการที่เกิดขึ้นกิจกรรมบางอย่างก็ให้ความพอใจหรือสนองความต้องการได้ทันที แต่ความต้องการหรือวัตถุประสงค์บางอย่างก็ต้องใช้เวลาจนจึงจะสามารถบรรลุผลสมความต้องการที่ห่างออกไปภายหลัง

2. ความพร้อม (Readiness) เป็นระดับวุฒิภาวะหรือความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการ คนเราไม่สามารถสนองความต้องการได้หมดทุกอย่าง ความต้องการ บางอย่างอยู่นอกเหนือความสามารถของเขา

3. สถานการณ์ (Situation) เป็นเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ

4. การแปลความหมาย (Interpretation) ก่อนที่คนเราจะทำ กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งลงไป เขาจะต้องพิจารณา สถานการณ์เสียก่อนแล้วตัดสินใจเลือกวิธีที่คาดว่าจะได้รับความพอใจมากที่สุด

5. การตอบสนอง (Response) เป็นการทำ กิจกรรมเพื่อสนองความต้องการโดยวิธีการที่ได้เลือกแล้วในขั้นการแปลความหมาย

6. ผลที่ได้รับหรือผลที่ตามมา (Consequence) เมื่อทำ กิจกรรมแล้วย่อมได้รับผลการกระทำนั้นผลที่ได้รับอาจจะตามที่คาดคิดไว้ (Confirm) หรืออาจตรงกันข้ามกับความคาดหมาย (Contradict) ก็ได้

7. ปฏิกริยาต่อความคาดหวัง หากคนเราไม่สามารถสนองความต้องการได้ ก็กล่าวได้ว่า เขาประสบกับความผิดหวัง ในกรณีเช่นนี้เขาอาจจะย้อนกลับไปแปลความหมายของสถานะเสียใหม่ และเลือกวิธีการตอบสนองใหม่ก็ได้

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

สถาบันพระปกเกล้า (2562) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่กลุ่มประชาชน หรือขบวนการที่สมาชิกของชุมชนที่กระทำการออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกัน ที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วม มีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมาย ร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมหรือการเมืองหรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจ มติชน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม หรือการดำเนินการเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ การปรับปรุงสถานภาพทางสังคมในกลุ่มชุมชน

ลักษณะของการมีส่วนร่วม

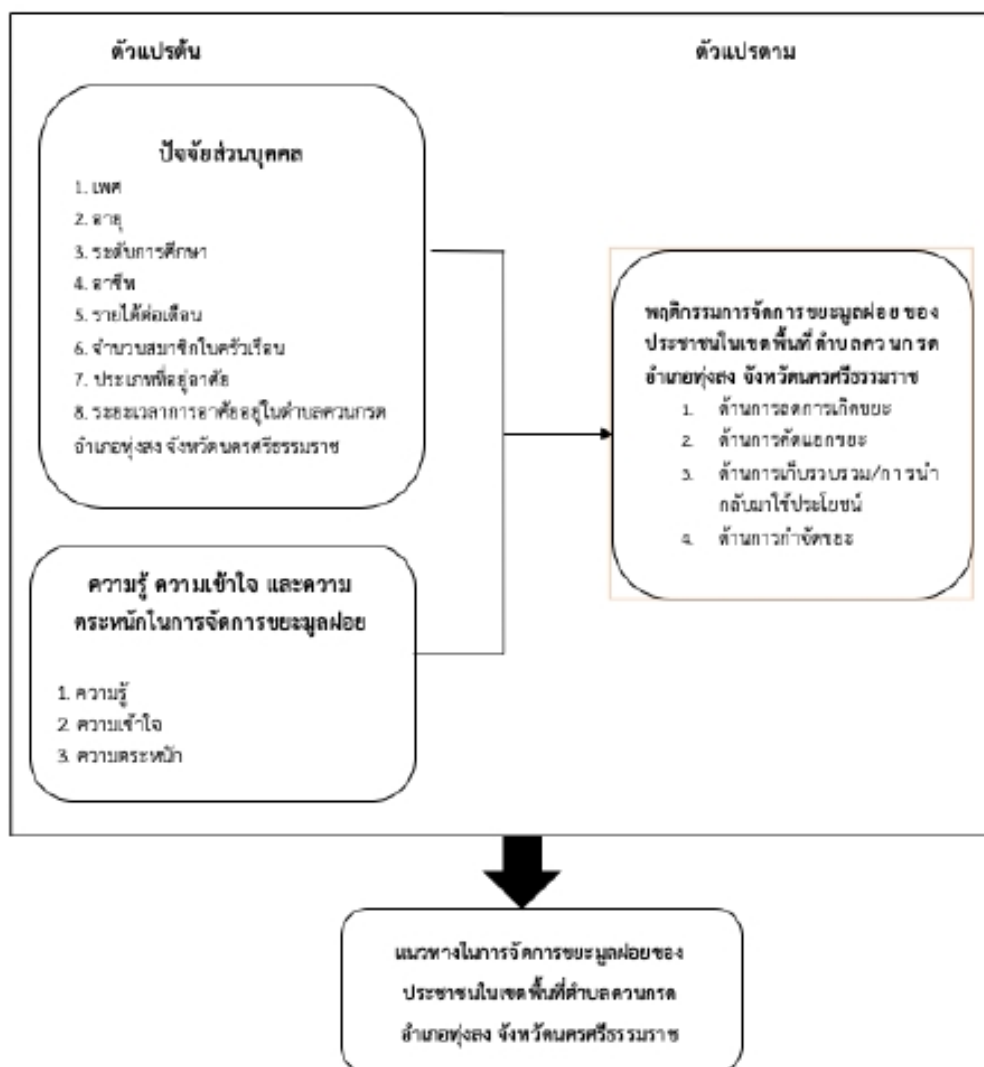
1. การร่วมคิด หมายถึง การมีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือในการวางโครงการวิธีการติดตามผล การตรวจสอบและการดูแลรักษา เพื่อให้กิจกรรมโครงการสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์

2. การร่วมตัดสินใจ หมายถึง เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือเรียบร้อยแล้ว ต่อมาจะต้องร่วมกันตัดสินใจเลือกกิจกรรมหรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด

3. การร่วมปฏิบัติตามโครงการ หมายถึง การเข้าร่วมในการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ เช่น ร่วมออกแรง ร่วมบริจาคทรัพย์ เป็นต้น

4. การร่วมติดตามและประเมินผล โครงการ หมายถึง เมื่อโครงการเสร็จสิ้นแล้วได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจตราดูแล รักษาและประเมินผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการศึกษาวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 367 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ที่สร้างขึ้นโดยศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรม ทั้งเอกสารงานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยรวบรวมแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงมีเนื้อหาที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาขยะมูลฝอยในครัวเรือนและชุมชน

ตอนที่ 3 ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน

ตอนที่ 4 พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Literature review) เพื่อรวบรวมและศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปใช้สถิติพรรณนา นำเสนอค่าความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย (mean) และร้อยละ (percentage) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอิทธิพลตัวแปรต้นและตัวแปรตามของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้สถิติเชิงอนุมาน

ผลการวิจัย

1) ปัญหาขยะมูลฝอยในครัวเรือน และชุมชนในพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

(1) สภาพปัญหาขยะมูลฝอยในครัวเรือนและชุมชน พบว่า ปริมาณขยะอินทรีย์ เช่น เศษอาหาร เศษผัก เศษเปลือกผลไม้ มูลสัตว์ เศษใบไม้ เศษกิ่งไม้ มากที่สุด รองลงมาขยะทั่วไป เช่น หอพลาสติกใส่ขนมถุงพลาสติก ซองขนม ขบเคี้ยว กล่องนม แก้วพลาสติก กล่องโฟม ซ้อนพลาสติก หลอดดูดน้ำ ขยะอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ กระจบอง สปรีรี่ หลอดไฟ ขวด สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ขวดยาฆ่าแมลง ถังปุ๋ยเคมี ชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และขยะรีไซเคิล เช่น ขวดน้ำพลาสติก กระจบองเครื่องดื่ม ขวดแก้ว ฝาลูมิเนียม เศษเหล็ก เศษ แก้ว เศษกระดาษ กล่องกระดาษ ลังกระดาษ ตามลำดับ

(2) การจัดการปริมาณขยะแต่ละประเภทภายในครัวเรือน พบว่า ขยะอินทรีย์ จะใช้วิธีการทำปุ๋ยหมักมากที่สุด รองลงมาวิธีการเผา การฝังกลบ และการกองทิ้งบริเวณบ้าน ขยะรีไซเคิล วิธีการจัดการขยะที่นิยมใช้มากที่สุด คือ วิธีการเก็บไว้ใช้ประโยชน์ในครัวเรือน รองลงมาวิธีการฝังกลบ และวิธีการเก็บแยกไว้ขาย ขยะทั่วไป วิธีการจัดการขยะที่นิยมใช้มากที่สุด คือ วิธีการเก็บไว้ใช้ประโยชน์ในครัวเรือน รองลงมาวิธีการฝังกลบ วิธีการทิ้งลงถังขยะ อบต. และวิธีการเผา ขยะขยะอันตราย วิธีการจัดการขยะที่นิยมใช้มากที่สุด คือ วิธีการทิ้งลงถังขยะ อบต. รองลงมาวิธีการอื่นๆ เช่น การ

รีไซเคิลแบตเตอรี่ หรือชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ วิธีการเก็บไว้ใช้ประโยชน์ในครัวเรือน วิธีการฝังกลบ วิธีการเก็บแยกไว้ขาย และวิธีการทิ้งลงแม่น้ำ

(3) ความเหมาะสมของถังรองรับขยะในชุมชน พบว่า ถังรองรับขยะในชุมชนส่วนใหญ่มีความไม่เหมาะสม ปัญหาที่พบส่วนใหญ่เป็นปัญหาดังขยะไม่มีฝาปิดมิดชิด มีจำนวนและขนาดที่ไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะ ขยะไม่มีถังรองรับแยกตามประเภทของขยะ และมีการรั่วซึม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาขยะในชุมชนที่ไม่มีการจัดการอย่างเป็นระบบ

2) ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก ต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชาชนในพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนข้างมีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักต่อการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งประชาชนมีความคาดหวังการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ เพื่อให้การจัดการขยะ มีการจัดการตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำในพื้นที่ตำบล แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

(1) ความรู้ต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน อยู่ในระดับดีมาก พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดในการจัดหาถังขยะเป็นหน้าที่ที่ทุกบ้านต้องจัดหาเอง เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ การรักษาความสะอาดในชุมชนเป็นหน้าที่ของทุกคน คัดแยกมูลฝอยทำให้ลดปริมาณขยะ และการทิ้งขยะลงถังเป็นหน้าที่ที่ทุกคนพึงปฏิบัติหน้าที่ที่สุด

(2) ความเข้าใจ ต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน อยู่ระดับดีมาก พบว่า การคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชนเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาทิ้งขยะในที่สาธารณะ ถือว่าไม่เป็นความผิดเพราะหน่วยงานรัฐจะต้องรับผิดชอบเอง หากทุกคนทำความสะอาดหน้าบ้านและคัดแยกขยะมูลฝอยจะทำให้ชุมชนน่าอยู่มากขึ้น และการคัดแยกขยะก่อนทิ้งทำให้เสียเวลาโดยใช้เหตุ

(3) ความตระหนักต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน อยู่ระดับดีมาก พบว่า ส่วนใหญ่ตระหนักกว่าขยะอินทรีย์นำมาทำปุ๋ยหมัก เพื่อลดค่าใช้จ่ายของครัวเรือนมากที่สุด รองลงมาปัจจุบันท่านคัดแยกขยะก่อนทิ้งทุกครั้ง และท่านมีการนำขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ใหม่เป็นประจำน้อยที่สุด

3) พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน พบว่า ประชาชนมีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งมีระดับคะแนนความถี่ในการปฏิบัติการค่อยข้างสูงทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการลดการเกิดขยะ 2) ด้านการคัดแยกขยะ 3) ด้านการเก็บรวบรวม/การนำกลับมาใช้ประโยชน์ และ 4) ด้านการกำจัดขยะ ดังนี้

(1) ด้านการลดการเกิดขยะของประชาชน อยู่ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง พบว่า พยายามเลี่ยงการใช้ถุงพลาสติกและการใช้กล่องโฟม อยู่ในลำดับที่หนึ่ง รองลงมาได้มีการเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกมากเกินความจำเป็นหรือเลือกใช้ถุงพลาสติกใบใหญ่ใบเดียวแทนใบเล็กหลาย ๆ ใบ มีการแนะนำให้เพื่อนบ้านของท่านช่วยกันลดการเกิดขยะ มีการใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าหรือถุงพลาสติกใบเก่าไปจ่ายตลาด มีการนำวัสดุที่ยังใช้ได้ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษหน้าเดียวกลับมาใช้ใหม่อีกครั้ง และมีการแนะนำให้สมาชิกในครัวเรือนของท่านใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อย ตามลำดับ

(2) ด้านการคัดแยกขยะ ของประชาชนอยู่ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง พบว่า คัดแยกขยะประเภทกระป๋องสี ขวดยาฆ่าหญ้า ยาฆ่าแมลง แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย ออกจากขยะทั่วไป อยู่ในลำดับที่หนึ่ง รองลงมามีการคัดแยกขยะที่ขายได้ เช่น กระดาษ ขวดแก้ว เศษเหล็ก ออกจากขยะทั่วไป มีการคัดแยกขยะเปียกและขยะแห้งออกจากกัน และมีการคัดแยกขยะที่มีการปนเปื้อนของเลือดเสมหะผู้ป่วย อุจจาระ เช่น ผ้าอนามัยใช้แล้ว ผ้าอ้อมสำเร็จรูปเด็กใช้แล้ว ออกจากขยะทั่วไปก่อนทิ้งลงถังขยะ

(3) ด้านการเก็บรวบรวม/การนำกลับมาใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง พบว่า คัดแยกขยะประเภทมีการนำขวดน้ำพลาสติกหรือขวดแก้วมาใช้ประโยชน์ อยู่ในลำดับที่หนึ่ง รองลงมาได้มีการเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งาน

ได้นำกลับมาใช้ใหม่ มีการนำขยะเปียก เช่น เศษอาหาร เศษผัก เศษเปลือกผลไม้ไปทำปุ๋ยหมัก มีการนำขยะที่สามารถขายได้ไปขายให้เกิดมูลค่าเป็นตัวเงินหรือสิ่งของ และมีการนำเศษวัชพืช เศษไม้ไปไม่ไปทำปุ๋ยหมักแทนการเผา

(4) ด้านการกำจัดขยะ อยู่ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง พบว่า มีการคัดแยกขยะขยะที่ย่อยสลายได้ เช่น เศษผัก เศษเปลือกผลไม้ ท่านกำจัดโดยการทิ้งไว้ อยู่ในลำดับที่หนึ่ง รองลงมาทิ้งขยะลงถังขยะที่ อบต. มีกำจัดขยะเศษใบไม้กิ่งไม้โดยการเผาทิ้งบริเวณบ้าน และขยะที่เหลือจากการคัดแยกถูกนำไปทิ้งในถังขยะที่มีฝาปิดรอการกำจัดที่ถูกต้อง

4) เปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอย และความตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอย

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า

1) เพศ พบว่า เพศชาย และเพศหญิง มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) อายุ พบว่า อายุต่ำกว่า 20 ปี ถึง 60 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่ต่างกันทางนัยสำคัญทางสถิติ

4) อาชีพ พบว่า ตัวแปรอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง และเกษตรกร/ชาวสวน/ชาวไร่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะไม่ต่างกันทางนัยสำคัญทางสถิติ

5) รายได้ พบว่า ตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001 – 10,000 บาท และ 10,001 บาทขึ้นไปมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะไม่ต่างกันทางนัยสำคัญทางสถิติ

6) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า อาศัยในชุมชนระหว่างน้อยกว่า 3 ปี 3-5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะไม่ต่างกันทางนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน มีระดับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากว่า ประชาชนทุกวัย ทุกระดับการศึกษา และทุกคนที่อาศัยอยู่ในตำบลในปัจจุบัน ต่างได้รับข่าวสารเรื่องขยะมูลฝอยเป็นไปในทิศทางเดียวกันจากหลากหลายช่องทาง ทำให้ประชาชนทุกคนได้มองเห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น หากมีการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกวิธี รวมทั้งเกิดพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับมาตรการหรือแนวทางที่ตำบลได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จูตินันท์ เทียบศรี (2564) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมในการจัดการขยะที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการขยะมูลฝอยหรือปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ในปัจจุบันได้มีการส่งเสริมให้ช่วยกันโดยไม่มีการแบ่งเพศ อายุ เพราะ

ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาของทุกคนทุกภาคส่วน ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันจึงจะเกิดผลสำเร็จ จากข้อค้นพบนี้สามารถนำไปปรับใช้ในบริบทอื่นได้ในส่วนของการรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะสามารถสร้างได้ในทุกเพศ ทุกวัย เพื่อส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่ดีในการจัดการขยะของชุมชน เพราะในสถานการณ์ขยะมูลฝอยในปัจจุบันต้องอาศัยความร่วมมือและวินัยของคนในชาติ จึงจะสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ดียิ่งขึ้น

2. ปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือนและชุมชน พบว่า มีขยะประเภทอินทรีย์มากที่สุด รองลงมาขยะประเภทขยะทั่วไป ขยะอันตราย และขยะรีไซเคิล ตามลำดับ เนื่องจากส่วนใหญ่มาจากเศษอาหารเหลือทิ้ง (เศษอาหาร เศษผัก เศษเปลือกผลไม้ มูลสัตว์ เศษใบไม้ เศษกิ่งไม้) ประชาชนในตำบลมีการจัดการขยะอินทรีย์ที่ต้นทางบ้างแต่ยังน้อย อีกทั้งตำบลควนกรด ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ชาวสวน ชาวไร่ ส่งผลให้ปริมาณขยะอินทรีย์ในตำบลมากกว่าขยะประเภทอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการการศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอยชุมชน กรมควบคุมมลพิษ (2551) พบว่า ขยะมูลฝอยชุมชน มีองค์ประกอบของขยะอินทรีย์มากที่สุดถึงร้อยละ 64 ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนทั้งหมด รองลงมาคือขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle Waste) เท่ากับร้อยละ 30 ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนทั้งหมด และปริมาณขยะอันตราย และขยะทั่วไปมีปริมาณที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 3 ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนทั้งหมด ซึ่งหากจัดการขยะอินทรีย์ (Organic Waste) และขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle Waste) ดังนั้นขยะมูลฝอยชุมชน ที่ต้องนำส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปกำจัดเพียงร้อยละ 6 ของ ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนทั้งหมด ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประหยัดงบประมาณการดำเนินการ จัดการขยะมูลฝอย และลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนเข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และขยะอินทรีย์ (Organic Waste) หากดำเนินการจัดการไม่ถูกต้องอาจส่งผลกระทบต่อให้เกิดโรคติดต่อจากอาหารและน้ำรวมทั้งส่งกลิ่นเหม็นรบกวนจนเป็นเหตุรำคาญในอนาคตได้

3. การจัดการขยะภายในครัวเรือน พบว่า ประชาชนในตำบลมีการจัดการขยะแต่ละประเภทต่างกัน ดังขยะอินทรีย์ ประชาชนจะใช้วิธีการทำปุ๋ยหมักมากที่สุด รองลงมาคือ วิธีการเผา วิธีการฝังกลบ และวิธีการกองทิ้งบริเวณบ้าน ตามลำดับ เนื่องจากขยะอินทรีย์ จำพวกเศษอาหาร เศษผัก เศษเปลือกผลไม้ มูลสัตว์ เศษใบไม้ เศษกิ่งไม้ สามารถนำมาใช้ทำเป็นปุ๋ยหมักได้ เพื่อลดต้นทุนการซื้อปุ๋ย ทั้งนี้ในตำบลก็มีปราชญ์ชุมชนด้านการทำปุ๋ยหมัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษากำจัดขยะมูลฝอย (ธงชัย ทองทวี, 2553) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการขยะมูลฝอย โดยการกำจัดขยะมูลฝอยมีหลายวิธีการที่จะเลือกใช้วิธีใดย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมการหมักทำปุ๋ย (Composting) มักใช้กับขยะอินทรีย์ที่สามารถย่อยสลายได้ เป็นระบบที่ใช้วิธีการย่อยสลายขยะมูลฝอยที่สามารถย่อยสลายได้โดยทำให้ขนาดเล็กลงก่อนนำไปหมักสลายตัวทางเคมี เพื่อให้เป็นอาหารพืชที่ค่อนข้างคงรูปเรียกว่าปุ๋ย ซึ่งมีลักษณะเป็นสีน้ำตาลเข้มเกือบดำมีความร่วนซุยสูงและมีประสิทธิภาพในการอุ้มน้ำได้ดี ซึ่งอาจนำไปผสมอาหารของพืชได้สูตรบำรุงต้นไม้ตามต้องการได้ วิธีการหมักปุ๋ยอาจใช้การกองขยะที่ย่อยสลายได้บนพื้นเป็นกองเล็ก ๆ แล้วกลับพลิกขยะมูลฝอยเป็นครั้งคราวเพื่อให้ออกซิเจนสามารถแทรกซอเข้าไปในกองขยะมูลฝอยมากที่สุดหรือใช้เครื่องจักรช่วย เช่น ทำเป็นถาดเจาะรู หลาย ๆ ชั้นแล้วเทขยะมูลฝอยจากชั้นบนลงมาในชั้นถัดมาในแต่ละวัน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับกรมควบคุมมลพิษ (2563) ได้กำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยตามหลัก 5 Rs ดังนี้ 1) การลดปริมาณขยะ (Reduce) เป็นการลดปริมาณมูลฝอยที่อาจเกิดขึ้น เช่น ใช้ตะกร้าใส่ของแทนถุงพลาสติก การลดปริมาณวัสดุ (Reduce material volume) เป็นการพยายามเลือกใช้สินค้าที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์ขนาดใหญ่แทนบรรจุภัณฑ์ที่มีขนาดเล็ก เพื่อลดปริมาณของบรรจุภัณฑ์ที่จะกลายเป็นขยะมูลฝอย การลดความเป็นพิษ (Reduced toxicity) เป็นการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด 2) การนำวัสดุกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) เป็นการนำขยะมูลฝอยเศษวัสดุมาใช้ใหม่อีกครั้ง หรือเป็นการใช้ซ้ำ ใช้แล้วใช้อีก เช่น ขวดน้ำหวานนำมาบรรจุน้ำดื่ม ขวดกาแฟที่หมดแล้วนำมาใส่น้ำตาล การนำผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่ (product reuse) เป็นการพยายามใช้สิ่งของต่าง ๆ หลาย ๆ ครั้ง ก่อนที่จะทิ้งหรือเลือกซื้อของใหม่ 3) การนำวัสดุที่ชำรุดมาซ่อมแซมใช้ใหม่ (Repair) เป็นการนำมาแก้ไขนำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายที่จะทิ้งเป็นมูลฝอยมาซ่อมแซมใช้ใหม่ เช่น แก้ว 4) การนำวัสดุหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) เป็นการ

หมุนเวียนกลับมาใช้ นำขยะมาแปรรูปตามกระบวนการของแต่ละประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงสภาพจากเดิมแล้วนำมาใช้ใหม่ เช่น พลาสติกกระดาษ ขวด โลหะต่าง ๆ เป็นต้น นำมาหลอมใหม่ หรือนำยางรถยนต์ที่ใช้ไม่ได้แล้วมาทำรองเท้า หรือนำแก้วแตกมาหลอมผลิตเป็นแก้วหรือกระจกใหม่ การนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ (material recycling) เป็นการนำวัสดุมาผ่านกระบวนการเพื่อผลิตเป็นสินค้าใหม่ 5) การหลีกเลี่ยงวัสดุที่จะสร้างปัญหาขยะ (Reject) เป็นการหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ทำลายยาก หรือวัสดุที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เช่น โฟม ปฏิเสธการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายยาก หลีกเลี่ยงการใช้ที่ผิดวัตถุประสงค์

ความเหมาะสมของถังรองรับขยะในชุมชน พบว่า ถังรองรับขยะชุมชนในตำบลควนกรดส่วนใหญ่มีความไม่เหมาะสม ปัญหาที่พบส่วนใหญ่เป็นปัญหาถังขยะไม่มีฝาปิดมิดชิด มีจำนวนและขนาดที่ไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาขยะในชุมชนที่ไม่มีการจัดการอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยเสาวภาค วันสุข (2562) พบว่า 1) จำนวนถังขยะมีไม่เพียงพอกับปริมาณขยะ ขยะจะล้นออกมาภายนอกถังขยะ ทำให้การจัดเก็บลำบาก โดยเฉพาะในบริเวณ เช่น อาคารวิทยาศาสตร์ อาคารเกษตรศาสตร์ท่ารถเก่า เกิดการเน่าเหม็นของขยะ 2) ถังขยะขนาด 200 ลิตร มีน้ำหนักมากยกขึ้นรถลำบาก 3) ถังขยะ ไม่มีฝาปิดทำให้เกิดปัญหากลิ่นเหม็น แมลง สัตว์รบกวน และน้ำขังเวลาฝนตก

4. ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนข้างมีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักต่อการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งประชาชนมีความคาดหวังการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ เพื่อให้การจัดการขยะ มีการจัดการตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในพื้นที่ตำบล ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยกรมควบคุมมลพิษ (2551, หน้า 33-35) การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในท้องถิ่นโดยเฉพาะในด้านผลดีหรือประโยชน์ของขยะได้รับการลดปริมาณขยะมูลฝอย ประชาชนปรับเปลี่ยนอุปนิสัยและความเคยชินในการเลือกซื้อสินค้า สำหรับการลดปริมาณขยะมูลฝอยผู้ผลิตหรือผู้ทิ้งขยะมูลฝอยจะต้องยอมรับมาตรการและวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่เป้าหมายการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

5. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน พบว่า ปฏิบัติตนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งมีระดับคะแนนความถี่ในการปฏิบัติการค่อยข้างสูงทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการลดการเกิดขยะ 2) ด้านการคัดแยกขยะ 3) ด้านการเก็บรวบรวม/นำกลับมาใช้ประโยชน์ และ 4) ด้านการกำจัดขยะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศราวดี ทับผดุง (2563) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมูลฝอยครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า การลดการเกิดขยะ มีมาตรการการสนับสนุนและขยายผลให้มีการจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่บ้านเรือน สถานศึกษาสถานประกอบการรวมทั้งสถานบริการต่าง ๆ ทั้งในชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย สนับสนุนการเลือกใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ให้มากที่สุด ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เลือกใช้วัสดุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้หลายครั้ง เพื่อให้เกิดการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Sustainable consumption and production) สอดคล้องกับงานวิจัยของปภาวิน เหิดขุนทด (2554) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อ อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมาพบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยอยู่ในระดับดี กลุ่มตัวอย่างตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่ลดปริมาณขยะมูลฝอยโดยเลือกใช้ สินค้าที่มีความคงทนถาวรและมีอายุการใช้งานนาน อยู่เสมอ และไม่สนับสนุนร้านค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ฟุ่มเฟือย อาทิ ปฏิเสธการใช้ถุงพลาสติก เป็นต้น ส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงสภาวะแวดล้อมดีขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย ซึ่งประกอบด้วยประเด็นการลดปริมาณการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ฟุ่มเฟือยและการลดการบริโภคทรัพยากรที่ไม่จำเป็นลง การใช้

สินค้าที่มีความคงทนถาวรและมีอายุการใช้งานนาน หรือหลีกเลี่ยงผลิตภัณฑ์ ที่มีอายุการใช้งานต่ำ การเลือกใช้สินค้าชนิดเดิม การใช้สินค้าบรรจุภัณฑ์ขนาดใหญ่แทนบรรจุภัณฑ์ขนาดเล็ก การลดหรือหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีอันตราย การไม่สนับสนุนร้านค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ฟุ่มเฟือย และการเลือกซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีระบบมัดจำ-คืนเงิน (สินีนางู ขึ้นบาน , 2556) และซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรชนก บัวนิ่ม (2558) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกงจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับดีมาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่ดีมากในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ การนำวัสดุที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมแซมเพื่อให้ใช้งานได้อีก อีกทั้งหลีกเลี่ยงการใช้สิ่งของผิดวัตถุประสงค์หรือวัสดุที่ทำลายยาก ตลอดจนการใช้สิ่งของหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้อยู่ครั้งร่วมกัน รวมถึงเลือกใช้สินค้าที่มีความคงทนถาวร หรือมีอายุการใช้งานนานอยู่เสมอและไม่สนับสนุนร้านค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ฟุ่มเฟือย และทำการคัดแยกขยะเพื่อนำไปขายหรือบริจาค

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด ควรมีนโยบายเสริมสร้างความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอยให้กับประชาชน ครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด โดยการปลูกฝังให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยผ่านโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดกิจกรรมให้รางวัลแก่ผู้ที่ถ่ายภาพบุคคลที่ทิ้งขยะไม่เป็นที่ เพื่อให้ประชาชนช่วยกันสอดส่องดูแลและรักษาความสะอาดภายในชุมชนและทำให้บุคคลที่กระทำผิดรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ควรแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ควรรักษาความสะอาด และไม่กล้าสร้างความสกปรกในชุมชนอีก เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด ควรให้การสนับสนุนจำนวนและขนาดของถังขยะให้เพียงพอต่อปริมาณขยะ
2. องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด ควรส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนในการเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไปจนความจำเป็นต่อเนื้องและสม่ำเสมอ
3. องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด ควรส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนในเลือกใช้สินค้าที่มีความคงทนถาวร และมีอายุการใช้งานในรูปแบบของการจัดประชุมประจำเดือน หรือรณรงค์กระจายเสียงเคลื่อนที่ เป็นต้น
4. องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด ควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับขยะมูลฝอย โดยให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาขยะของชุมชน
5. องค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด ควรจัดให้มีถังขยะแยกประเภทไว้ตามจุด ต่าง ๆ ในชุมชน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

1. ควรศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการส่งเสริมพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนได้อย่างแท้จริง
2. ควรศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อประโยชน์เชิงการศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบ (Comparative studies)

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2551). เอกสารคู่มือแนวทางและข้อกำหนดเบื้องต้น การลดและใช้ประโยชน์ ชยะ.กรุงเทพฯ: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2550). มาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. ศึกษาพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลควนขัน อำเภอสตูล จังหวัดสตูล. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐิตินันท์ เทียบศรี. (2564). พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล สำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการ สิ่งแวดล้อม) คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ธัญญ์ฐิตา ฤทธิ์นเรศฐ์. และคณะ (2549). พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธงชัย ทองทวี. (2553). สภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา. สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- นฤมล ด่านตระกูล. (2560). พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลขนางพระ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภัส น้ำใจตรง. (2563). พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. งานนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- นัชชอร ภมรวิรัชต์. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศราวดี ทับผดุง. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมูลฝอยครัวเรือนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขา
นครศรีธรรมราช

THE TRUST OF CAR REINSURANCE SERVICE RECIPIENTS DHIPAYA INSURANCE PUBLIC COMPANY
LIMITED, NAKHON SI THAMMARAT BRANCH

วิภารัตน์ ทองแท้*¹, นันทิดา จันทร์ศิริ², อภาภรณ์ สุขหอม³

WIPHARAT THONGTHAE*¹, NANTIDA JANSIRI², ARPAPORN SOOKHOM³

^{*1,2,3}รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

^{*1,2,3}MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION WALAILAK UNIVERSITY

* wipharat.t@gmail.com

วันที่รับบทความ 18 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ 31 ตุลาคม 2567

วันที่ตีพิมพ์บทความ 4 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์ระดับความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราชและ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการศึกษาวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรวิจัยคือ ผู้ที่ใช้บริการของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ประจำเดือน เดือนเมษายน 2567 จำนวน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

ผลการศึกษาพบว่า 1. ระดับความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีความไว้วางใจในระดับมากที่สุด โดย 1) ด้านความเชื่อมั่น ผู้ใช้บริการมีความรู้สึกเชื่อมั่นในชื่อเสียงของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราชและการเป็นที่ยอมรับ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้ใช้บริการรู้สึกปลอดภัยในด้านการเงินของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช 2) ด้านความไว้วางใจต่อการรับบริการประกันภัยรถยนต์ของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีความเชื่อมั่นในการให้บริการของพนักงานมากที่สุด รองลงมา พนักงานมีการชี้แจงรายละเอียดให้ทราบทุกขั้นตอน 3) ด้านความไว้วางใจต่อการรับบริการประกันภัยรถยนต์ของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ด้านผลิตภัณฑ์ มีความไว้วางใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีเงื่อนไขความคุ้มครองชัดเจนและเข้าใจง่าย

2. เปรียบเทียบความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช พบว่า ผู้รับบริการที่มี เพศ อายุ รายได้ อาชีพ สถานภาพ และระดับการศึกษา ต่างกันมีความไว้วางใจต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การไว้วางใจ; ความเชื่อถือ; ความเชื่อมั่น

ABSTRACT

The objectives of this study are 1) to analyze the trust level of car insurance service recipients in Dhipaya Insurance Public Company Limited, Nakhon Si Thammarat Branch and 2) to study and compare the trust of car insurance service recipients in Dhipaya Insurance Company Limited (Dhipaya Insurance Public Company Limited). Public Company Limited, Nakhon Si Thammarat Branch, is classified according to personal factors. It is a quantitative research study. (Quantitative Research) The research population is people who used the services of Dhipaya Insurance Public Company Limited, Nakhon Si Thammarat Branch, for April 2024, totalling 192 people, which were the tools used in this research. The researcher used a questionnaire. (Questionnaire)

The study's results found that: 1. The level of trust of automobile insurance service recipients in Dhipaya Insurance Public Company Limited, Nakhon Si Thammarat Branch. Have the highest level of trust by 1) confidence Users feel confident in the company's reputation. Dhipaya Insurance Public Company Limited, Nakhon Si Thammarat Branch and being accepted is at the highest level, followed by service users feeling safe in the company's finances Dhipaya Insurance Public Company Limited, Nakhon Si Thammarat Branch 2) Trust in receiving car insurance services from Dhipaya Insurance Public Company Limited, Nakhon Si Thammarat Branch They have the highest confidence in the service of employees, followed by employees explaining details at every step. 3) Trust in receiving car insurance services from Dhipaya Insurance Public Company Limited, Nakhon Si Thammarat branch. The product side has the highest level of trust, followed by Dhipaya Insurance Public Company Limited, Nakhon Si Thammarat Branch. The coverage conditions are clear and easy to understand.

2. Comparing the trust of car insurance service recipients of Dhipaya Insurance Public Company Limited, Nakhon Si Thammarat branch, it was found that service recipients with gender, age, income, occupation, status, and educational level Different people have trust in the company. This diversity in trust levels based on personal factors adds a layer of complexity to the research, making it more comprehensive and insightful. Dhipaya Insurance Public Company Limited, Nakhon Si Thammarat Branch, no different

Keywords : Trust; Reliability; Confidence

บทนำ

ปัจจุบันรถยนต์เป็นปัจจัยสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินดำเนินชีวิตของมนุษย์ทั้งนี้เป็นเพราะรถยนต์เป็นพาหนะที่ใช้ในการขนส่งทางบกเพื่อขนส่งผู้คนและสิ่งของจากแหล่งหนึ่งไปอีกแหล่งหนึ่ง ในปัจจุบันเห็นได้ว่าปริมาณรถยนต์ มีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ก่อให้เกิดปัญหาในด้านต่างๆมากมาย เพราะการเดินทางโดยรถยนต์มีความสะดวก คล่องตัว รวดเร็วและสามารถเชื่อมต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้จำนวนรถยนต์บนท้องถนนในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี และยังคงมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อดูจากยอดจดทะเบียนรถใหม่ ประจำปี 2566 มียอดจดทะเบียนรวม 1,247,128 คัน (กรมการขนส่งทางบก, 2566) เมื่อศึกษาถึงจำนวนอุบัติเหตุจราจร ปี 2565 มีจำนวน 62,869 ครั้ง (กระทรวงคมนาคม, 2566) ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับบุคคล รวมถึงมูลค่าทรัพย์สิน แสดงให้เห็นถึง

ปัญหาสาธารณะที่สำคัญในแต่ละปี ซึ่งการที่รถยนต์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นนี้ส่งผลให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด และเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนขึ้น สาเหตุมักเกิดจากความประมาท การเมาสุรา และการไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ซึ่งสร้างความเสียหายอย่างมากต่อผู้ที่ประสบอุบัติเหตุและความเสียหายในเชิงเศรษฐกิจ นอกจากการเกิดอุบัติเหตุแล้ว การโจรกรรมก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งของผู้ที่มีรถยนต์ ด้วยเหตุดังกล่าวจึง ทำให้ธุรกิจประกันวินาศภัยทางรถยนต์เกิดขึ้น ธุรกิจประกันวินาศภัยเป็นธุรกิจที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการและยังช่วยบรรเทาแบ่งเบาความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันธุรกิจประกันภัยเข้ามามีบทบาท เป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถรองรับความเสียหายดังกล่าว ถึงแม้การประกันภัยรถยนต์ไม่สามารถป้องกันการเกิดอุบัติเหตุได้ แต่ก็สามารถบรรเทาภาระค่าใช้จ่าย จากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ ธุรกิจการประกันภัย เป็นธุรกิจที่เกิดจากการตกลงกันระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย คือ บริษัทประกันภัย (ผู้รับประกันภัย) และผู้ซื้อประกันภัย (ผู้เอาประกันภัย) โดยมี 2 รูปแบบ ได้แก่ “สัญญาประกันชีวิต” ซึ่ง จะเน้นไปที่การคุ้มครองชีวิตและการออมเงิน “สัญญาประกันวินาศภัย” ซึ่งจะเน้นไปที่การคุ้มครองภัย พิบัติต่าง ๆ เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม อุบัติเหตุบนท้องถนน และหากมีความเสียหายเกิดขึ้น ผู้รับประกันภัยก็ จะต้องชดเชยตามรายละเอียดความคุ้มครองให้แก่ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับผลประโยชน์ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับ และส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ., 2567)

ในด้านของการประกันภัยรถยนต์ สภาพการแข่งขันที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีการแข่งขันทางด้าน ผลิตภัณฑ์และการบริการค่อนข้างสูง ซึ่งบริษัทประกันวินาศภัยต่าง ๆ ก็พยายามออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ได้มากที่สุด ภายใต้ราคาที่ผู้บริโภคยอมรับได้ให้มากที่สุด ทำให้เกิดช่องทางรับบริการประกันภัยรถยนต์ใหม่ ๆ เกิดหลากหลายช่องทาง เช่น ช่องทางออนไลน์ ช่องทางโบรกเกอร์ซื้อขายประกันภัย ทำให้ประชาชนเข้าถึงประกันภัยหลายบริษัทภายในที่เดียวยิ่งทำให้ตลาดการแข่งขันยิ่งสูงมากขึ้น

บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2494ภายใต้ชื่อ บริษัท ประกันภัย เอเชียติก จำกัด (ต่อมาเปลี่ยนชื่ออีกครั้งเป็นบริษัทประกันภัย ในปี 2495)โดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ด้วยเงินลงทุนจำนวน 2,000,000 บาท มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นบริษัทประกันภัยแก่กิจการและสินทรัพย์ของบริษัทหลายแห่งที่จอมพลสฤษดิ์กำกับดูแลอยู่ในขณะนั้นต่อมาในปี พ.ศ. 2507 ได้มีการโอนหุ้นบางส่วนของจอมพลสฤษดิ์ กับส่วนของท่านผู้หญิงวิจิตรา ธนะรัชต์ ไปเป็นของกระทรวงการคลัง กระทั่งในปี พ.ศ. 2518 ได้มีการโอนหุ้นบางส่วนให้กระทรวงการคลัง รวมจำนวนทั้งสิ้นร้อยละ 55.6 จึงส่งผลให้ทิพยประกันภัย มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลังต่อมาในปี พ.ศ. 2537 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้แปรรูปบริษัทจากการเป็นรัฐวิสาหกิจมาเป็นบริษัทมหาชน เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 จากนั้นนับตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2538 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น "บริษัทมหาชน" อย่างสมบูรณ์ โดยมีกระทรวงการคลัง ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารออมสิน และการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่เมื่อวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2564 บริษัท ทิพย กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) เป็นวันแรกที่ ทิพย กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ เข้าซื้อขายแทนหุ้นบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) โดยตอนนี้ มีทุนจดทะเบียนจำนวน 600,000,000 บาท มูลค่าบริษัท 8,645,627,599 บาท (1440.94% ของทุน) และมีรายได้รวม 15,148,686,689 บาท และเป็นบริษัทประกันวินาศภัย อันดับที่ 3 ของประเทศ โดยอันดับที่ 1 ได้แก่ บริษัท วิริยะประกันภัย จำกัด (มหาชน) มีรายได้ทั้งสิ้น 47,010,618,027 บาท อันดับที่ 2 บริษัท คุ่มภัยโตเกียวมารีนประกันภัย (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มีรายได้ทั้งสิ้น 18,216,990,000 บาท และบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) มีรายได้รวม 15,148,686,689 บาท (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายใน, 2566) ซึ่งจะเห็นได้ว่าบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)ยังได้รับความไว้วางใจจากผู้เอาประกันภัย

บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) มีสาขาให้บริการทั่วประเทศ จำนวน 30 สาขา โดยสาขานครศรีธรรมราช เปิดให้บริการเป็นสาขาที่ 26 ของประเทศไทย ซึ่งมียอดขายเบี้ยประกันภัยรถยนต์ เดิมโตทุกปี โดยมียอดขายเบี้ยประกันภัยรถยนต์ ประจำปี 2564 รายได้ทั้งสิ้น 51,755,788.67 บาท ยอดขายเบี้ยประกันภัยรถยนต์ ประจำปี 2565 รายได้

ทั้งสิ้น 66,747,238.67 บาท และพบว่า ยอดขายเบี่ยงประกันภัยรถยนต์ ประจำปี 2566 รายได้ทั้งสิ้น 59,114,299.81 บาท พบว่ามีการลดลงจากปีก่อนหน้า จำนวน 7,632,938.86 บาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 11.435 เมื่อเทียบกับปี 2565 แต่ยอดขายเบี่ยงประกันภัยรถยนต์ในปีก่อนๆที่ผ่านมา ยอดขายประกันภัยรถยนต์ ของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีการเติบโตเพิ่มขึ้นตลอด แต่เมื่อปี 2566 กลับพบว่ายอดขายบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ตกลงถึง ร้อยละ 11.435 (บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน), 2566) จึงเป็นเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำวิจัย เรื่องความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช 1. เพื่อวิเคราะห์ความไว้วางใจของผู้รับบริการส่งผลต่อการซื้อประกันภัยรถยนต์ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช 2. เพื่อพัฒนาความไว้วางใจของทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ระดับความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภค เป็นการกระทำที่ผู้รับบริการแสดงออก ไม่ว่าจะเป็นการค้นหา การซื้อ การใช้ การประเมินผล หรือ การบริโภค ซึ่งผู้รับบริการแต่ละบุคคลย่อมมีความคาดหวังว่าทรัพยากรที่พวกเขามีอยู่ทั้งเงิน และเวลา จะช่วยตอบสนองความต้องการของพวกเขาได้ ฉะนั้นการตัดสินใจของผู้รับบริการอันประกอบด้วย ซื้ออะไร ทำไมจึงซื้อ ซื้อเมื่อไร อย่างไร ที่ไหน และบ่อยแค่ไหน สิ่งเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่ตราใจความสนใจ อย่างมากในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้รับบริการเพื่อจะนำไปสู่การซื้อที่ยั่งยืน (Schiffman & Kanuk, 2007 อ้างใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2550, หน้า 68)

กรอนรูส (Gronroos, 1982 อ้างจาก ประวร ไซยอำย์, 2561) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า คุณภาพ เชิงเทคนิค (Technical Quality) และคุณภาพเชิงหน้าที่ (Functional Quality) เป็นภาพแห่งมิติ ของคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อทั้งความคาดหวังและการรับรู้ต่อคุณภาพการให้บริการ และคุณภาพ การให้บริการจะมีมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับระดับของ คุณภาพเชิงเทคนิค และคุณภาพเชิงหน้าที่ นั่นเอง ทั้งนี้ กรอนรูสได้กล่าวถึงเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพการบริการว่าสามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ตาม หลัก 6 ประการ กล่าวคือ

- 1) การเป็นมืออาชีพและการมีทักษะของผู้ให้บริการ (Professionalism and Skill) เป็นการ พิจารณาว่า ผู้รับบริการสามารถรับรู้ได้จากการเข้ารับบริการจากผู้ให้บริการที่มีความรู้และทักษะในงานบริการ ซึ่งสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีระบบและแบบแผน
- 2) ทศนคติและพฤติกรรมของผู้ให้บริการ (Attitude and Behavior) ผู้รับบริการจะเกิด ความรู้สึกได้จากการที่ผู้ให้บริการสนใจที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยท่าทีที่เป็นมิตร และดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน
- 3) การเข้าพบได้อย่างง่ายและมีความยืดหยุ่นในการให้บริการ (Accessibility and Flexibility) ผู้รับบริการจะพิจารณาจากสถานที่ตั้งไว้ให้บริการและเวลาที่ได้รับการจากผู้ให้บริการ รวมถึงระบบการบริการที่จัดเตรียมไว้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้รับบริการ

4) ความไว้วางใจและความเชื่อถือได้ (Reliability and Trustworthiness) ผู้รับบริการจะทำการพิจารณาหลังจากที่ได้รับบริการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งการให้บริการของผู้ให้บริการจะต้องปฏิบัติ ตามที่ได้รับการตกลงกัน

5) การแก้ไขสถานการณ์ให้กับสู่ภาวะปกติ (Recovery) พิจารณาจากการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์ล่วงหน้า เกิดขึ้นหรือเกิดเหตุการณ์ที่ผิดปกติ และผู้ให้บริการสามารถแก้ไขสถานการณ์ นั้น ๆ ได้ทันเวลาที่ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งทำให้สถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติ

6) ชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือ (Reputation and Credibility) ผู้รับบริการจะเชื่อถือใน ชื่อเสียงของผู้ให้บริการจากการที่ผู้ให้บริการดำเนินกิจการด้วยดีมาตลอด

2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการไว้วางใจ

ความไว้วางใจ ถือเป็นพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อสื่อสารกับผู้รับบริการตราจึงมีความจำเป็นต้องเรียนรู้ทฤษฎีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ความคุ้นเคยเพื่อครองใจผู้รับบริการประกอบด้วย (Davis, Schoorman, Mayer & Tan, 2000, pp. 563-576)

1. การสื่อสาร (Communication) คือการที่ตราสื่อสารกับผู้รับบริการ ให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกมั่นใจ ดังนั้น ผู้ให้บริการควรแสดงความจริงใจ และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับบริการ เพื่อสร้างความรู้สึกให้ ผู้รับบริการอยากใช้บริการ หรือเกิดความประทับใจในตรา

2. ความใส่ใจ และการให้ (Caring and Giving) คือ ความสัมพันธ์ที่ประกอบด้วยความเอื้ออาทร ความเอาใจใส่ ความอบอุ่น และความรู้สึกปกป้องผลประโยชน์ของผู้รับบริการ ซึ่งมีผลให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกดี

3. การให้ความผูกพัน (Commitment) ที่เกี่ยวพันกับผู้รับบริการ บางครั้งตราควรจะยอมเสีย ผลประโยชน์บางอย่าง เพื่อคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีกับผู้รับบริการ

4. การให้ความสะดวกสบาย (Comfort) หรือความเอาใจใส่ผู้รับบริการ จะทำให้พวกเขาารู้สึกถึงความ สะดวกสบาย ความมั่นใจที่ได้รับบริการ ผู้รับบริการส่วนใหญ่ประเมินความสะดวกสบายจากการได้รับบริการที่ ดีของตรา

5. การแก้ไขสถานการณ์ขัดแย้ง (Conflict Resolution) หากผู้รับบริการรู้สึกสบายใจ เกิดความ ไว้วางใจในตรา นั้น เป็นสิ่งที่ดีกว่าการที่ตราต้องแก้ไขสถานการณ์ความขัดแย้งกับผู้รับบริการ แต่หากเกิดความ ขัดแย้ง ตราควรจะแสดงความรับผิดชอบ ก่อนที่ผู้รับบริการจะรู้สึกโกรธ หรือไม่พึงพอใจในตรา

ความไว้วางใจสามารถวัดได้จากความเชื่อมั่นของผู้รับบริการซึ่งตราแต่ละตราจะได้รับความเชื่อมั่น จากผู้รับบริการที่ต่างกัน และจะประเมินความไว้วางใจของผู้รับบริการได้ เมื่อผู้รับบริการได้รับสินค้าหรือบริการนั้นแล้ว (Morgan & Hunt, 1994, pp. 20-38) องค์ประกอบของความไว้วางใจ มีความเกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการ ในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับ ผู้รับบริการ ไม่ว่าจะเป็นความซื่อสัตย์ ความจริงใจ ความตรงไปตรงมา การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการ (Bourdeau, 2005, p. 125) เลอวิกกี; และบันเคอร์ (Lewicki; & Bunker. 1996: 114-139) ได้กล่าวถึงรูปแบบพื้นฐาน ของความไว้วางใจ คือ ความไว้วางใจบนพื้นฐานการป้องกัน (deterrence-based trust) เป็นรูปแบบ ของความไว้วางใจนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของความมั่นคงในพฤติกรรมที่บุคคลทำในสิ่งที่เขาพูด และมี การกระทำต่อกัน พฤติกรรมของบุคคลขึ้นอยู่กับทฤษฎีการลงโทษ ความไว้วางใจที่คงอยู่นั้นต้องมี ระดับของการลงโทษที่ชัดเจน จะต้องมีการป้องกันการเกิดความไม่ไว้วางใจ ดังนั้น การลงโทษ จะมีความสำคัญต่อผู้จงใจมากกว่าสัญญาจะให้รางวัลเมื่อไม่สามารถที่จะทำตามคำมั่นสัญญานั้นได้ พื้นฐานที่สอง คือ ความไว้วางใจบนพื้นฐานจากความรู้ (knowledge-based trust) เป็นความ ไว้วางใจที่มีพื้นฐาน ในการคาดคะเนบุคคลอื่น รู้จักผู้อื่นดีเพียงพอ เพื่อที่จะรู้ถึงพฤติกรรมของผู้อื่น ความไว้วางใจที่มีรากฐานจากความรู้ขึ้นอยู่กับ การได้รับข้อมูลมากกว่าการลงโทษ และเป็น การ ทำนายพฤติกรรมของบุคคลอื่นที่กระทำด้วยความจริงใจ และสุดท้าย คือ ความไว้วางใจบนพื้นฐาน จากการวินิจฉัย (identification-based trust) เป็นความไว้วางใจที่มีความรู้สึกรวมในอารมณ์กับ ความ

ปรารถนาและความตั้งใจของผู้อื่นโดยกลุ่มคนต้องมีความเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ มี ข้อตกลงร่วมกัน การตระหนักร่วมกัน และเห็นคุณค่าซึ่งกันและกัน เนื่องจากมีความเกี่ยวโยงของ อารมณ์ระหว่างกัน

3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ

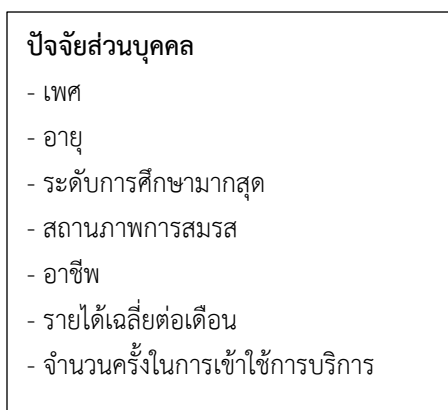
แนวความคิดของ Parasuraman, Zeithaml and Berry (1985) เกี่ยวกับคุณภาพในการให้บริการจากการศึกษาของ Parasuraman และคณะ พบว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้รับบริการประเมินคุณภาพของการบริการที่เขาได้รับ เรียกว่า "คุณภาพของการบริการที่ผู้รับบริการรับรู้" (Perceived Service Quality) กับ "บริการที่รับรู้" (Perceived Service) ซึ่งก็คือ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากที่เขาได้รับบริการแล้วนั่นเอง ในการประเมินคุณภาพของการบริการดังกล่าวนี้ ผู้รับบริการมักจะพิจารณาจากเกณฑ์ที่เขาคิดว่ามีความสำคัญ 10 ประการดังต่อไปนี้ (ธีรกิติ นวรัตน์ ณ อยุธยา, 2547, หน้า 183-186)

1. Reliability (ความไว้วางใจ) ความสามารถที่จะให้บริการตามที่ได้สัญญากับผู้รับบริการไว้ได้อย่างถูกต้อง โดยที่มิต้องมีผู้ช่วยเหลือ
2. Tangibles (สิ่งที่สามารถจับต้องได้) ลักษณะทางกายภาพของอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก พนักงานและวัสดุที่ใช้ในการสื่อสารต่าง ๆ และยินดีที่จะช่วยเหลือผู้รับบริการ
3. Responsiveness (การสนองตอบผู้รับบริการ) ความเต็มใจที่จะให้บริการอย่างรวดเร็ว
4. Credibility (ความน่าเชื่อถือ) ความซื่อสัตย์เชื่อถือได้ของผู้ให้บริการ
5. Security (ความมั่นคงปลอดภัย) ปราศจากอันตรายความเสี่ยงและความลึกลับ
6. Access (ความสะดวก) สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก และสามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างง่าย
7. Communication (การสื่อสาร) กรรับฟังผู้รับบริการและให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้รับบริการโดยใช้ภาษาที่ผู้รับบริการสามารถเข้าใจได้
8. Understanding the Customer (ความเข้าใจผู้รับบริการ) พยายามที่จะทำความรู้จักและเรียนรู้ความต้องการของผู้รับบริการ
9. Competence (ความสามารถ) ความรู้และทักษะที่จำเป็นของพนักงาน ในการให้บริการผู้รับบริการ
10. Courtesy (ความสุภาพและความเป็นมิตร) คุณลักษณะของพนักงานที่ติดต่อกับผู้รับบริการในการแสดงออกถึงความสุภาพ เป็นมิตร เกรงใจ และให้เกียรติผู้รับบริการ

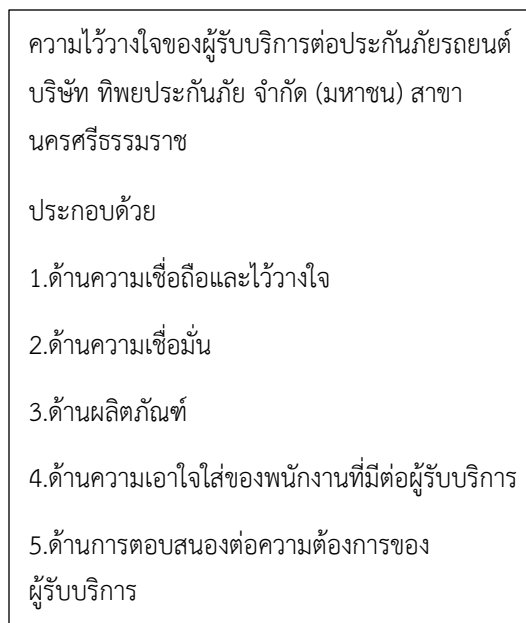
กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของสราลี โรมรัตนพันธ์ (2561) ที่ได้ศึกษาความไว้วางใจ คุณภาพการให้บริการ การรับรู้คุณค่า และภาพลักษณ์ ส่งผลต่อความพึงพอใจ และการกลับมาใช้บริการซ้ำของสายการบินต้นทุนต่ำภายในประเทศ โดยสามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การศึกษาความไว้วางใจของผู้รับบริการส่งผลต่อการซื้อประกันภัยรถยนต์ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราชในครั้งนี้ ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากร

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยในคือผู้ที่ใช้บริการของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ประจำเดือน เดือนเมษายน 2567 จำนวน 192 คน

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

(1) การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Literature review) เพื่อรวบรวมและศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่

(2) นำประเด็นที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมากำหนดเป็นประเด็นคำถาม และสร้างเป็นเครื่องมือแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล

(3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ช่วยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และให้คำแนะนำในการปรับแก้ไข

(4) นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วไปตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสำรวจไปทดลองเก็บข้อมูลจากบุคลากรที่บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขา สุราษฎร์ธานี จำนวน 30 ชุด

(5) นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้นำไปทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของคอนบราซ ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.80 ซึ่งแสดงถึงระดับความเชื่อมั่นของเครื่องมือแบบสอบถามที่อยู่ในระดับสูง มีความเหมาะสมที่จะนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยมีส่วนประกอบ 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากร (Demographics) ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบการประเมินระดับความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้วางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มผู้ใช้ประกันภัยรถยนต์ของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ในการแจกแบบสอบถาม ในเดือนเมษายน 2567 โดยรวบรวมแบบสอบถามกับกลุ่มผู้ใช้ประกันภัยรถยนต์ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ทางช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ และผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ได้จำนวนทั้งสิ้น 192 ชุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละส่วนเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1. เพื่อวิเคราะห์ระดับความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช และ 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีวิธีการดังนี้

(1) ข้อมูลส่วนที่ 1 : เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการจำแนกประเภทของข้อมูล และการเปรียบเทียบข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายลักษณะข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ

(2) ข้อมูลส่วนที่ 2 : การประเมินระดับความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าตัวแปรเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายลักษณะข้อมูล ได้แก่ ค่า Pearson Correlation

ผลการวิจัย

1. ระดับความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช

ระดับความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช พบว่า ความไว้วางใจต่อการรับบริการประกันภัยรถยนต์ของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ด้านความเชื่อถือว่าไว้วางใจ พบว่า ผู้ใช้บริการบริษัททิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีความไว้วางใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.52$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ ผู้ใช้บริการมีความรู้สึกเชื่อมั่นในชื่อเสียงของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราชและการเป็นที่ยอมรับ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.55$) รองลงมาคือ ผู้ใช้บริการรู้สึกปลอดภัยในด้านการเงินของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.51$) บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีประวัติที่ใสสะอาดและสร้างการยอมรับให้กับท่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, $SD = 0.54$) พนักงานให้บริการตรงไปตรงมาตามความต้องการของท่าน เช่น รูปแบบประกันภัยตามที่ท่านต้องการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.51$) และพนักงานให้ข้อมูลที่แท้จริงแก่ท่านได้อย่างถูกต้อง เช่นการแนะนำตัว / เลขที่ใบอนุญาตตัวแทน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.50$) เป็นอันดับสุดท้าย

ความไว้วางใจต่อการรับบริการประกันภัยรถยนต์ของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ด้านความเชื่อมั่นมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.52$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ การสร้างความมั่นใจของพนักงานในการให้บริการแก่ท่าน เช่น การใช้ถ้อยคำที่สุภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.54$) รองลงมาคือ พนักงานมีการชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ให้ท่านทราบทุกขั้นตอนของการให้บริการของท่าน ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.47$) ความสามารถของพนักงานในการตอบและแก้ไขปัญหา หรือข้อสงสัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.51$) .บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีศูนย์รับแจ้งเหตุที่สามารถให้บริการได้ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.55$) และความรู้ของพนักงานที่นำเสนอผลิตภัณฑ์ประกันภัยรถยนต์ ของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีความชำนาญและตอบสนองต่อความต้องการของท่าน ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.56$) เป็นอันดับสุดท้าย

ความไว้วางใจต่อการรับบริการประกันภัยรถยนต์ของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ด้านผลิตภัณฑ์ มีความไว้วางใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.48$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้รูปแบบของกรมธรรม์มีให้เลือกหลากหลาย ตามความต้องการของท่าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.45$) รองลงมาคือ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีเงื่อนไขความคุ้มครองชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.43$) เงื่อนไขความคุ้มครองของประกันภัย ครอบคลุมตรงตามความต้องการ ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.46$) และบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีจำนวนอู่ซ่อมหรือศูนย์บริการที่ให้บริการอย่างครอบคลุมทั่วประเทศ ($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.60$) เป็นอันดับสุดท้าย

ความไว้วางใจต่อการรับบริการประกันภัยรถยนต์ของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ด้านความเอาใจใส่ของพนักงานที่มีต่อผู้รับบริการ มีความไว้วางใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.41$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ พนักงานบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีบุคลิกภาพที่สร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ท่าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.43$) รองลงมาคือ พนักงานของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช อัยยาศัยดี มีความเป็นมิตรกับผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.56$) .พนักงานของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ให้บริการด้วยความกระตือรือร้นและรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.52$) พนักงานบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาในการบริการอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.53$) และพนักงานให้บริการท่านด้วยความเอาใจใส่ และแสดงความจริงใจ ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.51$) เป็นอันดับสุดท้าย

ความไว้วางใจต่อการรับบริการประกันภัยรถยนต์ของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ด้านการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ มีความไว้วางใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ ขั้นตอนในการให้บริการมีความรวดเร็วและทันสมัย เช่น การต่ออายุประกันภัยผ่านทางโทรศัพท์หรือระบบออนไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.53$) รองลงมาคือ พนักงานบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีการแจ้งให้ผู้รับบริการทราบทุกขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ เช่น การแจ้งสถานะการต่ออายุประกันภัย ก่อนครบกำหนดวันคุ้มครองประกันภัยประสิทธิภาพและรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.46$) พนักงานบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ให้บริการตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.53$) 23.การประสานงานเมื่อท่านต้องการความช่วยเหลือ เช่นการแจ้งเคลมประกันภัยรถยนต์ มีความรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.56$) และพนักงานได้มีการรับฟังและแก้ไขปัญหาให้กับท่าน ตรงจุด รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.58$) เป็นอันดับสุดท้าย

ความไว้วางใจต่อการรับบริการประกันภัยรถยนต์ของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช โดยภาพรวม พบว่ามีความไว้วางใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.52$) รองลงมาคือ ด้านผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.48$) ด้านความเอาใจใส่ของพนักงานที่มีต่อผู้รับบริการ ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.53$) ด้านความเชื่อมั่น ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.52$) และพนักงานได้มีการรับฟังและแก้ไขปัญหาให้กับท่าน ตรงจุด รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.58$) เป็นอันดับสุดท้าย

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ต่อ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1) ความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามเพศ

เพศ	ความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์			
	Pearson	Sig.	ทิศทาง	ระดับ
	Correlation	(2 - tailed)		ความสัมพันธ์
ชาย	0.313	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
หญิง	0.325	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
LGBQ+	0.302	0.000	เดียวกัน	ต่ำ
ภาพรวม	0.31	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง

ตารางที่ 1 ความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามเพศ

จากสมมติฐานความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามเพศ พบว่า เพศหญิงจะส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับปานกลางและมีทิศทางเดียวกัน Pearson Correlation เท่ากับ 0.325 และรองลงมาเป็นเพศชายและเพศLGBQ+ ตามลำดับ โดยมีระดับปานกลางและทิศทางเดียวกันทั้งสองเพศ และมีค่า Pearson Correlation เท่ากับ 0.313 และ 0.302 ตามลำดับ

2) ความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อการเลือกซื้อประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามอายุ

อายุ	ความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์			
	Pearson	Sig.	ทิศทาง	ระดับ
	Correlation	(2 - tailed)		ความสัมพันธ์
2.1 อายุ 18 ปี-24 ปี	0.313	0.860	เดียวกัน	ปานกลาง
2.2 อายุมากกว่า 25 ปี-35 ปี	0.325	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
2.3 อายุมากกว่า 36 ปี-50 ปี	0.302	0.000	เดียวกัน	ต่ำ
2.5 อายุมากกว่า 61 ปีขึ้นไป	0.334	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
ภาพรวม	0.318	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง

ตารางที่ 2 ความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อการเลือกซื้อประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามอายุ

จากสมมติฐานความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามอายุจากการทดสอบพบว่าโดยพบรวมอยู่ในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่า Pearson Correlation เท่ากับ 0.318 เมื่อดูตามรายอายุพบว่า อายุมากกว่า 61 ปีขึ้นไป จะส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับปานกลางและมีทิศทางเดียวกัน Pearson Correlation เท่ากับ 0.334 รองลงมาคือกลุ่มอายุ อายุมากกว่า 25 ปี-35 ปี และ อายุ 18 ปี-24 ปี โดยทั้ง 2 กลุ่มจะส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับปานกลางและมีทิศทางเดียวกัน Pearson Correlation เท่ากับ 0.325 และ 0.313 ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคืออายุมากกว่า 36 ปี-50 ปี กลุ่มอายุส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับต่ำและมีทิศทางเดียวกัน Pearson Correlation เท่ากับ 0.302

3) ความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อการเลือกซื้อประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้	ความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์			
	Pearson Correlation	Sig. (2 - tailed)	ทิศทาง	ระดับความสัมพันธ์
6.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	0.313	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
6.2 10,001-20,000 บาท	0.325	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
6.3 20,001-30,000 บาท	0.302	0.000	เดียวกัน	ต่ำ
6.4 30,001-40,000 บาท	0.342	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
6.5 40,001-50,000 บาท	0.324	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
ภาพรวม	0.321	0.000	เดียวกัน	สูง

ตารางที่ 3 ความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อการเลือกซื้อประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

จากสมมติฐานความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามรายได้จากการทดสอบพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่า Pearson Correlation เท่ากับ 0.321 เมื่อดูตามรายกลุ่มรายได้พบว่า 30,001-40,000 บาท จะส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับปานกลางและมีทิศทางเดียวกัน Pearson Correlation เท่ากับ 0.342 รองลงมาคือกลุ่มรายได้ 10,001-20,000 บาท, 40,001-50,000 บาท และ ต่ำกว่า 10,000 บาท โดยทั้ง 3 กลุ่มจะส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับปานกลางและมีทิศทางเดียวกัน Pearson Correlation เท่ากับ 0.325 0.324 และ 0.313 ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือรายได้ 20,001-

30,000 บาท ส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับต่ำและมีทิศทางเดียวกัน Pearson Correlationเท่ากับ0.302

4) ความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อการเลือกซื้อประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามอาชีพ

อาชีพ	ความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์			
	Pearson Correlation	Sig. (2 - tailed)	ทิศทาง	ระดับ ความสัมพันธ์
5.1 ข้าราชการ	0.313	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
5.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0.325	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
5.3 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	0.302	0.000	เดียวกัน	ต่ำ
5.4 พนักงานบริษัทเอกชน	0.342	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
5.5 เกษตรกรรม/เลี้ยงสัตว์	0.312	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
5.6 รับจ้าง	0.316	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
5.7 อื่นๆ	0.332	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
ภาพรวม	0.272	0.000	เดียวกัน	ต่ำ

ตารางที่ 4 ความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อการเลือกซื้อประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามอาชีพ

จากสมมติฐานความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามอาชีพจากการทดสอบพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับต่ำ โดยมีค่า Pearson Correlationเท่ากับ 0.272 เมื่อดูตามรายกลุ่มอาชีพพบว่าพนักงานบริษัทเอกชน จะส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับปานกลางและมีทิศทางเดียวกัน Pearson Correlationเท่ากับ0.342 รองลงมาคือกลุ่มอาชีพ อื่นๆ,พนักงานรัฐวิสาหกิจ, รับจ้าง ,ข้าราชการ และ เกษตรกรรม/เลี้ยงสัตว์ โดยทั้ง5กลุ่มจะส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับปานกลางและมีทิศทางเดียวกัน Pearson Correlationเท่ากับ0.332 0.325 0.316 0.313 และ0.312 ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายธุรกิจ

ส่วนนตัว/ค่าขายส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับต่ำและมีทิศทางเดียวกัน Pearson Correlationเท่ากับ0.302

5) ความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อการเลือกซื้อประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามสถานภาพ

สภาพ	ความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์			
	Pearson Correlation	Sig. (2 - tailed)	ทิศทาง	ระดับ ความสัมพันธ์
4.1 โสด	0.313	0.860	เดียวกัน	ปานกลาง
4.2 สมรส	0.325	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
4.3 หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	0.322	0.000	เดียวกัน	ต่ำ
ภาพรวม	0.319	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง

ตารางที่ 5 ความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อการเลือกซื้อประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามสถานภาพ

จากสมมติฐานความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามสถานภาพจากการทดสอบพบว่า โดยพบรวมสถานภาพอยู่ในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าPearson Correlationเท่ากับ 0.319 เมื่อดูตามรายสถานภาพพบว่า สถานภาพสมรสจะส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับปานกลาง และมีทิศทางเดียวกันPearson Correlationเท่ากับ0.325 และรองลงมาเป็นสถานภาพ หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่ และสถานภาพโสด ตามลำดับโดยมีระดับปานกลาง ต่ำ และทิศทางเดียวกันทั้งสองสถานภาพ และ มีค่าPearson Correlation เท่ากับ0.322และ0.313 ตามลำดับ

6) ความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อการเลือกซื้อประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

การศึกษา	ความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์			
	Pearson Correlation	Sig. (2 - tailed)	ทิศทาง	ระดับ ความสัมพันธ์
3.1 ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	0.313	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
3.2 ระดับปริญญาตรี	0.325	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง

3.3 ปริญาโท	0.302	0.000	เดียวกัน	ต่ำ
3.4 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี	0.342	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
ภาพรวม	0.32	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง

ตารางที่ 6 ความไว้วางใจของผู้รับบริการต่อการเลือกซื้อประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

จากสมมติฐานความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์แตกต่างกันไปตามสถานภาพจากพบการทดสอบพบว่า โดยพบรวมระดับการศึกษาอยู่ในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่า Pearson Correlation เท่ากับ 0.32 เมื่อดูตามรายระดับการศึกษา พบว่า ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จะส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ โดยมีระดับปานกลางและมีทิศทางเดียวกัน Pearson Correlation เท่ากับ 0.342 และรองลงมาเป็นระดับปริญญาตรี ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและ ปริญญาโท ตามลำดับ โดยมีระดับปานกลาง ปานกลาง และ ต่ำ ตามลำดับ และทิศทางเดียวกันทั้งสามระดับการศึกษา และมีค่า Pearson Correlation เท่ากับ 0.325 0.313 และ 0.302 ตามลำดับ

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราชผู้วิจัยสามารถนำเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์ปัจจัยด้านความเชื่อถือว่าไว้วางใจ พบว่า ผู้ใช้บริการบริษัททิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช มีความไว้วางใจในระดับมากที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่าด้านความเชื่อถือว่าแสดงให้เห็นว่า บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) มีชื่อเสียงในการสร้างความไว้วางใจเพราะการมีหน่วยงานของรัฐบาลถือหุ้นอยู่ทำให้ความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการมีความเชื่อมั่นในการให้บริการค่อนข้างสูงโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับบริการจะได้รับ ในทางเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในการรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้รับบริการ และตราในระยะ ยาว เนื่องจากผู้รับบริการมักจะมีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ ก่อนที่พวกเขาจะได้สัมผัสกับการรับบริการจริง Berry และ Parasuraman (1991) อธิบายเพิ่มเติมด้านความไว้วางใจว่า เมื่อผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ หรือสิ่งที่ผู้รับบริการได้รับนั้นเกินความคาดหวังที่ตั้งไว้ ก็จะมีเพิ่มความแข็งแกร่งในส่วนของความน่าเชื่อถือของ ตรา และทำให้เกิดเป็นความซื่อสัตย์ภักดีต่อตราในที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Ganesan (1994) ได้ ทำการทดสอบสมมติฐานไว้

2. จากการวิเคราะห์ปัจจัย ด้านความเชื่อมั่นมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ การสร้างความมั่นใจของพนักงานในการให้บริการแก่ท่าน เช่น การใช้ถ้อยคำที่สุภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีณรงค์ อัครนนท์จิรเมธ (2557, หน้า 19) กล่าวคือ หากผู้รับบริการเกิดความประทับใจ และพึงพอใจต่อคุณภาพ มาตรฐานการบริการ ด้านความเอาใจใส่ของพนักงานที่มีต่อผู้รับบริการ ค่าเบี่ยงประกันภัย ของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) จะทำให้ผู้รับบริการเกิด ความไว้วางใจ และมีแนวโน้มที่จะซื้อประกันภัยรถยนต์ของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) อย่างต่อเนื่องในอนาคต จึงสามารถสรุปได้ว่า หากผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจที่เพิ่มมากขึ้น ก็จะส่งผลให้เกิดความไว้วางใจในตรา และทำให้เกิดการกลับมาใช้บริการซ้ำ เกิดเป็นความซื่อสัตย์ภักดีในตรา

3. จากการวิเคราะห์ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีความไว้วางใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้รูปแบบของกรรมธรรมมีให้เลือกหลากหลาย ตามความต้องการของท่าน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Kotler (1991) กล่าวคือ หากผู้รับบริการไว้วางใจในผลิตภัณฑ์ ไว้วางใจในประกันภัยรถยนต์ของทิพยประกันภัย จำกัด

(มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ก็จะส่งผลให้ผู้รับบริการแนะนำ คนอื่นให้มาใช้บริการประกันภัยรถยนต์ของทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช และหากในภาพรวมผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจในประกันภัยรถยนต์ของทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ก็จะส่งผลให้ผู้รับบริการพิจารณาประกันภัยรถยนต์ของ ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช

4. จากการวิเคราะห์ปัจจัยด้านความเอาใจใส่ของพนักงานที่มีต่อผู้รับบริการ มีความไว้วางใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีณย์กร อัครนนท์จิระเมธ (2557, หน้า 19) กล่าวคือ หากผู้รับบริการเกิดความประทับใจ และพึงพอใจต่อคุณภาพ มาตรฐานการบริการ ด้านความเอาใจใส่ของพนักงานที่มีต่อผู้รับบริการ ค่าเบี้ยประกันภัย ของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) จะทำให้ผู้รับบริการเกิด ความไว้วางใจ และมีแนวโน้มที่จะซื้อประกันภัยรถยนต์ของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) อย่างต่อเนื่องในอนาคต จึงสามารถสรุปได้ว่า หากผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจที่เพิ่มมากขึ้น ก็จะส่งผลให้เกิดความไว้วางใจในตรา และทำให้เกิดการกลับมาใช้บริการซ้ำ เกิดเป็นความซื่อสัตย์ภักดีในตรา

5. จากการวิเคราะห์ปัจจัยนครศรีธรรมราช ด้านการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ มีความไว้วางใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธราภรณ์ เสือสุริย์ (2557, หน้า 58-60) ซึ่งพบว่า คุณภาพการให้บริการมีอิทธิพลทางบวกต่อการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ ส่วนคุณภาพการให้บริการ และความพึงพอใจส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้รับบริการ และความไว้วางใจมีอิทธิพลทางบวกต่อการบอกต่อการกลับมาซื้อซ้ำของผู้รับบริการ

ข้อเสนอแนะ

1. เชนโยบาย

1) ต้องมีนโยบายให้พนักงานได้มีการรับฟังและแก้ไขปัญหาให้กับผู้รับบริการที่ตรงจุด รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

2) บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ต้องมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ เพื่อตอบสนองความต้องการให้ผู้รับบริการ มีความไว้วางใจสูงสุด เช่น การประชาสัมพันธ์อยู่ในเครือข่ายครบทุกจังหวัด

2. เชนปฏิบัติการ

1) สมควรที่จะทำการตลาดให้เชิงรุกยิ่งขึ้นหรือการปรับปรุงเงื่อนไขในการคุ้มครองผู้รับบริการ เช่นการมีประกันภัยที่สามารถช่วยเหลือฉุกเฉินตลอด 24 ชั่วโมง ในทุกเพศและทุกวัย

2) บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช ควรสร้างกลยุทธ์การตลาดใหม่ๆ เพื่อกระตุ้นยอดขาย เช่น ผ่านช่องทางออนไลน์ หรือ ลงพื้นที่เข้าสู่กลุ่มประชาชนมากยิ่งขึ้น

3. การวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยในการเลือกทำประกันภัยรถยนต์ในเชิงลึกคือศึกษาวิจัย เชนคุณภาพพร้อมทั้งวิจัยด้านการตลาดของบริษัทประกันด้วยในจังหวัดนครศรีธรรมราช

2) ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาความไว้วางใจของผู้รับบริการประกันภัยรถยนต์ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) สาขาอื่นๆ เช่น จังหวัดสงขลา จังหวัดภูเก็ต

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายใน. (2566). แสดงผลประกอบการบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน). กรุงเทพมหานคร: กรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายใน.
- ประวร ไชยอ้าย. (2561). คุณภาพการให้บริการของฝ่ายตรวจสภาพรถ สำนักงานขนส่งจังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ธีรกิติ นวรัตน์ ณ อยุธยา. (2547). การตลาดสำหรับการบริการแนวคิด และกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). พฤติกรรมผู้รับบริการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรัณย์กร อัครนนท์จิรเมธ. (2557). อิทธิพลของคุณค่าที่รับรู้และคุณภาพการให้บริการที่มีต่อ ความไว้วางใจ เชื่อใจ ความพึงพอใจ การบอกต่อ และการกลับมาใช้บริการซ้ำของผู้ใช้บริการ Fitness แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สราลี โรมรัตน์พันธ์. (2561). ความไว้วางใจ คุณภาพการให้บริการ การรับรู้คุณค่าและภาพลักษณ์ ส่งผลต่อความพึงพอใจและการกลับมาใช้บริการซ้ำของสายการบินต้นทุนต่ำภายในประเทศ. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- Bourdeau, L. B. 2005. "A new examination of service loyalty: Identification of the antecedents and outcomes of additional loyalty framework", Ph.D. Dissertation (Business Administration), Florida University, Gainesville, Florida.
- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1991). Refinement and reassessment of the SERVQUAL scale. *Journal of Retailing*, 67(4), 420-450.
- Davis, J. H., Schoorman, F.D., Mayer, R C., & Tan, H.H. (2000). The trusted general manager and business unit performance: Empirical evidence of a competitive advantage. *Strategic Management Journal*, 21, 563-567
- Kotler. (1991). *Marketing Management: analysis, planning, implementation, and control*. 7th ed. The United States of America: Prentice-Hall, Inc.
- Lewiciki, R. J; & Bunker, B. B. (1996). Developing and maintaining trust in work relationships. In R. M. Kramer & T. R. Tyler (Eds.), *Trust in organizations: Fronters of theory and research*. pp. 114-139. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Morgan, R. M., & Hunt, S. D. (1994). The commitment-trust theory of relationshipmarketing. *Journal of Marketing*
- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (Fall 1985). A conceptual model of service quality and its implications for future research. *Journal of Marketing*, 49, 41-50.

พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

MOTIVATION AND CULTURAL TOURISM BEHAVIOR OF TOURISTS A CASE STUDY OF PAKPOON
SUBDISTRICT MUEANG DISTRICT NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

ปาวริศา สงเกิดทอง^{*1}, อาภาภรณ์ สุขหอม², กิจจุเชต ไกรवास³

PAWARISA SONGKERTHONG^{*1}, ARPAPORN SOOKHOM², KITTACHET KRIVART³

^{*1,2,3}รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

^{*1,2,3}MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION WALAILAK UNIVERSITY

* pawarisa_skt@gmail.com

วันที่รับบทความ 18 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ 31 ตุลาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ 4 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และแรงจูงใจทางการท่องเที่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สถิติ t-test สำหรับทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่มและใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก และด้านราคา อยู่ในระดับมาก แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านเกียรติภูมิ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก และด้านการพักผ่อน อยู่ในระดับมาก พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ไม่เคยเดินทางมาก่อน รับทราบข้อมูลจากการบอกต่อจากคนรู้จัก/บุคคลใกล้ชิด ไม่ค้างคืน สถานที่ที่พักราคาแพงอำเภอเมือง เดินทางมาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์/วันหยุดนักขัตฤกษ์/วันหยุดเทศกาล เดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัว/ญาติ เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 4,000 บาทขึ้นไป การเปรียบเทียบพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย แต่นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : พฤติกรรมการท่องเที่ยว ; การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ; การท่องเที่ยวปากพูน

ABSTRACT

Study of Motivation and Cultural Tourism Behavior of Tourists A case study of Pakphoon Subdistrict Mueang District Nakhon Si Thammarat Province. The objective is to study the behavior of tourists in cultural tourism. To study the relationship between marketing mix factors. and tourism motivation and behavior of cultural tourists, Pak Phun Subdistrict, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Province The tool used to collect data is a questionnaire. Data analysis uses frequency, percentage, mean, and standard deviation statistics. T-test statistics are used to test differences between two groups of independent variables and One-way ANOVA statistics are used. For comparing differences between independent variables with 3 or more groups, the statistical significance level is set at the .05 level.

The results of the study found that Marketing mix that is related to tourism behavior Cultural aspect of tourists The overall picture is at a high level. When considering each aspect, it was found that the product side is at a high level, followed by marketing promotion is at a high level, personnel is at a high level, and prices are at a high level Tourists' cultural tourism motivations The overall picture is at a high level. When considering each aspect, it was found that Cultural learning at a high level It is the first thing, followed by the honor aspect. There is a high level of motivation. and relaxation at a high level Cultural tourism behavior of tourists Never traveled before Receive information from word of mouth from acquaintances/close people. No overnight stays. Places to stay overnight in Mueang District. Arrive during weekends/public holidays/holidays. Traveling with spouse/family/relatives Travel by private car Travel expenses of 4,000 baht or more. Comparing cultural tourism behavior of tourists, it was found that tourists of different genders, statuses, and monthly incomes cultural tourism behavior no different Therefore, the research hypothesis was rejected. But tourists of different ages There are different behaviors in cultural tourism, which is consistent with the hypothesis. Statistically significant at the 0.05 level.

Keywords : travel behavior ; cultural tourism ; Pak Phun tourism

บทนำ

การท่องเที่ยวไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มที่กำลังจะเกิดกระแสการท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กล่าวคือ นักท่องเที่ยวเริ่มแสวงหาประสบการณ์ตรงจากการสัมผัสวัฒนธรรมการดำเนินชีวิต และศึกษาวิถีชีวิต วัฒนธรรมนิยมประเพณีของชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ที่มุ่งเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และได้รับความรู้จากการศึกษาความเชื่อ ความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม โดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548: 283) รวมไปถึงการตระหนักถึงความสำคัญของศิลปะ วัฒนธรรม เทศกาล โบราณคดี โบราณสถานและมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน จะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกลายเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั่วโลก

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่ขึ้นชื่อเรื่องศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตชุมชน เห็นได้จากการที่จังหวัดนครศรีธรรมราชได้รับการขนานนามเป็น “เมืองประวัติศาสตร์ พระธาตุทองคำ ชื่นฉ่ำธรรมชาติ แร่ธาตุอุดม เครื่องถมสามกษัตริย์ มากวัดมากศิลป์ ครบสิ้นกุ้งปู” ตำบลปากพูนในอดีตเป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำจากอ่าวไทยเข้ามายังใจกลางเมืองนครศรีธรรมราช เดิมชื่อ “ปากน้ำปากพูน” กลุ่มคนที่อาศัยอยู่แต่ดั้งเดิมมีทั้งชาวไทยและมุสลิม โดยชาวมุสลิมอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในรัชสมัยรัชกาลที่ 2 มีชุมชนที่สำคัญในอดีต คือ “ชุมชนโมคลาน” มีกิจกรรมที่น่าสนใจมากมาย อาทิ อุโมงค์ Amazon ล่องเรือชม ทัศนียภาพสองฝั่งพร้อมกับวิถีประมง เป็นต้น

ซึ่งสิ่งสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว คือ แรงจูงใจในการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องสร้างแรงดึงดูดหรือแรงจูงใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวให้มากขึ้น ซึ่งแรงจูงใจเหล่านี้เป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว และมีบทบาทสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยว สำหรับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวตำบลปากพูน เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทางธรรมชาติและวัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของชาวปากพูน เนื่องจากพื้นที่ปากพูนเป็นระบบนิเวศของป่าชายเลน มีการดำเนินวิถีชีวิตแบบชาวประมง มีการแปรรูปของอาหารทะเล มีวัฒนธรรมการกิน การอยู่ที่น่าสนใจ มีวัดไพศาลสถิต โบสถ์เก่าแห่งนี้มีรากของต้นโพธิ์ต้นไทรโอบอุ้มไว้อย่างสวยงามและน่าพิศวง วัดไพศาลสถิต แห่งนี้เป็นศูนย์รวมจิตใจ ความเชื่อ ความศรัทธาของชาวบ้านเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีพระเกจิ พระครูพิศาลวิหารวัตร ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นพระเกจิอาจารย์ระดับแนวหน้าแห่งนครศรีธรรมราช มีแหล่งดินเผาที่ผาสูกดินเผา บนเส้นทางสายบางปูยังมีลักษณะของวิถีชุมชนดั้งเดิมปรากฏให้เห็นเด่นชัดและเป็นเอกลักษณ์นั้นก็คือ การทำอิฐมอญ ตลอดเส้นทางสายนี้จะมีโรงเผาอิฐแดง หรืออิฐมอญหลายโรงสำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวปากพูน จะต้องมาลองทำเครื่องปั้นดินเผาแบบ DIY ด้วยตัวเอง

ทำให้ผู้วิจัยมีความต้องการศึกษาถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ทัศนศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช และส่งเสริมให้เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว กับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทบทวนวรรณกรรม

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมหรือการแสดงออกในลักษณะต่างๆ ของนักท่องเที่ยว เช่น การเดินทาง การเลือกแหล่งท่องเที่ยว การรับประทานอาหาร หรือการซื้อสินค้า เป็นต้น (สุริรัตน์ เตชะทวิวรรณ, 2556)

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่างๆ และศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ในแง่มานุษยวิทยาและสังคมวิทยา เช่น ชมโบราณสถาน ศิลปะหรือการแสดงต่างๆ เป็นต้น

การส่งเสริมการตลาด หมายถึง ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง การโฆษณาสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญผ่านสื่อต่าง ๆ มีการแจกของที่ระลึกที่แสดงถึงเอกลักษณ์และภูมิปัญญาของท้องถิ่น การจัดกิจกรรมตามเทศกาล ณ สถานที่ท่องเที่ยว/ที่พัก และความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาสถานที่ท่องเที่ยว/ที่พัก

ส่วนประสมทางการตลาด หมายถึง กลุ่มของเครื่องมือทางการตลาด ที่นำมาใช้ร่วมกัน และใช้อย่างสอดคล้องเพื่อบรรลุเป้าหมายทางการตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าให้สินค้า ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก (4P) คือ ผลิตภัณฑ์ ราคา การส่งเสริมการตลาด และบุคลากร (Kotler, Philip. 2000)

แรงจูงใจการท่องเที่ยว หมายถึง สภาวะแรงผลักดันให้คนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม และด้านความเชื่อ แรงจูงใจช่วยกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจที่จะตอบสนองความต้องการส่วนตัว จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้นักท่องเที่ยวทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยว (McIntosh & Goeldler, 1995 อ้างถึงใน วรพรรณ สงัดศรี, 2558 : 37)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องแรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัตถุประสงค์ (ดาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์และตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาผู้วิจัยได้เสนอวิธีการดำเนินการวิจัย โดยจำแนกรายละเอียดของแต่ละวิธีดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่เดินทางมาท่องเที่ยว ณ ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่เดินทางมาท่องเที่ยวตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งไม่สามารถระบุจำนวนประชากรที่แน่นอนได้ การคำนวณหาขนาดตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยนี้ประชากรเป็นกลุ่มที่ไม่ทราบค่าที่แน่นอนผู้วิจัยจึงใช้สูตรการกำหนดขนาดตัวอย่างที่ไม่ทราบค่าประชากร (สราวุฒิวัชรบัณฑิต, 2552) ได้จำนวน จำนวน 400 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้มีรูปแบบงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ซึ่งในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนทฤษฎีแนวคิดและเอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชและเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งจากหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน วิทยานิพนธ์ บทความ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อประกอบการสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเพื่อใช้ข้อมูลในการสนับสนุนผลการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเช่น

- 1.1 จากเอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัย
- 1.2 จากหนังสือและตำราเรียนทั้งในและต่างประเทศ
- 1.3 จากเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองและตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์แล้วนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการเก็บรวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆ จากลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ได้เก็บรวบรวมในรูปแบบของร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ความถี่ (Frequency) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Independent Statistics ใช้ในการทดสอบสมมติฐานซึ่งเป็นการวิเคราะห์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่

2.1 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิเคราะห์ใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ทัศนศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวทัศนศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมความมีชื่อเสียงและเป็นของรู้จัก อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, S.D.=0.72) รองลงมาคือ กิจกรรมการท่องเที่ยว แสดงถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประเพณี อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$, S.D.=0.75) ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$, S.D.=0.73) ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$, S.D.=0.75) และมีที่พัก/ร้านอาหาร เพียงพอและเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$, S.D.=0.71) เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านราคา พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ทัศนศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$, S.D.=0.72) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ราคาอาหารและเครื่องดื่ม/ของฝากและของที่ระลึกมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$, S.D.=0.67) รองลงมาคือ ความคุ้มค่าที่ได้รับเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายทั้งหมด อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$, S.D.=0.71) ค่าบริการเช่ารถ และอื่น ๆ ในการท่องเที่ยวมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$, S.D.=0.72) ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$, S.D.=0.75) และไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.67$, S.D.=0.77) เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ทัศนศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, S.D.=0.56) รองลงมาคือ ความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาสถานที่ท่องเที่ยว/ที่พัก อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$, S.D.=0.68) โฆษณาสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญผ่านสื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$, S.D.=0.71) การจัดกิจกรรมตามเทศกาล ณ สถานที่ท่องเที่ยว/ที่พัก อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$, S.D.=0.72) และมีการแจกของที่ระลึกที่แสดงถึงเอกลักษณ์และภูมิปัญญาของท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$, S.D.=0.74) เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านบุคลากร พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ทัศนศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$, S.D.=0.70) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ มีเจ้าหน้าที่นำเที่ยวภายในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D.=0.62) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่/คนในพื้นที่ มีความสุภาพ กระตือรือร้น และเต็มใจให้บริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$, S.D.=0.72) มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้บริการ/ให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$, S.D.=0.71) เจ้าหน้าที่/คนในพื้นที่ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.77$, S.D.=0.70) และการให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ โดยคนในพื้นที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.66$, S.D.=0.75) เป็นอันดับสุดท้าย

ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81, S.D. = 0.67$)

2. การวิเคราะห์แรงจูงใจการท่องเที่ยวยุติวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม พบว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวยุติวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80, S.D.=0.70$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ตำบลปากพูน มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม ดึงดูดใจ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51, S.D.=0.53$) รองลงมาคือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีการแนะนำ เกี่ยวประวัติความเป็นนามีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32, S.D.=0.57$) การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนา มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26, S.D.=0.59$) ในชุมชนมีการแสดงถึงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18, S.D.=0.66$) และการเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมไทย และศาสนาจากงานเทศกาลต่าง ๆ และวิถีชีวิตของชุมชน เช่น เทศกาลอาหารทะเล มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12, S.D.=0.64$) ตามลำดับ

ด้านเกียรติภูมิ พบว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวยุติวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92, S.D.=0.65$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ การท่องเที่ยวในสถานที่แห่งนี้ท่านถือว่าเป็นรางวัลให้แก่ชีวิต มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17, S.D.=0.49$) รองลงมาคือ การท่องเที่ยวทำให้มีแรงผลักดัน มีกำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อไป ($\bar{x} = 3.92, S.D.=0.63$) การท่องเที่ยวในสถานที่แห่งนี้ส่งเสริมให้ท่านเกิดการพัฒนาตนเองในด้านสุขภาพ จิตใจและอารมณ์ที่ดีขึ้น มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91, S.D.=0.68$) สถานที่ท่องเที่ยวมีการแสดงถึงวิถีวัฒนธรรม การมาเที่ยวสถานที่แห่งนี้ทำให้รู้สึกเหมือนได้รับรางวัลของชีวิต มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82, S.D.=0.72$) และการท่องเที่ยวในสถานที่แห่งนี้ถือเป็นการท่องเที่ยวที่เพื่อนหรือบุคคลใกล้เคียงไปและมาเล่าให้ฟัง มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78, S.D.=0.75$) ตามลำดับ

ด้านการพักผ่อน พบว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวยุติวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92, S.D.=0.68$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ การท่องเที่ยวทำให้เกิดความผ่อนคลาย มีความสุขกับธรรมชาติและวัดที่สวยงาม มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10, S.D.=0.59$) รองลงมาคือ พื้นที่ใกล้เคียงมีสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ให้ได้เที่ยวชม และพักผ่อน เช่น ทะเล ($\bar{x} = 3.93, S.D.=0.68$) การเที่ยวถือเป็นการพักผ่อนและได้ไหว้พระขอพร มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88, S.D.=0.70$) เมื่อมาท่องเที่ยวรู้สึกมีความสุขและเพลิดเพลินกับสถานที่ที่แปลกตาสวยงาม มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87, S.D.=0.69$) และสถานที่ท่องเที่ยวมีพื้นที่ให้นั่งพักผ่อนเพียงพอ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84, S.D.=0.74$) ตามลำดับ

ในภาพรวมด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88, S.D. = 0.67$)

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวกรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวกรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช อายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวตำบลปากพูน อำเภอเมือง แตกต่างกัน

พฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวกรณศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช สถานภาพที่แตกต่างกัน พฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวตำบลปากพูน ไม่แตกต่างกัน

พฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวกรณศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน พฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวตำบลปากพูน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ศึกษาพฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการศึกษาส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ในภาพรวมด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก และด้านราคา อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับทัศนียา กิตติภาคย์พุทธ (2563) ที่ได้ทำการศึกษากิจกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง

ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว อยู่ใน อันดับมากที่สุด และสอดคล้องกับกันคพงศ์ คุ่มโนนชัย (2565) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามใช้ในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านส่วนประสมทางการตลาดด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านราคา

ด้านลักษณะทางกายภาพ และ ด้านกระบวนการ ตามลำดับ

ดังนั้น จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก นั้นอาจเนื่องมาจาก ตำบลปากพูน เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงและเป็นรู้จักของนักท่องเที่ยว เนื่องจากตำบลปากพูนมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ มีการดำเนินวิถีชีวิตแบบชาวประมง มีพื้นที่ติดทะเล ทำให้มีแหล่งอาหารทะเลที่มีชื่อ รวมถึงมีผลิตภัณฑ์แปรรูปจากอาหารทะเลเป็นของที่ระลึกด้วย

ด้านราคา พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับสุกัญญา พวงสนธิ (2564) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดจะเชิงเทรา พบว่าระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดจะเชิงเทรา โดยภาพรวม พบว่า มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านราคา ค่าเฉลี่ยสูงสุด

ดังนั้น จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านราคา อยู่ในระดับมากนั้น อาจเนื่องมาจากราคาของอาหาร และเครื่องดื่ม/ของฝากและของที่ระลึกมีความเหมาะสม รวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการท่องเที่ยวตำบลปากพูนไม่สูงเกินไป

ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับเบญจวรรณ บวรกุลภา และคณะ (2563) ได้ทำการศึกษากลยุทธ์การตลาดเพื่อพัฒนาตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม กลยุทธ์การตลาดที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุดคือ กลยุทธ์ด้านส่งเสริมการตลาดค่าเฉลี่ย 3.81

ดังนั้น จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจาก มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวในตำบลปากพูนอย่างทั่วถึง ผ่านสื่อต่างๆ รวมถึงมีความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาสถานที่ท่องเที่ยวและที่พัก

ด้านบุคลากร พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับเบญจวรรณ บวรกุลภา และคณะ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การตลาดเพื่อการพัฒนาตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม กลยุทธ์การตลาดที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุดคือ กลยุทธ์ด้านบุคลากรค่าเฉลี่ย 3.95

ดังนั้น จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจาก มีเจ้าหน้าที่ไว้คอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยการแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว มีความสุภาพ และกระตือรือร้นในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวในจุดต่างๆ จะมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการเกี่ยวกับข้อมูลการท่องเที่ยว

2. แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านเกียรติภูมิ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก และด้านการพักผ่อน มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก

ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม พบว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับธิดาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ได้ศึกษาแรงจูงใจและพฤติกรรมกรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา วัดเจติย (ไถ่ไข) อำเภอสิชล จังหวัด

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแรงจูงใจด้านวัฒนธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21)

ดังนั้น จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจาก ตำบลปากพูน มีความสวยงาม ดึงดูดใจ สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตในท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการทำประมง การแปรรูปอาหารทะเล รวมถึงสถานท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งโบราณสถาน วัดที่มีความเก่าแก่ยาวนาน

ด้านเกียรติภูมิ พบว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับสุกัญญา พวงสนธิ (2564) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเที่ยว

เชิงวัฒนธรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ระดับแรงจูงใจทางการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวม พบว่า ด้านแรงจูงใจในด้านเกียรติภูมิ มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ดังนั้น จากผลการศึกษาดังกล่าว แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านเกียรติภูมิ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจากการได้มาท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลปากพูนแห่งนี้ถือเป็นรางวัลให้แก่ชีวิต

ในการท่องเที่ยวตามวิถีทางวัฒนธรรมท้องถิ่นของภาคใต้ การได้สัมผัสกับธรรมชาติการดำเนินชีวิต และการได้ไหว้พระขอพรทำให้มีแรงผลักดัน มีกำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อไป

ด้านการพักผ่อน พบว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับสุกัญญา พวงสนธิ (2564) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ระดับแรงจูงใจทางการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวม พบว่า มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านแรงจูงใจในการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ด้านแรงจูงใจในด้านเพื่อการพักผ่อน

ดังนั้น จากผลการศึกษาดังกล่าว แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการพักผ่อน มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในพื้นที่ตำบลปากพูน ทำให้เกิดความผ่อนคลาย มีความสุขกับวัดที่สวยงาม และในพื้นที่ใกล้เคียงยังไม่สถานท่องเที่ยวอื่น ๆ ให้ได้เที่ยวชม

3. พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีจำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวตำบลปากพูน คือ ส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทาง ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับธิดาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ได้ศึกษา แรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาเที่ยวมากกว่า 2 ครั้ง สอดคล้องกับการศึกษาของทัศนียา กิตติภาคย์พุทธ (2563) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง พบว่า จำนวนที่มาเที่ยวเคยมากกว่า 2 ครั้ง และสอดคล้องกับการศึกษาของภคมน หงษ์คู่ (2565) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยว ย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า มีพฤติกรรมในการเข้ามาท่องเที่ยว โดยเดินทางมาเที่ยว 1-2 ครั้ง

แหล่งข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับตำบลปากพูน คือ รับทราบข้อมูลจากการบอกต่อจากคนรู้จัก / บุคคลใกล้ชิด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับธิดาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบข้อมูลจากการบอกต่อจากบิดามารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน แฟน

การมาพักค้างคืน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ค้างคืน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับธิดาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ได้ศึกษา แรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่พักค้างคืนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 83.5

สถานที่ที่พักค้างคืนส่วนใหญ่พักอำเภอเมือง ซึ่งผลการศึกษาขัดแย้งกับได้ศึกษา แรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช พักค้างคืนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 16.5 ประกอบด้วย พักค้างคืนในอำเภอสิชล อำเภอขนอม อำเภอท่าศาลา ร้อยละ 7 พักค้างคืนในอำเภอเมือง คิดเป็นร้อยละ 6

ช่วงเวลาในการเดินทาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์/วันหยุดนักขัตฤกษ์/วันหยุดเทศกาล ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับทัศนียา กิตติภาคย์พุทธ (2563) ได้ศึกษา พฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนเดินทางท่องเที่ยวในวันเสาร์-อาทิตย์ สอดคล้องกับการศึกษาของพูนทรัพย์ เศษศรี (2566) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัด พบว่า ช่วงเวลาในการเดินทางมาจังหวัดยโสธรคือวันเสาร์และวันอาทิตย์

ผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว คือ คู่ครอง/ครอบครัว/ญาติ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับทัศนียา กิตติภาคย์พุทธ (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวโดยใช้รถส่วนตัวกับครอบครัว/ญาติ สอดคล้องกับการศึกษาของพูนทรัพย์ เศษศรี (2566) ได้ศึกษา พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวเดินทางมากับครอบครัวหรือญาติ

พาหนะที่ใช้เดินทางในการท่องเที่ยว คือ เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับธิดาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ได้ศึกษา แรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า พาหนะที่ใช้ คือ รถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 83 สอดคล้องกับทัศนียา กิตติภาคย์พุทธ (2563) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวโดยใช้รถส่วนตัว รวมทั้ง สอดคล้องกับการศึกษาของภคมน หงษ์กู (2565) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยว ย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว

ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 4,000 บาทขึ้นไป ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับพูนทรัพย์ เศษศรี (2566) ได้ศึกษา พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดยโสธรแต่ละครั้งมากกว่า 3,001 บาท ขึ้นไป

4. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

เพศ นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่แตกต่างกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชาย และหญิง นิยมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้วยวัตถุประสงค์เดียวกัน จึงมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับพูนทรัพย์ เศษศรี (2566) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศที่

แตกต่างกันมีระดับการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์จังหวัดยโสธรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สถานภาพที่ต่างกัน พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวตำบลปากพูน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวนั้น ส่วนใหญ่เดินทางกันมาเป็นครอบครัว ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับพุนทรพิสัย เศษศรี (2566) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร พบว่า สถานภาพของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ต่างกันมีระดับการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์จังหวัดยโสธรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวตำบลปากพูน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวนั้น มีค่าใช้จ่ายไม่มากนักเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถมาเที่ยวชมได้โดยไม่ต้องกังวลเรื่องรายได้ที่มี ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับพุนทรพิสัย เศษศรี (2566) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร พบว่า รายได้ ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ต่างกันมีระดับการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์จังหวัดยโสธรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุ นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตำบลปากพูน แตกต่างกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวนั้น ต้องมีการเดินทางผู้สูงอายุอาจไม่สะดวกในการเดินทาง หรือนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยก็ไม่นิยมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับชิตาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ได้ศึกษาแรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา วัดเจติย (ไอ้ไข่) อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับพุนทรพิสัย เศษศรี (2566) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร พบว่า อายุของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับสุกัญญา พวงสนธิ (2564) ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา นักท่องเที่ยวที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ อายุ จะมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.0

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว ในภาพรวมด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก และแรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวควรมีนโยบายส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว หรือจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น การจัดเคมเปญท่องเที่ยวนครเมืองสองธรรม จัดให้มีกิจกรรมไหว้พระขอพรในวัดต่างๆ ภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. รัฐบาลควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งของภาครัฐ และเอกชน

เพื่อสร้างเครือข่ายในการพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจ เดินทางเข้าถึงง่าย และมีระบบสาธารณูปโภคที่เอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

3. ผู้ประกอบการธุรกิจทางการท่องเที่ยวควรมีนโยบายเชิงรุกและจัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และกลุ่มลูกค้าใหม่ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ให้ชุมชนเข้ามาสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยการจัดให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว และกิจกรรมโดยประยุกต์การท่องเที่ยวสร้างสรรค์ที่ชุมชนและนักท่องเที่ยวได้ร่วมกันทำกิจกรรมเรียนรู้ประสบการณ์ เพื่อเป็นดึงดูดนักท่องเที่ยวและเสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชน

2. จัดศูนย์การเรียนรู้ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน โดยแต่ละชุมชนมีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยว แหล่งเรียนรู้วิถีชีวิต การสาธิตการทำอาหารท้องถิ่น เช่น การแปรรูปอาหาร

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในตัวแปรอื่นที่อาจจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

2. ทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อรับทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

กชภมณ วงศ์คำ. (2562). การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านหัวขัว ตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

กนกพิชญ์ วิษณุวรพันธ์ และคณะ. (2561). แนวทางการพัฒนาแผนการตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดยโสธร. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

กนต์รัฐสิทธิ์ เลิศไพโรจน์. (2556). การตลาดทางตรงแบบอิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ: ไอ เอ็ม บุ๊คส์.

กันคพงศ์ คุ้มโนนชัย. (2565). พฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามใช้ในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร, 5(4), 165-172.

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยว. (2565). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566-2570). กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

ชฎามาต ขาวสะอาด และคณะ. (2562). การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต : กรุงเทพฯ.

ชวัลนุช อุทยาน. (2551). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. (ระบบออนไลน์). <https://touristbehaviour.wordpress.com/1/>

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2547). ประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช.

ชิตวร ประดิษฐ์รอด. (2557). ปัจจัยองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวและปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวปริณทลของคณวิทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ชูเกียรติ นพเกตุ. (2542). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. เชียงราย : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- เต็มสิริ ขำทอง. (2559). ข้อมูลผู้บริโภคเชิงลึก (Consumer Insight) ของการโยกย้ายที่ดีในการเดินทางโดยรถไฟของนักท่องเที่ยวชาวไทย. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทัศนียา กิตติภาคย์พฤกษ์. (2563). พฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 6(3),72.
- ทิตชาย ช่วยบำรุง. (2558). องค์ประกอบด้านการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยว. คณะการจัดการการท่องเที่ยว สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA).
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). ชุดโครงการ วาระแห่งชาติเพื่อการพัฒนาและจัดการ การท่องเที่ยวสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน ปี 2552. สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว :กรุงเทพฯ.
- ธิดาภรณ์ ชัยเอียด. (2561). แรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไผ่ไข่) อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช. การศึกษาอิสระหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- นภาพร บุญประสม. (2564). แรงจูงใจและการรับรู้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำ กรณีศึกษา: วัดสำคัญในจังหวัดสมุทรปราการ. วารสารสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 27(1), 113-114.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- เบญจวรรณ บวรกุลภา และคณะ. (2563). กลยุทธ์การตลาดเพื่อพัฒนาตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 2 “พื้นที่ชีวิตคืนจิตวิญญาณทวาราวดี” วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวาราวดี วัดไร่ขิง พระอารามหลวง จ.นครปฐม วันที่ 1 กันยายน 2562. หน้า 610-625.
- ปิ่นสยา สิริรุ่งโรจน์กนก. (2559). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการโลจิสติกส์ การท่องเที่ยว กรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรัชญา บุญเดช. (2561). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้าเลขาขอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปิ่นอุทัย คงทอง และคณะ. (2566). แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน. 5(1), 41-42.
- แผนแม่บท 05. (2566). รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2565. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- พงศธร เกษสำลี. (2543). คู่มือการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism Handbook). กรุงเทพฯ : โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ.
- พิมพ์พรรณ สุจารินพงศ์. (2549). มัคคุเทศก์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พูนทรัพย์ เศษศรี. (2566). พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร. วิทยาการจัดการวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 4(1), 56-57.
- ภคมน หงส์ถู. (2565). พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยว ย่านเมืองเก่าจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- ภลักษณ์ อัครางกูร. (2555). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. ขอนแก่น : คลังนานาวิทยา
- มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. (2561). เอกสารการสอนวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ราณี อีสัยกุล. (2546). การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ การจัดการการท่องเที่ยว. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วรพรรณ สังตศรี. (2558). แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในชุมชนบ้านหนองขาว จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรภรณ์ ระยับศรี. (2551). พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงพุทธของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเที่ยววัด ในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิภาวี อินทราคม. (2553). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจบริโภคผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรีของนักท่องเที่ยวชาวไทย. การศึกษาอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สถาบันนโยบายสาธารณะ. (2566). แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580. (ระบบออนไลน์). https://ppi.psu.ac.th/upload/forum/20_2561-2580.pdf
- สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2564). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2565-2570. นครศรีธรรมราช : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช.
- สุกัญญา พวกสนิท และประสพชัย พสุนนท์. (2564). พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 12 (2), 203-204.
- สุกัญญา พวกสนิท. (2564). พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุริรัตน์ เตชะทวีวรรณ. (2545). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. เอกสารประกอบการสอน. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุไรดา กาชอ. (2561). แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวพื้นที่ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล. กรุงเทพฯ : คณะการจัดการการท่องเที่ยว สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อรพรรณ แปลงเงิน. (2559). แนวทางการจัดกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติ บนเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกีฬา และนันทนาการ. คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี.
- Kar. (2011). The 8 Ps of Services Marketing. Online available From <http://business-fundas.com/2011/the-8-ps-of-services-marketing>
- Kotler, P. (2000). Marketing management (The millennium ed.). New Jersey: Prentice Hall International.
- Lamb, Chrls W. , Joseph F. Hair. and Carl McDaniel. (2000). Marketng. 5 th ed. Cincinnati : South- Western College.
- Tourism Western Australia. (2 0 0 8) . Five A's of Tourism. Retrieved 2 5 September 2 0 1 6 , from http://www.tourism.wa.gov.au/jumpstartguide/pdf/Quickstart_five%20A%20of%20TourismLOW.pdf

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการสำนักงานงบประมาณกลาโหม

FACTORS AFFECTING THE SAVINGS BEHAVIOR OF CIVIL SERVANTS AT THE DEFENSE BUDGET OFFICE

สุรสิทธิ์ วันทาเขียว *¹, ณัฐวุฒิ ฮันตระกูล ²

SURASIT WANTANTAKHIEO *¹, NATTAWUT HUNTRAKUN ²

*^{1,2} การจัดการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

* ^{1,2} Financial Management and Banking Major Ramkhamhaeng University

* *nattawut@ru.ac.th*

วันที่รับบทความ 22 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ 25 พฤศจิกายน 2567

วันที่ตอบรับบทความ 28 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน กับพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานงบประมาณกลาโหม และความรู้ความเข้าใจการออมเงิน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการสำนักงานงบประมาณกลาโหม ผู้วิจัยเลือกข้าราชการ สำนักงานงบประมาณกลาโหมเป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 172 คน โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ (Percentage), ค่าความถี่ (Frequency), ค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation), สถิติ t-test, สถิติ F-test และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เป็นนายทหารชั้นประทวน มีช่วงอายุระหว่าง 26 - 33 ปี ซึ่งปัจจุบันมีสถานภาพโสด มีการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 15,001 - 20,000 บาท เป็นข้าราชการฝ่ายปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 84.6 และมีอายุราชการอยู่ที่ระหว่าง 4 - 6 ปี ความรู้ความเข้าใจด้านการออมเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านความรู้ความเข้าใจการออมไว้ใช้ในชีวิตประจำวัน (3.94) รองลงมาคือ ด้านความรู้ความเข้าใจการออมไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน (3.91) รองลงมาคือ ด้านความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อพัฒนาตนเอง (3.79) รองลงมาคือ ด้านความรู้ความเข้าใจรูปแบบการออมเงิน (3.75) และน้อยที่สุด คือ ด้านความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อการลงทุน (3.71) ตามลำดับ และพฤติกรรมการออมเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านเป้าหมายในการออม (Why) (3.82) รองลงมาคือ ด้านสถานที่ในการออม (Where) (3.37) รองลงมาคือ ด้านประเภทการออม (What) (3.17) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการออม (How) (3.16) รองลงมาคือ ด้านผู้มีอิทธิพลต่อการออม (Who) (3.00) และน้อยที่สุด คือ ด้านช่วงเวลาในการออม (When) (2.89) ตามลำดับ

คำสำคัญ : พฤติกรรม ; การออมเงิน ; ข้าราชการสำนักงานงบประมาณกลาโหม

ABSTRACT

This research has the objective To study and compare different personal factors. with the saving behavior of civil servants Defense Budget Office and knowledge and understanding of saving money that affects the saving behavior of civil servants Defense Budget Office The researcher selects government officials. The Defense Budget Office was a target group of 172 people using Taro Yamane's sample size calculation method, using percentage data analysis. (Percentage), frequency (Frequency), mean (Mean), standard deviation (Standard deviation), t-test statistics, F-test statistics and multiple regression analysis (Multiple Regression Analysis). The research results were found. that Those who answered the questionnaire Most are female. He is a non-commissioned officer. Their age range is between 26 - 33 years and they are currently single. Have an education from a bachelor's degree or higher. Has an average monthly income of 15,001 - 20,000 baht as an operational civil servant. Accounting for 84.6 percent and their tenure in government service is between 4 - 6 years, they have knowledge and understanding about saving money. Overall, it was at a high level (3.82). When considering each item, it was found that The item with the highest average is Knowledge and understanding of saving for daily use (3.94), followed by knowledge and understanding of saving for emergency expenses (3.91), followed by knowledge and understanding of saving for self-development (3.79), followed by The highest was the knowledge and understanding of savings patterns (3.75) and the least was the knowledge and understanding of saving for investment (3.71), respectively, and the behavior of saving money. Overall, it was at a moderate level (3.24). When considering each item, it was found that The item with the highest average is The goal aspect of saving (Why) (3.82), followed by the aspect of saving place (Where) (3.37), followed by the aspect of saving type (What) (3.17), followed by the aspect of promoting savings. (How) (3.16), followed by the aspect that influences saving (Who) (3.00), and the least is the aspect of time of saving (When) (2.89), respectively.

Keywords : behavior ; saving money ; Civil servant of the Defense Budget Office

บทนำ

สถานการณ์การออมของคนไทยพบว่า ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ณ ปี 2562 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าจากจำนวนครัวเรือนไทยกว่า 22 ล้าน ครัวเรือน มีครัวเรือนที่มีการออมร้อยละ 72.2 เพิ่มขึ้นจากการสำรวจในปี 2560 ที่มีเพียงร้อยละ 71.6 สอดคล้องกับข้อมูลจากธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ที่ชี้ว่าคนไทย สามารถเข้าถึงบริการเงินฝากของสถาบันการเงินได้เป็นเทียบเท่ากับประเทศพัฒนาแล้วและสัดส่วน ของครัวเรือนไทยที่มีบัญชีเงินฝากกับสถาบันการเงินเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ทั้งนี้ แม้สัดส่วนของครัวเรือนที่มี การเก็บออมเพิ่มขึ้น แต่หากพิจารณาสัดส่วนการออมต่อรายได้ของครัวเรือนไทยนั้นไม่ได้เพิ่มขึ้นตาม โดยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 22 ในปี 2560 และปี 2562 ซึ่งอาจมีสาเหตุจากหลายปัจจัย เช่น ปัญหา ค่าครองชีพสูง หรืออาชีพที่ยังไม่มั่นคงพอที่จะวางแผนการออม และภาวะหนี้ครัวเรือนที่อยู่ใน ระดับสูงซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการออมของครัวเรือน (ธนันธร มหาพรประจักษ์, 2563) เป็นที่ยอมรับกันดีอยู่แล้วว่าปัญหาความยากจนเกิดจากการบริโภคมากกว่ารายได้ก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา มากมาย และเนื่องจากยุคโลกาภิวัตน์ ในปัจจุบันทำให้สภาพเศรษฐกิจมีความผันผวนมาก ทั้งจากราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน อัตรา ดอกเบี้ย ซึ่งล้วนส่งผลต่อระดับการบริโภคทั้งสิ้น ดังนั้นผู้บริโภคในปัจจุบันจึงตระหนักถึงความไม่

แน่นอนหรือความเสี่ยงมากขึ้น อันจะส่งผลต่อการตัดสินใจจัดสรรรายได้นอกเหนือจากเดิมที่ ตระหนักเพียงรายได้ที่จะได้รับตลอดช่วงชีวิต ผู้บริโภคที่ตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จะลดการบริโภคในปัจจุบันลง ซึ่งส่วนของการบริโภคที่ลดลงนี้จะถูกเก็บเป็นเงินออม ปัจจุบันคนไทยร้อยละ 20 มีเงินออมไม่เกิน 1 เดือน ร้อยละ 45 ไม่เกิน 3 เดือน และร้อยละ 34 มีเงินออมถึง 6 เดือน ดังนั้นหากต้องตกงานจากวิกฤติที่ไม่คาดฝัน เช่น การระบาดของไวรัสโควิด-19 เมื่อพิจารณาจากคนไทย 38 ล้านคนที่มีงานทำ จะมีอยู่ 8 ล้านคนที่มีความเสี่ยงสูง เพราะไม่สามารถ ประคองชีวิตได้เกิน 1 เดือน ในทางกลับกัน มีคนไทย 13 ล้านคน ที่มีเงินออมพอประคองชีวิตตนเอง และครอบครัวได้นานถึง 6 เดือนหรือมากกว่า ทั้งนี้ หลังการระบาดของไวรัสโควิด-19 เชื่อว่าผู้คน จะลดการใช้จ่ายลงและหันมาออมเงินกันมากขึ้น ถึงกระนั้นรูปแบบของการออมคงเป็นการฝาก ธนาถาวรเป็นหลัก ส่วนการลงทุนในหุ้นกองทุนและอสังหาริมทรัพย์ น่าจะมีไม่มากนักจนกว่า สถานการณ์จะกลับสู่ภาวะปกติ อีกทั้งธนาถาวรก็ไม่ได้ผลตอบแทนเงินฝากรายย่อย มีเพียงการลด ดอกเบี้ยในกรณีสถานประกอบการเท่านั้น (นริศ สถาผลเดชา, 2563) การออมของข้าราชการสำนักงานประมงกลางใหม่มีหลายรูปแบบ แต่รูปแบบที่ได้รับความนิยมอันดับต้นๆ คือ การเก็บเงินออม

สำนักงานประมงกลางใหม่ เป็นหน่วยงานระดับหนึ่งของกระทรวงกลาโหม มีภารกิจ คือ พิจารณา เสนอ นโยบาย อำนวยการ ประสานงาน และดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณ การบริหารทรัพยากร และงานในสายงานงบประมาณอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติของส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามนโยบาย ด้านงบประมาณ ที่กระทรวงกลาโหมกำหนด การป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ เป็นองค์กรหลักในการ บริหาร จัดการ ด้านงบประมาณ ของกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด โดยมีการบริหารองค์กรที่ดี มีบุคลากรที่ดี มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ การช่วยพัฒนาประเทศ และการปฏิบัติอื่นๆ นอกเหนือภาวะสงคราม เพื่อให้ภารกิจต่าง ๆ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ การจัดการสวัสดิการให้กับกำลังพลจึงเป็นเรื่องสำคัญที่สุดเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจต่อกำลังพล แม้จะมีการจัดการสวัสดิการของรัฐให้กับกำลังพลตามที่กล่าวมานั้น ในบางเรื่องก็ยังไม่ครอบคลุมถึงกำลังพลทุกนายได้ การจัดการสวัสดิการจึงถือเป็นกลไกหลักที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตให้แก่กำลังพล ดังนั้น การออมของข้าราชการในสำนักงานประมงกลางใหม่มีหลายรูปแบบ แต่รูปแบบที่ได้รับความนิยมอันดับต้นๆ คือ การเก็บเงินออมในสหกรณ์หรือที่ เรียกว่า เงินฝากสหกรณ์ ซึ่งเงินออมของข้าราชการในสำนักงานประมงกลางใหม่นั้นอาจจะได้มาจากรายได้จากรายได้หักจากค่าใช้จ่ายในการอุปโภคและค่าใช้จ่ายอื่นๆหรือการทำงานพิเศษ ของข้าราชการในสำนักงานประมงกลางใหม่ เพราะบางคนมีเป้าหมายของการออมเงินที่แตกต่างกันไป ในปัจจุบันการออมเงินของข้าราชการในสำนักงานประมงกลางใหม่มีเพียงบางกลุ่มเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมการอุปโภคบริโภคของข้าราชการในสำนักงานประมงกลางใหม่ ที่มีการจับจ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น นั่นอาจจะเป็นเพราะค่านิยมและสังคมของนักศึกษาในบางกลุ่มนั้นมีค่านิยมที่ชอบใช้ของแบรนด์เนม ชื่อของที่ไม่จำเป็นกับตนเอง หรือชื่อของที่เป็นไปตามกระแสเพียงแคให้คนอื่นเห็นว่าตนมีเพียงเท่านั้น จึงทำให้บุคคลนั้นไม่มีเงินออมหรือมีแต่ไม่เพียงพอต่อเป้าหมายของตนเอง เนื่องจากข้าราชการในสำนักงานประมงกลางใหม่มีจำนวนมากถึง 270 คน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการในสำนักงานประมงกลางใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการสนับสนุนและกระตุ้นการออมของข้าราชการในสำนักงานประมงกลางใหม่ให้เพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน กับพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมงกลางใหม่

2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจการออมเงิน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาโหม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา พฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาโหม และศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาโหม เพื่อเป็นข้อเสนอแนะต่อส่วนที่เกี่ยวข้องของสำนักงานประมาณกลาโหม โดยศึกษา ปัจจัยพฤติกรรมการออมเงิน 6 ด้าน ได้แก่ , ด้านประเภทการออม (What) , ด้านผู้มีอิทธิพลต่อการออม (Who) , ด้านช่วงเวลาในการออม (When) , ด้านสถานที่ในการออม (Where) , ด้านเป้าหมายในการออม (Why) และด้านการส่งเสริมการออม (How)

ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่วิจัย

ประชากร คือ ข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาโหม มีจำนวน 270 คน

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาโหม ที่แตกต่างกัน
2. ความรู้ความเข้าใจการออมเงิน ส่งผลกับพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาโหม

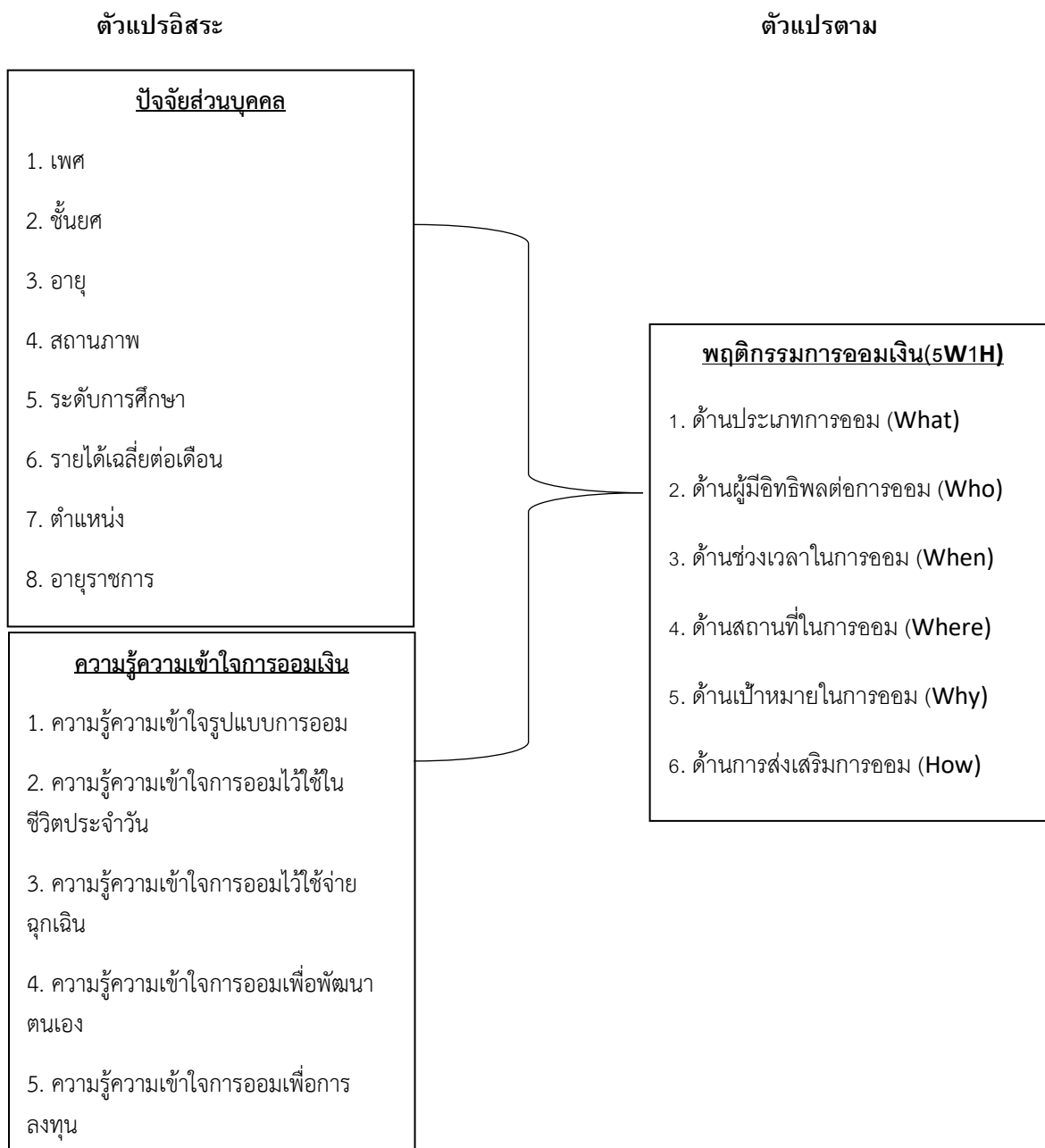
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมการออมการออม เป็นการที่บุคคลมีรายได้เมื่อหักรายจ่าย ในส่วนของเงินที่เหลือที่ไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปเรียกว่าเงินออมเป็นการสะสมเงินที่ละเล็กละน้อยเพื่อไว้ใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ในอนาคต จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การออม หมายความว่า การที่บุคคลได้มีการเสียสละการบริโภคเพื่อสะสมเงินในการใช้ประโยชน์ในอนาคต และยามฉุกเฉิน ทฤษฎีเกี่ยวกับการออม (มงคลชัย จำรูญ, 2560 : 19)

ความรู้ความเข้าใจในการออมเงิน (จีรวรรณ ปาจันทร์ และคณะ, 2562) คือ ความรู้ความเข้าใจในการออมเงิน ประกอบด้วย 1. ความรู้ความเข้าใจรูปแบบการออม 2. ความรู้ความเข้าใจการออมไว้ใช้ในชีวิตประจำวัน 3. ความรู้ความเข้าใจการออมไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน 4. ความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อพัฒนาตนเอง 5. ความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อการลงทุน

ปัจจัยพฤติกรรมการออมเงิน (พิมพ์จันทร์ ชวดจะโป๊ะ และคณะ, 2563) ประกอบด้วย 1. ด้านประเภทการออม (What) 2. ด้านผู้มีอิทธิพลต่อการออม (Who) 3. ด้านช่วงเวลาในการออม (When) 4. ด้านสถานที่ในการออม (Where) 5. ด้านเป้าหมายในการออม (Why) 6. ด้านการส่งเสริมการออม (How)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมงภาคกลาง” ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ข้าราชการ สำนักงานประมงภาคกลาง มีจำนวน 270 คน โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling error) ในที่นี้กำหนดเท่ากับ ± 0.05 ภายใต้อัตราความเชื่อมั่น 95% (ไพเพอร์รี่ โพลิตสว่าง, 2556, หน้า 167) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ รวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจทางการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับการทัศนคติทางการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการออมและการลงทุนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามปลายปิด 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด แบบเลือกตอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศ ชั้นยศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่ง อายุราชการ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้การออมเงินจำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจรูปแบบการออม , ความรู้ความเข้าใจการออมไว้ในชีวิตประจำวัน , ความรู้ความเข้าใจการออมไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน , ความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อพัฒนาตนเอง และความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อการลงทุน สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3 ในแต่ละข้อเป็นชนิดมาตรวัดแบบรวมคะแนน (Summated Rating Scale) ของเรเนชิส ลิเคิร์ต หรือเรียกว่า มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert type) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมงภาคกลางดังกล่าวข้างต้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แนะนำเพิ่มเติม ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาและตัดข้อความที่สื่อความหมายไม่ชัดเจนหรือไม่จำเป็นออกไป เพื่อให้ได้ข้อความที่สื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่ายตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ตรงตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พร้อมนำมาคำนวณหาค่าของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาคณะศึกษานิพนธ์เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ “ครอนบาค” (Cronbach's Alpha Coefficient) (Lee J. Cronbach, 1974)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยขอหนังสืออนุญาตแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล จากหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้น

แจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการแบบสอบถาม ส่งลิงก์ และคิวอาร์โค้ด ไปยังกลุ่มเป้าหมาย แล้วดำเนินการวิธีการเก็บข้อมูลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องอีกครั้ง โดยจัดหมวดหมู่ของข้อมูล แล้วบันทึกข้อมูลเป็นรหัสไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ แล้วตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ ตามลำดับดังนี้ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชัยยศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่ง อายุราชการ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) การวิเคราะห์ระดับข้อมูล ด้านความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงบประมาณกลางใหม่ วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าสถิติร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สถิติ t-test และ สถิติ F-test และการวิเคราะห์ด้านความรู้ความเข้าใจ ที่ส่งผลกับพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงบประมาณกลางใหม่ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80.2 เป็นนายทหารชั้นประทวน คิดเป็นร้อยละ 58.0 มีช่วงอายุระหว่าง 26 - 33 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.8 ซึ่งปัจจุบันมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 72.8 มีการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 80.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 15,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.5 เป็นข้าราชการฝ่ายปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 84.6 และมีอายุราชการอยู่ที่ระหว่าง 4 - 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.4

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจด้านการออมเงิน

ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการออมเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านความรู้ความเข้าใจการออมไว้ในชีวิตประจำวัน (3.94) รองลงมาคือ ด้านความรู้ความเข้าใจการออมไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน (3.91) รองลงมาคือ ด้านความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อพัฒนาตนเอง (3.79) รองลงมาคือ ด้านความรู้ความเข้าใจรูปแบบการออมเงิน (3.75) และน้อยที่สุด คือ ด้านความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อการลงทุน (3.71) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมเงิน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการออมเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านเป้าหมายในการออม (Why) (3.82) รองลงมาคือ ด้านสถานที่ในการออม (Where) (3.37) รองลงมาคือ ด้านประเภทการออม (What) (3.17) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการออม (How) (3.16) รองลงมาคือ ด้านผู้มีอิทธิพลต่อการออม (Who) (3.00) และน้อยที่สุด คือ ด้านช่วงเวลาในการออม (When) (2.89) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงบประมาณกลางใหม่ที่แตกต่างกัน พบว่า ข้าราชการสำนักงบประมาณกลางใหม่ ที่มีชั้นยศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอายุราชการ ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงินที่แตกต่างกันออกไปอย่างมีนัยทางสถิติ ส่วนข้าราชการสำนักงบประมาณกลางใหม่ ที่มีเพศ และตำแหน่ง ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงินที่ไม่แตกต่างกันแต่อย่างใด

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ความเข้าใจการออมเงิน ส่งผลกับพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณ กลาโหม พบว่า ความรู้ความเข้าใจรูปแบบการออม และความรู้ความเข้าใจการออมไว้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลกับ พฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาโหม โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาโหม ได้ร้อยละ 72.7 ส่วนความรู้ความเข้าใจการออมไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน ความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อ พัฒนาตนเอง และความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อการลงทุน ไม่ส่งผลกับพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนัก งบประมาณกลาโหม

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจด้านการออมเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.82) สอดคล้องกับงานวิจัย ของ สุตารัตน์ พิมลรัตน์ กานต์นฤมล จิตรเอื้อ และ วีระวัฒน์ จันทิก (2560) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพ แวดล้อมในการออมและทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติก มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ใน ระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิกรานต์ เผือกมงคล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงินของประชากรกลุ่ม เกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ทางการเงินของประชากรกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี อยู่ใน ระดับสูง

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.24) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ บุญคลี(2552) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู กรณีศึกษา ครูในเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้อง กับงานวิจัยของกษิตเดช เจริญวงษ์ และ ไสว เทศพันธ์ (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการออมของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีผลกับพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาโหม ที่แตกต่างกัน พบว่า ข้าราชการสำนักงานประมาณกลาโหม ที่มีชั้นยศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอายุ ราชการ ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงินที่แตกต่างกันออกไปอย่างมีนัยทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล วัฒน์ มีถาวร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง กับทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิง สถานภาพ สมรส จะมีการออม เงินในรูปแบบของเงินฝากมากที่สุด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ไว้ใช้หลังเกษียณ โดยอาศัยทักษะการออม และพฤติกรรมการ วางแผนการเงิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิดารัตน์ อติชาตินันท์และ แพรวพรรณ มังคลา (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การ วางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการออม เงินของกลุ่มตัวอย่างนั้น มาจากปัจจัยที่สำคัญต่าง ๆ ได้แก่ รายได้ ทัศนคติ ความเสี่ยง ความเชื่อ และประสบการณ์

4. ความรู้ความเข้าใจการออมเงิน ส่งผลกับพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาโหม พบว่า ความรู้ความเข้าใจรูปแบบการออม และความรู้ความเข้าใจการออมไว้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลกับพฤติกรรมการ ออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาโหม โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนัก งบประมาณกลาโหม ได้ร้อยละ 72.7 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิดารัตน์ อติชาตินันท์ และ แพรวพรรณ มังคลา (2554) ได้ศึกษา เรื่องการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผลการศึกษาพบว่า การ วางแผนการเงินและรูปแบบการวางแผนทางการเงินมีความสัมพันธ์กัน การวางแผนการเงินมีได้หลากหลายรูปแบบ และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ นเรศ หนองใหญ่ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินจะมีความสัมพันธ์กับการออมของประชาชนในเขตพื้นที่ โดยเป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลที่จะตัดสินใจเลือกรูปแบบการออม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นความสำคัญของการเกษียณ คนกลุ่มนี้ก็จะซื้อผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับกองทุนรวมเพื่อใช้ในการลดหย่อนภาษี และยังเป็นเงินที่ไว้ใช้ในยามเกษียณอีกด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล ปัญญา (2554) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่การตลาดบริษัทหลักทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีเงินออมน้อยกว่า 10,000 บาท และส่วนใหญ่จะออมในรูปแบบของเงินฝากกับสถาบันการเงิน เพื่อวัตถุประสงค์ออมเงินใช้ในยามเกษียณ และกรณีเจ็บป่วยเรียงตามลำดับความสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อการลงทุน เกิดจากการไม่มั่นใจในการลงทุนในอนาคต เนื่องจากค่าเงินที่เพิ่มขึ้นและลดลงอย่างไม่แน่นอน ผู้วิจัยเสนอให้สำนักงานประมาณกลางให้คำแนะนำ หรือจัดอบรมโครงการเกี่ยวกับการออมเพื่อการลงทุน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ข้าราชการต่อไป
2. ช่วงเวลาในการออม (When) เกิดจากค่าครองชีพที่ไม่สม่ำเสมอ ทำให้ข้าราชการสำนักงานประมาณกลางขาดการวางแผนเรื่องการออมที่ชัดเจน หรือไม่มีความแน่นอนในการออม สำนักงานประมาณกลางพึงส่งเสริมนโยบายเรื่องการออมให้มากขึ้น หรือเพิ่มสวัสดิการบางประการให้ข้าราชการเกิดความมั่นใจในด้านการเงินและมีช่วงเวลาการออมที่สม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อการลงทุน ควรตรวจสอบความต้องการด้านการลงทุน เพื่อหาแนวทางสนับสนุนและผลักดันให้มีกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจการออมเพื่อการลงทุน จัดฝึกอบรมอาชีพเสริมโดยเชิญวิทยากรมาอบรมในหน่วยงาน หรือส่งกำลังพลไปศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้หรือโครงการต่างๆ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาทักษะการออมให้ดีขึ้น
2. ช่วงเวลาในการออม (When) พึงส่งเสริมเรื่องการเก็บเงินทอน สร้างชาเลนจ์ในการออม การแบ่งสัดส่วนการออม 50% ของรายรับ จะเป็นรายจ่ายในชีวิตประจำวัน เป็นรายจ่ายประเภทที่ขาดไม่ได้ อาทิ ค่าน้ำมันรถ ค่าไฟ ค่าอินเทอร์เน็ต และอื่น ๆ 30% ของรายได้ คือในส่วนของสิ่งที่เราอยากได้ ซึ่งจะเป็นรายจ่ายทางเลือกที่ควบคุมได้ในกฎ 30 วัน 20% ของรายรับ คือเงินฉุกเฉินในอนาคต หรือเงินออมเพื่อต่อยอด ออมเพื่อลงทุนนั่นเอง ซึ่งจะทำให้ข้าราชการสำนักงานประมาณกลาง มีวินัยและช่วงเวลาการออมที่ชัดเจนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาง ในรูปแบบคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงลึกอันจะนำไปสู่แนวทางการแก้ไขพฤติกรรมการออมให้ดีขึ้น
2. งานวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษาเฉพาะข้าราชการ และเพื่อความต่อเนื่องของงานวิจัยพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาง ดังนั้นควรศึกษาเพิ่มเติมในพฤติกรรมการออมของสมาชิกในครอบครัวของข้าราชการทุกคนที่พักอาศัยอยู่ร่วมกัน คือ “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของครอบครัวข้าราชการ สำนักงานประมาณกลาง” ด้วย
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ ในตัวแปรอื่นๆ ที่ยังไม่ได้มีการศึกษา รวมถึงการศึกษาในหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่หลากหลายและครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ศรีนวล. (2558). การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจในการ ลงทุน ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ปรินญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
- กมลวิทย์ มีถาวร. (2562). ทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กรวิรินทร์ กรประเสริฐวิทย์. (2557). ทศนคติความรู้ความเข้าใจ พฤติกรรม และคุณลักษณะการใช้งาน ของเทคโนโลยี ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการใช้เครื่องชำระค่าโทรศัพท์อัตโนมัติของ ประชาชนใน กรุงเทพมหานครปี 2558. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
- กษิต์เดช เจริญวงศ์ และ ไสว เทศพันธ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของนักศึกษาคณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินญาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.
- กาญจนา หงส์ทอง. (2551). เข้มทิศการเงิน. กรุงเทพมหานคร: บิสมุก.
- กจิตพร สิทธิพันธ์. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- คทาวุช สิทธิโชคสกุล. (2557). แรงจูงใจในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนใน เครื่องมูลนิธิตะ เซนต์คาเบียลแห่งประเทศไทย. ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คทาวุช สิทธิโชคสกุล. (2557). แรงจูงใจในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนใน เครื่องมูลนิธิตะ เซนต์คาเบียลแห่งประเทศไทย. ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จันทะสุก ลาดสะอาด. (2561). "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของคนวัยทำงานใน สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว." วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่, 11: 126.
- จันทะสุก ลาดสะอาด โรจนา ธรรมจินดา และ สุจรรย์พันธ์ สุวรรณพันธ์. (2561). "ปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของคนวัยทำงานในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน ลาว."วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่, 11: 125-135.
- จันทะสุก ลาดสะอาด โรจนา ธรรมจินดา และ สุจรรย์พันธ์ สุวรรณพันธ์. (2561). "ปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของคนวัยทำงานในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน ลาว."วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่, 11: 125-135.
- จันทะสุก ลาดสะอาด. (2561). "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของคนวัยทำงานในสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว." วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่, 11: 126.
- จิรัตน์ สังข์แก้ว. (2564). รู้วิเคราะห์เจาะเรื่องหุ้น. เข้าถึงเมื่อ 12กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.set.or.th/dat/setbooks/e-book/25.pdf>
- ชนาภา หันจางสิทธิ์. (2559). คู่มือการวิเคราะห์หุ้นแบบง่ายๆด้วย EXCEL ฉบับมือใหม่หัดลงทุน. 109 กรุงเทพมหานคร: ไอทีซี พีรเมียร์.
- ชลธิชา จุ้ยนาม. (2558). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนารพพยากร มนุษย์และชุมชน. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนาภา หันจางสิทธิ์. (2559). คู่มือการวิเคราะห์หุ้นแบบง่ายๆด้วย EXCEL ฉบับมือใหม่หัดลงทุน. 109 กรุงเทพมหานคร: ไอทีซี พีรเมียร์.

- ชลธิชา จั๋นนาม. (2558). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์มีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ พัฒนาการพยาบาล มนุษย์และชุมชน. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชวัลลี. (2537). "พฤติกรรมศาสตร์ในแง่มุมมองของจิตวิทยา."วารสารพฤติกรรมศาสตร์1, 1: 53-59.
- ชาญศิลป์ วาสบุญมา. (2546). แรงจูงใจและความต้องการความสมหวังในชีวิต ของการเป็น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน. ปรินญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ. (2523). การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โอ เดียนส์โตร์.
- ญาณิศา เผื่อนเพาะ. (2557). "การให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการของนักศึกษาในระดับ มหาบัณฑิต สาขาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร." วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, 7: 251-266.
- ณัฐมน เพิ่มสุขและ นภาพร นิลภรณ์กุล. (2562). ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ของกลุ่ม วิชาชีพครูในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ณัชชา ธาราชีวิน. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์ออมเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐพร แป้นทองคำ สุภาสิณี นุ่มเนียน. (2559). "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์มีวินัยทางการเงินของ นิสิตระดับ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน." Veridian EJournal, 2: 1890-1900.
- ทรงศันนท์ ตรีอิทธิฤทธิกุล. (2562). ทักษะการเงินของประชากรไทย. การศึกษาอิสระ ปริญญา นิพนธ์ สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทรายทอง เลิศเปียง. (2557). "พฤติกรรมการณ์วางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาสาขาการ บัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี." วารสารวิชาการ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 4, 6: 15-24.
- ปานแก้วดา ลัคนาวานิช และวิลวัลย์ ดิ่งไตรย์ภพ. (2018). "ทักษะทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว พันธุ์พื้นเมืองในเขตลุ่มน้ำ ปากพอง." มหาวิทยาลัย วิลัยลักษณ์, 7:113.
- ทัศนาวลัย ตันติเอกรัตน์. (2559). "การศึกษาพฤติกรรมการณ์เข้าเรียนกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาการ คิดและ การตัดสินใจของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ตรัง."การประชุมมหาดใหญ่ วิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ 7: 1035-1046
- ประสพชัย พสุนนท์. (2555). การวิจัยตลาด.กรุงเทพมหานคร: ไทย วัฒนาพานิช.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2539). พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด.กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2539). พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด.กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธนพร จันท์สว่าง. (2561). "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์วางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสยาม ." NATIONAL ACADEMIC CONFERENCE OF 2019, 11: 154-160.
- ธนพร จันท์สว่าง. (2561). "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์วางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของ นักศึกษา ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสยาม ." NATIONAL ACADEMIC CONFERENCE OF 2019, 11: 154-160.
- ธนันธร มหาพรประจักษ์. (2563). เริ่มต้นการออมกับปีฐานปี ใหม่. เข้าถึงเมื่อ 16 พฤษภาคม2563.
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน). (2563). ทักษะการเงินของคนไทย.กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). ทักษะการเงินของคนไทย.กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). รายงานนโยบายการเงิน มีนาคม 2563. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ธิดารัตน์ อติชาตนันท์ และ แพรพรรณ มังคลา. (2554). การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุ ของ พนักงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. ปรินญาณินพนธ์สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะ วิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นเรศ หนองใหญ่. (2560). พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่พัทยา จังหวัด ชลบุรี. หลักสูตรปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิภาพันธุ์ พูนเสถียรทรัพย์. (2563). คนไทยพร้อมแค่ไหน เรื่องจัดการเงิน.
- นิศารัตน์ ศิลปเดช. (2542). เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้นกรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏ ธนบุรี.
- เนษพร นาคสีเหลือง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของ พนักงานธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. ปรินญาณินพนธ์มหาบัณฑิต คณะ บริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนถลธบุรี. บิสมุก.
- กิจดิพร สิทธิพันธ์. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิน พินธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- บุญรุ่ง จันท์นาค. (2554). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล.
- เบญจวรรณ บุญคลี. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครุภคณศึกษา ครุใน 111 เขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 2. หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม. สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปพิชญา บุญศรี. (2555). พฤติกรรมการออม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม และรูปแบบการออมของ คริวเรือนในเขตอำเภอ เมืองเชียงใหม่ . ปรินญาณินพนธ์ คณะ เศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520).การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร:
- ปพิชญา บุญศรี. (2555). พฤติกรรมการออม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม และรูปแบบการออมของ คริวเรือนในเขตอำเภอ เมืองเชียงใหม่. ปรินญาณินพนธ์คณะเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520).การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร: ไทย วัฒนาพานิช.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2555). การวิจัยตลาด.กรุงเทพมหานคร: ท้อป.
- ปานแก้วดา ลักนาวานิช และวิลาวลัย ดิงไตรย์ภพ. (2018). "ทักษะทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว พันธุ์พื้นเมืองใน เขตลุ่มน้ำ ปากพอง". มหาวิทยาลัย วิลัยลักษณ์, 7:113.
- ปิยรัตน์ กฤษณามระ และคณะ. (2554). "พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการออมของผู้ออมในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล." จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์33, 129: 93-119.
- พรทิพย์ บุญนิพัทธ์. (2531). ทศนคติ.กรุงเทพมหานคร: น.ไทยวัฒนาพานิช.
- พายัพ ชาวเหลือง. (2548). การวางแผนและบริหารเงินส่วนบุคคล ด้วย Excel.กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคทีพี.
- พิกุล ปัญญา. (2554). เรื่องของพฤติกรรมการออม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่ การตลาดบริษัท หลักทรัพย์. หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์การจัดการ. มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิทักษ์ ศรีสุขใส. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติของผู้ประกอบอาชีพ อิสระ ในอำเภอเมือง กระบี่ จังหวัดกระบี่. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. 112 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- พีรพัฒน์ อ่ำพล. (2557). ความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการออมเงินส่งผลต่อการวางแผนเพื่อการเกษียณกรณีศึกษากลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพชร ชุมทรัพย์. (2540). หลักการลงทุน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มณฑานี ดันติสุข. (2557). เงิน : เรื่องใหญ่ที่โรงเรียนไม่เคยสอน. กรุงเทพมหานคร: ออฟฟิตเมท. มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2563).
- รุ่งกานต์ แก้วเจริญ. (2561). "แรงจูงใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการร่วมงานฟูลมูน पार्टी เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี." วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี 13, 3: 148- 149.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และ อัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2547). ระเบียบวิธีการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กิจการพิมพ์.
- วิกิรนต์ เผือกมงคล. (2560). ความรู้ทางการเงินของประชาชนจังหวัดปทุมธานี. ปรินิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. วิลาสลักษณ์
- วิกิรนต์ เผือกมงคล. (2560). ความรู้ทางการเงินของประชาชนจังหวัดปทุมธานี. ปรินิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วิลาสลักษณ์ ชวัลลี. (2537). "พฤติกรรมศาสตร์ในแง่มุมมองของจิตวิทยา." วารสารพฤติกรรมศาสตร์ 1, 1: 53-59.
- วิลาสลักษณ์ เสรี ตรีภูล. (2557). "ปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร." วารสารสุทธิปริทัศน์, 28: 300-315.
- ศูนย์วิจัยกลไกไทย. (2563). แนวโน้มเศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจไทย ในช่วงครึ่งปี หลังของปี 2563. ปี ที่ 12 ฉบับที่ 3. สมาคมนักวางแผนการเงินไทย. (2558).
- สฤณี อาชวานันทกุล . (2552). ภูมิทัศน์เศรษฐกิจโลกใหม่และการปรับตัวของคนไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สำนักพิมพ์กิจการพิมพ์.
- สุขใจ น้ำผุด. (2551). กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุชาดา สุขบำรุงศิลป์ . (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวิศวกรรมแหลมฉบังจังหวัด ชลบุรี. ปรินิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุธารัตน์พิมลรัตน์ กานต์นฤมลจิตรเอื้อ และธีระวัฒน์จันทิก. (2560). "ปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออมและทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา วิทยาลัยโลจิสติก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา." วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ, 8:1-16.
- สุพพตา ปิยะเกตุ. (2546). การเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2539). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อชิต มีวะสะศิริ. (2563). "ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเงินของผู้มีงานทำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ ไทย." SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL, 6.
- อรุณี นุสิทธิ์. (2561). "ความรู้ทางการเงินของพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน ในมหาวิทยาลัยราช ภัฏพิบูลสงคราม." การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 6, 609-619.
- อี ไอ ซี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). (2563). Outlook quarter 2 2020. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารไทย พาณิชย์ จำกัด (มหาชน).
- อุทันรัตน์ เมืองแสน. (2561). "การพัฒนาตัวแบบในการจัดการการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการ กงทัพบเรือไทย." วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก, 4: 100.

อุทัยรัตน์ เมืองแสน. (2561). "การพัฒนาตัวแบบในการจัดการการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการ กงทัฬเรือไทย."
วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก, 4: 100.

D Power_of_Interests Likert, R. (1961). New pattern of management. New York: Mc Graw-Hill. 114

Schiffman, Leon G.,

Kanuk, & Lazar, L. (2007). Consumer Behavior (9 ed.). New Jersey: USA.

Christopher D. Carroll. (2001) . Likert, R. (1961). New pattern of management. New York: Mc Graw-Hill. 114

Schiffman, Leon G., Kanuk, & Lazar, L. (2007). Consumer Behavior (9 ed.). New Jersey: USA.

ทัศนคติของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย กรณีศึกษา : นิสิตรัฐศาสตร์
บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี

THE UNDERGRADUAT STUDENTS' ATTITUDE TOWARDS DEMOCRATIC REGIME :
MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY CHONBURI CAMPUS

ชูศักดิ์ ฟุ้งเดช *¹, วิเชียร ตันศิริคงคล *²

CHUSAK FUNGDET *¹, VICHIEEN TANSIRIKONGKHON *²

*1,2 คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*1,2 FACULTY OF POLITICAL SCIENCE AND LAWS BURAPHA UNIVERSITY

* vichien@buu.ac.th

วันที่รับบทความ 25 พฤศจิกายน 2567

วันแก้ไขบทความ 9 ธันวาคม 2567

วันที่รับบทความ 13 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์การวิจัย 1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของนิสิตรัฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และ 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับทัศนคติของนิสิตรัฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ศึกษาทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย กรณีศึกษา : นิสิตรัฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี จำนวน 100 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติการแจกแจงความถี่ , ค่าร้อยละ , หาค่าเฉลี่ย , ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน , สถิติค่าที และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีช่วงอายุระหว่าง 20 – 24 ปี มีสถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในภาคตะวันออก และสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนในสังกัดของรัฐบาล ระดับทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมมีทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรู้การเข้าใจที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง รองลงมาคือด้านพฤติกรรมที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้าง และสุดท้ายคือ ด้านอารมณ์ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

คำสำคัญ: ทัศนคติ ; นิสิต ; การปกครองระบอบประชาธิปไตย

ABSTRACT

This research has the objective Research objectives 1. To study the attitude level of Bachelor of Political Science students. Mahachulalongkornrajavidyalaya University Chonburi Provincial Academic Resources Unit towards democratic governance and 2. To study and compare the attitude levels of Bachelor of Political Science students Mahachulalongkornrajavidyalaya University Chonburi Provincial Academic Resources Unit towards democratic governance Classified according to personal factors Data were collected using a questionnaire (Questionnaire) to study the level of attitude of undergraduate students towards democratic governance. Case study: Bachelor of Political Science students. Mahachulalongkornrajavidyalaya University Chonburi Provincial Academic Resource Unit, 100 people. Statistics used in data analysis include: Frequency distribution statistics, percentage values, finding the mean, standard deviation, t-value statistics, and one-way analysis of variance. The research results found that Most of the respondents were male. They are between the ages of 20 and 24, are single, and reside in the eastern region. and graduated from high school from a government school Attitude level of undergraduate students towards democratic governance. Overall, attitudes were at a relatively high level. Arranged from highest to lowest, namely knowledge and understanding towards democratic governance. Have a relatively high level of attitude Next is behavior towards democratic governance. The attitude is at a relatively high level. And the last one is Emotional aspects towards democratic governance Their attitudes are at a moderate level, respectively.

Keywords: attitude ; students ; democratic governance

1. บทนำ

ตั้งแต่เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 ประเทศไทย ได้เปลี่ยนรูปแบบการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทรงดำรงฐานะอยู่ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ และหลังจากนั้นมาจนถึงปัจจุบัน ปรากฏว่าการปกครองของประเทศไทยกลับอยู่ในลักษณะที่ว่า ขาดเสถียรภาพทางการเมือง (ชาญชัย งามโกมุท, 2522, หน้า 1) เกิดความสับสนวุ่นวาย และกระแสดความขัดแย้งกระจายตัวอยู่ในสังคม เกิดการแบ่งสีแบ่งฝ่ายทางการเมืองเป็นกลุ่มชนเสื้อเหลือง กลุ่มชนเสื้อแดง กลุ่มชนเสื้อหลากสี และยังมีกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่ออกมาเรียกร้องแสดงจุดยืนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ผ่านทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social network) กำลังเพิ่มความกดดันไปที่รัฐบาลที่ได้รับการหนุนหลังจากกองทัพ โดยการเรียกร้องให้ประเทศมีประชาธิปไตยมากขึ้น และลดพระราชอำนาจของสถาบันกษัตริย์ลง นับเป็นการเคลื่อนไหวครั้งแรกที่เชื่อมโยงสถาบันกษัตริย์เข้ากับระบอบการปกครองในขณะนี้โดยตรง เป็นประวัติศาสตร์ที่ไม่เคยมีมาก่อน ซึ่งนับเป็นข้อเรียกร้องที่มีโอกาสจะก่อให้เกิดปัญหาใหญ่หลวงในขณะที่ยุโรปประเทศ พยายามดิ้นรนในการแก้วิกฤตเศรษฐกิจครั้งเลวร้ายที่สุดที่ประเทศกำลังเผชิญ อีกทั้งปัญหาโครงสร้างทางการเมืองที่ผูกขาดอำนาจและเอื้อผลประโยชน์ต่อผู้มีอำนาจทางการเมือง สิ่งสำคัญคือวิถีประชาธิปไตย ถูกนำมาใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์และสร้างความชอบธรรมทางการเมือง มีการบิดเบือนสร้างทัศนคติ ค่านิยม นำมาใช้เป็นอุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อปลุกระดมมวลชน ทำให้เกิดความขัดแย้งและการชุมนุมประท้วง ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่บั่นทอนเสถียรภาพและความน่าเชื่อถือจากนานาอารยประเทศ การที่ประเทศไทยจะแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในระบอบการปกครองของไทย หากพิจารณาจะเห็นได้ว่า แนวทางหนึ่งที่จะสามารถช่วยได้ก็คือ การมีความรู้

ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดี และสอดคล้องกับหลักการที่สำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ การมีเหตุผล มีความเคารพในความคิดเห็นของกันและกัน มีความอดทนอดกลั้นในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ตกลงกันได้ โดยสันติวิธี การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการมีความตระหนักในเรื่องสิทธิและหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ โดยการมองว่าเรื่องของส่วนรวมเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง กล่าวได้ว่าเป็นการมีจิตที่เป็นสาธารณะ (Public mind) และความเป็นพลเมือง (Active citizen) อีกด้วย ซึ่งจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ให้พัฒนาและก้าวหน้าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทัศนคติของนิสิตรับปริญญาตรี ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย กรณีศึกษานิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี เพราะสถานศึกษาถือว่าเป็นสถาบันหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาประชาธิปไตยที่เป็นรูปธรรมคือ การพัฒนาประชาธิปไตย ในฐานะที่เป็นระบบการปกครอง หรือการพัฒนาประชาธิปไตย คือการพัฒนาประชาธิปไตย อันเป็นวิถีชีวิต บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยของคนในชาติ (นัฐกานต์ สุวรรณโสภณ, 2548, หน้า 1-2) เพราะเมื่อคนในสังคมได้รับการศึกษาดี มีเหตุผล มีสัมมาคารวะ ก็จะติดตามข่าวสารในทางการเมือง มีความสนใจทางการเมือง มีความรู้ความเข้าใจว่า ตนเองก็เป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม และตระหนักในสิทธิและหน้าที่ และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่ได้รับการศึกษาส่วนมากมักจะเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของนิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับทัศนคติของนิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวัดระดับทัศนคติออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้การเข้าใจที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย , ด้านอารมณ์ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และด้านพฤติกรรมที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้เฉพาะนิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี รุ่นที่ 8 - 11

สมมติฐานในการวิจัย

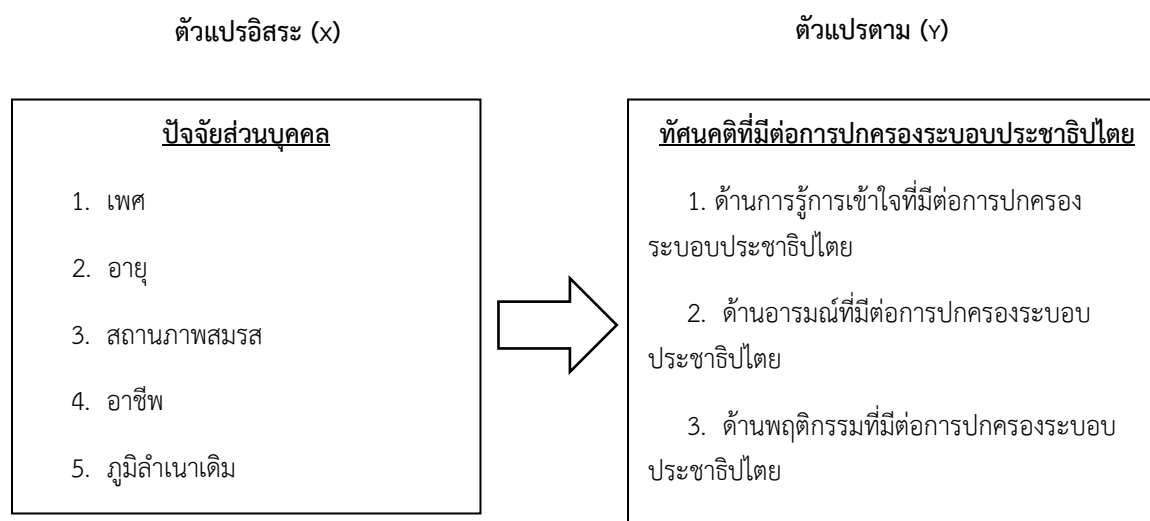
นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันจะมีทัศนคติต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยแตกต่างกัน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทัศนคติ หมายถึง การแสดงออกของความเชื่อว่า อะไรถูกอะไรผิด ชอบไม่ชอบ ยอมรับหรือปฏิเสธ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525 : 125) ของนิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี ซึ่งการแสดงออกดังกล่าวเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ด้านการรู้การเข้าใจที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย , ด้านอารมณ์ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และด้านพฤติกรรมที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย (ปานไพลิน สิงห์หนองโคน, 2557)

การปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ โดยผ่านทางผู้แทนราษฎร ที่มาจากการเลือกตั้ง ประกอบด้วย 3 สถาบันหลักในการปกครอง คือ สถาบันนิติบัญญัติ สถาบันบริหาร และสถาบันตุลาการ ซึ่งมีความคิดเห็นของประชาชนเป็นพื้นฐาน ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนี้ ยึดมั่นในหลักความเสมอภาค สิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย (โกวิท วงศ์สุรวัฒน์, 2543 : 67)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3. วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยและรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี รุ่นที่ 8-11 จำนวนทั้งสิ้น 132 คน แบ่งออกเป็น นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 8 จำนวน 44 คน นิสิต รัฐศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 9 จำนวน 39 คน รัฐศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 10 จำนวน 19 คน และรัฐศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 11 จำนวน 30 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการ คำนวณของ Taro Yamane (1973 อ้างถึงใน ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง, 2556 หน้า 167) จำนวน 100 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยเลือกจาก ประชากรตามรุ่นที่ศึกษา และในแต่ละชั้นภูมิจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีรายละเอียดดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี โดยใช้ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ภูมิลำเนาเดิม และสถาบันที่จบในระดับมัธยมศึกษาปลาย ซึ่งใช้คำถามแบบเช็ครายการ (Check list) , **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์การสร้างแบบสอบถามแบบ Likert's scale เป็นมาตรวัดลักษณะของข้อความ อัตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Item Objective Congruence Index: IOC) จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแต่ละข้อคำถามว่าตรงตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยหรือไม่ แล้วนำแบบสอบถามไปทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างนิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต (เทียบโอน) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเป็นค่า Alpha = (0.789 = 78.9%)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามเป็นรูปแบบออนไลน์ไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสร้างกลุ่มไลน์ ส่งลิงก์ และคิวอาร์โค้ด ไปยังกลุ่มไลน์ของนิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี ซึ่งแต่ละชั้นปีจะมีกลุ่มไลน์อยู่แล้ว เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยการสแกนคิวอาร์โค้ด และคลิกลิงก์ในไลน์กลุ่มนิสิตแต่ละชั้นปีซึ่งตั้งไว้แต่เดิมอยู่แล้ว และผู้วิจัยได้ดำเนินการ Share Link แบบสอบถาม Google Form ไว้ในไลน์กลุ่มดังกล่าว เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว กลุ่มตัวอย่างสามารถส่งคืนมายังผู้วิจัย โดย กดเมนูคำสั่ง “ส่ง” ซึ่งระบบจะทำการส่งมายังผู้วิจัยทางระบบของ Google Form ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยแต่ในภาพรวมเท่านั้น โดยไม่มีการระบุข้อมูลที่ทำให้สามารถระบุถึงตัวตนของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยได้ ส่วนวิธีการเก็บรักษาข้อมูลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะถูกเก็บเป็นความลับใน Google Drive รูปแบบ Spreadsheet (Google Sheet) ซึ่งตั้งระบบรักษาความปลอดภัยการเข้าถึงผ่าน E-Mail ของผู้วิจัย และรหัสผ่าน Google Authenticator ที่ได้รับจากโทรศัพท์มือถือของผู้วิจัย โดยข้อมูลจะถูกเก็บไว้เป็นระยะเวลาหนึ่งปี หลังจากนั้นข้อมูลการตอบกลับแบบสอบถามในรูปแบบ Spreadsheet (Google Sheet) ทั้งหมดจะถูกลบทิ้งจาก Google Drive หลังจากการเผยแพร่ผลการวิจัยเสร็จสมบูรณ์ สำหรับเกณฑ์ในการแปลผลกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลทัศนคติ โดยแบบสอบถามเป็นแบบ Likert's Scale โดยเป็นมาตรวัดลักษณะของข้อความ อัตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานดังนี้ วิเคราะห์ลักษณะกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามข้อมูล ทั่วไป ด้วยสถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) , วิเคราะห์ระดับทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย กรณีศึกษา นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี จากแบบสอบถามที่มีการวัดระดับ 5 ระดับ แบบ Likert's scale และในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะทำการกลับเลขระดับทัศนคติให้อยู่ในลักษณะคำถามเชิงบวกก่อนทำการเริ่มวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ระดับทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย กรณีศึกษา : นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง ที่มีทัศนคติต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) , ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ (t-Test) , ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way Analysis of Variance (F-test) และการวิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่ LSD (Least significant difference) สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์นี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05 หรือ ความเชื่อมั่นเท่ากับ 95%

4. ผลการวิจัย

ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 68 มีช่วงอายุระหว่าง 20–24 ปี คิดเป็นร้อยละ 32 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 58 เป็นนิสิต/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 36 มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 59 และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนในสังกัดของรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 73

ทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย กรณีศึกษา : นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี ระดับทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมมีทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{x} = 3.52$, $SD = .34$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรู้การเข้าใจที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{x} = 3.81$, $SD = .59$) โดยมีระดับทัศนคติสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านพฤติกรรมที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{x} = 3.58$, $SD = .39$) และสุดท้ายคือ ด้านอารมณ์ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.18$, $SD = .51$) ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิตที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่ต่างกัน , มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ไม่ต่างกัน , มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย ไม่ต่างกัน , มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ไม่ต่างกัน , มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีทัศนคติต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ไม่ต่างกัน , จบ การศึกษาจากสถาบันในระดับมัธยมศึกษาต่างกัน มี ทัศนคติต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่ต่างกัน

5. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ผลการศึกษาทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย กรณีศึกษา : นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมมีทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืออากาศเอก ณาพล อัครนิทัต (2548, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อประชาธิปไตยในประเทศไทย พบว่า นักเรียนนายเรืออากาศมีทัศนคติต่อประชาธิปไตยในประทศไทยระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรภักดิ์ อ่วมเครือ, และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2562, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านกุ่ม อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ประชาชนในตำบลบ้านกุ่ม อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวิช เมฆหมอก, และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2563, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอลำพูน จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ประชาชนในเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอลำพูน จังหวัดเพชรบุรี มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูง ซึ่งจากการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัย แยกวิเคราะห์เป็นรายด้านดังนี้ ด้านการรู้การเข้าใจที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้าง

สูง ตามทัศนะของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย เป็นความรู้พื้นฐานที่เป็นพื้นฐานของนักรัฐศาสตร์ หรือนิสิตในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ประกอบกับกระบวนการขัดเกลาจากสถานศึกษาทำให้มีทัศนคติทางการรู้การเข้าใจทางการเมืองอยู่ในระดับสูง , ด้านอารมณ์ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ตามทัศนะของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่า นิสิตส่วนใหญ่รู้จักไกลทางการเมือง และวางจรรยาบรรณของการเมืองเป็นอย่างดี ตลอดเวลาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันมีการเสพข่าวการเมืองทั้งดีและร้าย ผนวกกับระบบการเมืองที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีความขัดแย้งทางการเมืองอยู่ตลอดเวลา จนทำให้นิสิตเกิดความเบื่อหน่าย จนมองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเคยชิน และเลือกที่จะวางเฉยกับเหตุการณ์ทางการเมือง ทางให้ทัศนคติทางด้านอารมณ์ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง , อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่แสดงออก หรือกิจกรรมที่มีต่อการเมืองในระบบประชาธิปไตย เป็นสิทธิ และเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่ทุกคนสามารถจะแสดงออก หรือกระทำได้ เช่น การปฏิบัติต่อบุคคลอื่นว่ามีสิทธิเท่าเทียมกัน โดยไม่ขึ้นอยู่กับฐานะ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งทุกครั้ง ที่มีการจัดการเลือกตั้ง เป็นต้น ดังนั้น นิสิตจะมีด้านพฤติกรรมที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับค่อนข้างสูงนั้น ไม่ใช่เรื่องผิดปกติแต่อย่างใด

การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ภูมิลำเนาเดิม และสถาบันที่จบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิตที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญชัย रामโกมุท (2522, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย พบว่า นิสิตชาย กับนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีนวล เสมอภาค (2553, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของพนักงานส่วนตำบลและ ลูกจ้างในด้านการเป็นผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีเพศต่างกันไม่ทำให้พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างมีทัศนคติในด้านการเป็นผู้นำ ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ตามทัศนะของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติทางการเมือง ไม่ใช่เรื่องของเพศชายอย่างเดียว หรือเพศหญิงอย่างเดียว ซึ่งบริบททางสังคมปัจจุบันที่มีการเปิดกว้างทางความคิด เสรีภาพ และการแสดงออกอย่างกว้างขวาง ก็อาจทำให้เพศชายและหญิงมีทัศนคติทางการเมืองที่เท่า ๆ หรือคล้าย ๆ กันได้ ส่วนมีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันตำรวจตรี มนต์รี ทองปรีชา (2545, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำกัด ที่มีต่อประชาธิปไตยในองค์กร พบว่า อายุ เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อทัศนคติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวิข เมฆหมอก, และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2563, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า อายุ ไม่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามทัศนะของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่า ปัจจุบันสามารถเข้าถึงข่าวสารการเมืองได้อย่างเร็วเร็วทุกเพศ ทุกวัย และการเมืองเป็นที่สนใจของประชาชนส่วนใหญ่ ทั้งนี้ นิสิตที่เป็นกลุ่มเป้าหมายศึกษาอยู่ในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต จึงทำให้ช่วงอายุไม่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิตที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ร้อยตำรวจเอกสุรพงษ์ สายวงศ์ (2544, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติทางการเมือง แบบประชาธิปไตยศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราม พบว่า ตัวแปรด้านสถานภาพสมรส ไม่มีผลต่อ ทัศนคติต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย ตามทัศนะของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่า สถานภาพสมรสอาจมีผลต่อทัศนคติทางการเมือง ในมิติกระบวนการกล่อมเกลาระดับครอบครัว แต่ทั้งนี้ความชอบ หรือไม่ชอบ การมีทัศนคติเชิงบวก หรือลบนั้นล้วนขึ้นอยู่กับปัจเจกบุคคล สถานภาพที่ต่างกันก็ไม่ทำให้ทัศนคติทางการเมืองต่างกัน , นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิตที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่

ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง กลิ่นสงวน (2547, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการกลมเกลียวทางการเมืองและทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าตัวแปรที่ไม่มีผลต่อการจำแนกความแตกต่างของทัศนคติทางการเมือง ได้แก่ เพศ และอาชีพบิดา ตามทัศนะของผู้วิจัยอาจสวนทางกับผลการวิจัย ซึ่งกล่าวได้ว่า อาชีพต่างกัน อาจมีทัศนคติทางการเมืองแตกต่างกันออกไป เนื่องจากรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศที่มีประสิทธิภาพ ภาคประชาชนก็ประกอบสัมมาอาชีพได้อย่างเสรี สะดวกสบาย หากรัฐบาลที่เข้ามาบริหารไม่มีประสิทธิภาพ ภาคประชาชนบางอาชีพก็ประกอบอาชีพด้วยความยากลำบาก จึงเป็นเหตุผลว่าผู้ที่มีอาชีพต่างกันออกไป จะมีความสนใจ ทัศนคติ หรือการยึดโยงกับการเมืองที่ต่างกันออกไปนั้นเป็นเรื่องปกติ , นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิตที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีทัศนคติต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ร้อยตำรวจเอก จักรกริช ใจดี (2542, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับ ประชาธิปไตยของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ส่วนประเด็นภูมิลำเนา ที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลให้ความ เข้าใจประชาธิปไตยของนิสิตแตกต่างกัน ตามทัศนะของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่า ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญที่ให้สิทธิเสรีภาพทางการเมืองกับทุกคน โดยไม่เลือกปฏิบัติ ดังนั้นไม่ว่าจะมีภูมิลำเนาอยู่ที่ใดก็สามารถมีทัศนคติทางการเมืองได้ทั้งนั้น ขึ้นอยู่กับปัจเจกบุคคลที่จะสนใจบริบทข่าวสารการเมือง หรือให้ความสนใจกับการเมืองมากกว่ากันเท่านั้น

2.6 นิสิตรัฐศาสตรบัณฑิตที่จบการศึกษาจากสถาบันในระดับมัธยมศึกษาต่างกัน มี ทัศนคติต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุภัทร วิชัยดิษฐ (2545, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มี ต่อประชาสังคม กรณีศึกษานิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า บัณฑิตวิทยาลัยที่จบในระดับอุดมศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อประชาสังคมในฐานะเป็นวิถีชีวิตของสังคมไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนเนก ทองสมบูรณ์ (2538, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยของไทย ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ที่ตั้งโรงเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทย ไม่แตกต่างกัน ตามทัศนะของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติทางการเมืองสำหรับเด็กในช่วงมัธยมศึกษาดังเป็นเรื่องไกลตัว และการจะมีทัศนคติทางการเมืองที่มากหรือน้อยนั้น ต้องเริ่มจากครอบครัว หรือในรั้วมหาวิทยาลัย ซึ่งในช่วงมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นช่วงรอยต่อที่นิสิตกำลังมองหาความถนัดของตนเองในด้านอื่น ๆ จึงให้ความสนใจกับการเมือง หรือมีทัศนคติทางการเมืองไม่ต่างกัน นั่นจึงเป็นเหตุผลที่ว่า การสำเร็จการศึกษาจากสถาบันในระดับมัธยมศึกษาต่างกัน จึงมีทัศนคติทางการเมืองที่ไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1. ทัศนคติที่มีต่อการเมืองในระบบประชาธิปไตยส่วนใหญ่ยังคงต้องการรัฐบาลที่มีความโปร่งใสทางการเมือง ตรวจสอบได้โดยประชาชนและองค์กรอิสระอย่างตรงไปตรงมา ไม่สนับสนุนการซื้อสิทธิขายเสียง รวมถึงข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำควรแยกออกจากกันโดยสิ้นเชิง ประกอบกับรัฐบาลควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารประเทศ มีคุณธรรมจริยธรรม ให้ความสำคัญกับปัญหาและประโยชน์ของประชาชน มีผลงานเป็นที่ยอมรับ ไม่ยึดถือพวกพ้องเป็นใหญ่ และวางตัวเป็นกลาง

2. ส่วนการปกครองในระบบประชาธิปไตยยังเป็นระบบการปกครองที่ดีสำหรับประเทศไทย แต่ไม่ควรมีทหารเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมือง หรือการปกครองไม่ควรได้มาโดยการรัฐประหาร

3. ส่วนวุฒิสภายังมีที่มาไม่โปร่งใส ทั้งนี้ควรมาจากการเลือกตั้งของประชาชน เพื่อไม่เป็นการสืบทอดอำนาจรัฐบาล

4. ควรเพิ่มสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนให้มากกว่านี้ รวมถึงสิทธิที่ควรได้รับจากสวัสดิการของรัฐ สื่อสารมวลชนควรมีการรายงานข่าวสารตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล และรัฐบาลไม่ควรใช้สื่อมวลชนในการให้ร้าย หรือโจมตีฝ่ายค้าน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. มหาวิทยาลัยในฐานะเป็นสถาบันหนึ่งในกระบวนการกล่อมเกลางานสังคม ควรให้ความสำคัญกับทัศนคติอุดมการณ์ วัฒนธรรม และค่านิยมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยแก่นิสิตนักศึกษา โดยการปรับทัศนคติเชิงลบทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาให้น้อยลง และเพิ่มทัศนคติทางการเมืองเชิงบวกเข้าไป ทั้งนี้เมื่อปัจเจกบุคคลมีทัศนคติที่ดี ด้านพฤติกรรมและด้านอารมณ์ที่แสดงออกทางการเมืองก็จะดีขึ้นตามลำดับ

2. มหาวิทยาลัยควรมีการจัดพื้นที่เพื่อให้นิสิตสามารถแสดงออกทางการเมืองได้มากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันสิทธิการแสดงออกยังถูกจำกัด ในฐานะมหาวิทยาลัยที่ผลิตบัณฑิตทางด้านรัฐศาสตร์ ที่มุ่งเน้นการเมืองการปกครอง ควรมีการจัดพื้นที่แสดงออกทางการเมือง เพื่อทราบถึงการแสดงออกทางการเมืองอย่างไรที่สามารถทำได้ อย่างไม่สามารถทำได้ หรืออาจจะกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และเพื่อให้นิสิตมีพื้นฐานทางการเมืองที่ดี และถูกต้องต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาทัศนคติทางการเมืองภาคพลเมือง หรือในมิติอื่น โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงลึกที่จะสามารถเข้าถึงความคิด มุมมอง และค่านิยมทางการเมืองได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม อันจะช่วยหาแนวทางที่ควรส่งเสริม หรือพัฒนามุมมองทางการเมืองใหม่ ๆ ที่ดีขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ ควรศึกษาความพึงพอใจต่อสวัสดิการของกำลังพล ในมิติอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาไว้แล้ว เช่น การนำหลักธรรมาภิบาลมาศึกษาควบคู่กับสวัสดิการของกำลังพล เป็นต้น หรือในพื้นที่ องค์กร ส่วนงาน อื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ที่ครอบคลุมกว้างขวาง สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางนโยบาย หรือพัฒนาสวัสดิการต่อไป

2. ควรมีการศึกษา ทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย กรณีศึกษา : นิสิตรัฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการจังหวัดชลบุรี ในมิติ หรือตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้ศึกษาในงานวิจัยนี้ เช่น คุณสมบัตินิสิตบุคคลประเภทชั้นปี รายได้ ด้านกระบวนการกล่อมเกลางานสังคม ด้านพฤติกรรมและการเสพข่าว เป็นต้น เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ที่ครอบคลุมกว้างขวาง สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางนโยบาย หรือพัฒนาทัศนคติทางการเมืองขององค์กรต่อไป

3. งานวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษาเฉพาะตัวของนิสิต และเพื่อความต่อเนื่องของงานวิจัย ควรครอบคลุมไปจนถึงครอบครัวของนิสิต ดังนั้นควรศึกษาเพิ่มเติมในความคิดเห็นของครอบครัวนิสิตที่พักอาศัยอยู่ร่วมกันในฐานะสถาบันครอบครัวที่เป็นกระบวนการกล่อมเกลางานครั้งแรกที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองโดยตรง เช่น อิทธิพลของสถาบันครอบครัวที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย เป็นต้น

6. เอกสารอ้างอิง

กมล สมวิเชียร. (2516). *ประชาธิปไตยกับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

เกรียงศักดิ์ สุขธอมมรัตน์. (2534). *ระดับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของปลัดเทศบาล*. สารนิพนธ์รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารรัฐกิจ, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.

โกวิท วงศ์สุวรรณ. (2543). *พื้นฐานรัฐศาสตร์กับการเมืองในศตวรรษที่ 21*. นครปฐม: ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมเกษตรแห่งชาติ.

คมสรร์ กิจสมบูรณ์, นาวาอากาศเอก. (2549). *ทัศนคติของข้าราชการต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย*

- กรณีศึกษาเฉพาะข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการทหารสูงสุด. ภาคนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คัคคพงษ์ ศรีพาณิชย์, พ.ต.อ.. (2544). *ทัศนคติต่อ "การเมือง" ระบบอุปถัมภ์และการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทย: ศึกษากรณีข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. และชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2518). *ประชาธิปไตยของชาวบ้าน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- จรรยา สุภาพ. (2519). *ระบบการเมืองเปรียบเทียบ (ประชาธิปไตย: เผด็จการ) และหลักวิเคราะห์การเมืองแผนใหม่*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2528). *ลัทธิทางการเมืองและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จักรกริช ใจดี, ร.ต.อ.. (2542). *ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2523). *ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ชาญชัย रामโกมุท. (2522). *ทัศนคติของนิสิตนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพัฒนาชุมชน, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เชาว์ ไพโรจน์โรจน์. (2530). *ลัทธิและอุดมการณ์ทางการเมือง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เชาว์ โรจนแสง. (2539). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ. เอกสารการสอนหน่วยที่ 7-15 สาขาวิทยาการจัดการ*. (หน้า 602). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เชิดศักดิ์ ไชวสินธุ์. (2520). *การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. (2528). *จิตวิทยาการเมือง*. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา.
- ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์. (2541). *ปรัชญาของศาสนาอิสลามกับการพัฒนาวิสัยและสร้างเสริมประชาธิปไตย (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2537). *พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ตวิษา แยมสะอาด. (2548). *ความคิดเห็นต่อประชาธิปไตยในสังคมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- นภาพล อัครินทัต, เรืออากาศเอก. (2548). *ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อประชาธิปไตยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- นัฐกานต์ สุวรรณโสภณ. (2548). *บุคลิกภาพทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนิสิตรัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*

- เนตรภัทร อ่วมเครือ. (2562). *ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านกุ่ม อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2531). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สายเจริญพานิช.
- บรรจง กลิ่นสงวน. (2547). *การกล่อมเกลางานการเมืองและทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา รัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปราณี รามสูตร. (2528). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: รุ่งวัฒนาการพิมพ์.
- ปานไพลิน สิงห์หนองโดน. (2557). *ทัศนคติของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย: กรณีศึกษานิสิตรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิทยา บวรพัฒนา. (2542). *ทฤษฎีองค์การสาธารณะ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศักติโสภาคการพิมพ์.
- พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ และคนอื่นๆ. (ม.ป.ป.). *จิตวิทยาสังคมร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: สยาม.
- มนตรี ทองปรีชา, พ.ต.ต.. (2545). *ทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำกัด ที่มีต่อประชาธิปไตยในองค์กร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชา รัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โยธิน มีจันทร์. (2525). *ทัศนคติทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภาต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โยธิน ศันสนยุทธ์ และจุมพล พูลภัทรชีวิน. (2524). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิช เมฆหมอก. (2563). *ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลเมืองชะอำ อำเภชะอำ จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. (2533). *การวัดทัศนคติเบื้องต้น*. ชลบุรี. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลลินทร กิจจาธิการกุล. (2522). *ทัศนคติทางการเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชามัธยมศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- วิทยากร เชียงกุล. (2532). *พจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์การเมือง*. กรุงเทพฯ: ผลิต.
- วินิจ ฉาเจริญ. (2561). "ความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและเนื้อหาของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทยของนักศึกษารัฐศาสตร์การปกครอง ชั้นปีที่ 1 ภาคปกติและพิเศษ ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา." *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 2(3), 43-46.
- ศรีนวล เสมอภาค. (2553). *ทัศนคติของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างในด้านการเป็นผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดฉะเชิงเทรา*. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2528). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา
- ศุภมาศ ชื่นสมบัติ. (2548). *ทัศนคติของข้าราชการสำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพต่อการบริหาร เปลี่ยนแปลง*

ภายในกรมศุลกากรในการนำเข้ระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน.
ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สนธิ เตชานันท์. (2543). *พื้นฐานรัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมชัย ไตรพิทยากุล. (2542). *ทัศนคติของนายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือที่มีต่อการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรพงษ์ สายวงศ์, ร.ต.อ.. (2544). *ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย: ศึกษาเฉพาะกรณี เจ้าหน้าที่ตำรวจ
กองปราบปราม*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา รัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

แสงเดือน ทวีสิน. (2545). *จิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ธนบุรี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยเส็ง.

อนุภัทร วิชัยดิษฐ์. (2545). *ทัศนคติของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีต่อประชาสังคม: กรณีศึกษานิสิต ปริญญาโท
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา รัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อเนก ทองสมบูรณ์. (2538). *ทัศนคติที่มีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทย ของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อมร รักษาสัตย์ และคณะ.(2539). *ประชาธิปไตย: อุดมการณ์ หลักการ และแบบอย่างการปกครองหลายประเทศ*.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Ferguson, L.W. (1952). *Personality Measurement*. New York : McGrew Hill Book Co.

Smith, E.C. & Arnold.Z. (1986). *Dictionary of American Politics*. New York: Barnes and Nobl

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

ขอบเขตของผลงานที่ตีพิมพ์

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร ตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และมีขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมด้าน รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

การประเมินบทความ (Peer Review Process)

บทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารฯ จะต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็น ทบทวน และตรวจสอบ วิพากษ์ วิจัย ความถูกต้อง เหมาะสมทางวิชาการ จากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน ต่อบทความ ในรูปแบบพิชยพิจารณา (Peer-Reviewed) ก่อนลงตีพิมพ์ และเป็นการประเมินแบบการปกปิดสองทาง (Double blinded)

ประเภทของบทความที่รับตีพิมพ์

1. **บทความวิจัย (Research article)** หมายถึง บทความที่เขียนจากรายงานวิจัย รายงานผลการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือวิทยานิพนธ์ จากข้อมูลเชิงประจักษ์ของผู้วิจัย โดยสรุปย่อกระบวนการวิจัย ของงานวิจัยนั้น ๆ ให้มีความกระชับและสั้น อยู่ในรูปแบบของบทความความ ตามโครงสร้าง องค์ประกอบของบทความวิจัย โดยมีความยาวบทความ 10-15 หน้ากระดาษ A4

2. **บทความวิชาการ (Academic article)** หมายถึง บทความที่เขียนจากการรวบรวมความรู้ ทบทวนวรรณกรรมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง ในสาขาที่รับตีพิมพ์ เรียบเรียงเนื้อหาขึ้นใหม่ เพื่ออธิบาย วิเคราะห์ ข้อมูลจากเนื้อหา หรือเสนอแนะองค์ความรู้ทางวิชาการ นวัตกรรม ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีความยาวบทความ 10-15 หน้ากระดาษ A4

3. **บทความปริทรรศน์ (Review Article)** หมายถึง บทความในลักษณะวิจารณ์หรืออธิบายเหตุผลสนับสนุนในประเด็นที่เห็นด้วย และ มีความเห็นแตกต่างในมุมมองวิชาการ

4. **บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)** หมายถึง บทความที่วิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาสาระ คุณค่า และคุณภาพของหนังสือ บทความหรือผลงานศิลปะ อาทิ นิทรรศการ ทัศนศิลป์ และการแสดงละครหรือดนตรี โดยใช้หลักวิชาและดุลยพินิจอันเหมาะสม

หลักเกณฑ์ในการส่งบทความ

1. บทความที่ผู้แต่งส่งมาเพื่อตีพิมพ์จะต้องเป็นบทความที่ยังไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่หรืออยู่ระหว่างการเสนอขอตีพิมพ์จากวารสารอื่น ๆ
2. เนื้อหาในบทความต้องไม่คัดลอก ลอกเลียน หรือไม่ตัดทอนจากบทความอื่นโดยเด็ดขาด (การละเมิดลิขสิทธิ์ถือเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับของวารสาร)
3. ผู้แต่งต้องเขียนบทความตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในระเบียบการส่งบทความของวารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร
4. การพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร จะพิจารณาเฉพาะบทความที่ได้รับการประเมินให้ตีพิมพ์เผยแพร่จากผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น
5. กรณีขอเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แต่งต้องปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และชี้แจงการแก้ไขต้นฉบับดังกล่าวมายังกองบรรณาธิการ

การเตรียมต้นฉบับ

รับการตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดพิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word 2003 ขึ้นไป โดยใช้ตัวหนังสือแบบ TH Sarabun New ขนาด 14 pt. ของบทความภาษาไทย บทความภาษาอังกฤษ ใช้ Time New Roman ขนาด 12 pt. กำหนดตั้งค่านำกระดาษ บน 1.5 นิ้ว ล่าง 1.0 นิ้ว ขวา 1.0 นิ้ว โดยความยาวของบทความไม่เกิน 15 หน้า โดยมีรูปแบบและส่วนประกอบ ดังต่อไปนี้

[ชื่อเรื่อง ภาษาไทย]

[TITLE IN CAPITAL LETTERS (ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ทุกตัว)]

ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) *¹ ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) ²
ชื่อ – สกุล (ภาษาอังกฤษ) *¹, ชื่อ – สกุล (ภาษาอังกฤษ) ²

*¹ คณะ/สังกัด..... มหาวิทยาลัย.....(ภาษาไทย)

² คณะ/สังกัด..... มหาวิทยาลัย..... (ภาษาไทย)

*¹ คณะ/สังกัด..... มหาวิทยาลัย.....(ภาษาอังกฤษ)

² คณะ/สังกัด..... มหาวิทยาลัย.....(ภาษาอังกฤษ)

* E-mail ผู้รับผิดชอบบทความ (Corresponding Author): xxx@mail.com

วันที่รับบทความ xx xxxxx 2566 วันที่ไขบทความ xx xxxxx 2566 วันตอบรับบทความ xx xxxxx 2566

บทคัดย่อ

ระบุถึงความสำคัญของเรื่อง ครอบคลุมปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย วิธีการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือ อุปกรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา และผลการวิจัยโดยสังเขป บทคัดย่อเขียนเป็นภาษาไทย พิมพ์โดยตัวอักษร TH Sarabun New ขนาด 14 points โดยมีเนื้อหารวมกันจำนวน 150 - 300 คำ (บทความภาษาอังกฤษ ไม่ต้องเขียนบทคัดย่อภาษาไทยในบทความ)

คำสำคัญ: คำสำคัญ1; คำสำคัญ2; คำสำคัญ3 (คำสำคัญจำนวน 3 - 5 คำ คั่นด้วยเครื่องหมาย ;)

ABSTRACT

ระบุถึงความสำคัญของเรื่อง ครอบคลุมปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย วิธีการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือ อุปกรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา และผลการวิจัยโดยสังเขป บทคัดย่อเขียนเป็นภาษาอังกฤษ พิมพ์โดยตัวอักษร TH Sarabun New ขนาด 14 points โดยมีเนื้อหารวมกันจำนวน 150 - 300 คำ

Keywords: คำสำคัญ1; คำสำคัญ2; คำสำคัญ3 (คำสำคัญจำนวน 3 - 5 คำ คั่นด้วยเครื่องหมาย ;)

1. บทนำ

อธิบายความสำคัญของที่มาและปัญหาของงานวิจัย บทความที่เสนอจะต้องพิมพ์เป็นภาษาไทย หรือ ภาษาอังกฤษ โดยมีความสำคัญที่นำไปสู่การวิจัย ซึ่งการเริ่มต้นเขียนบทนำจะกล่าวถึงปัญหาที่นำมาทดลองหรือ

ศึกษาวิจัย โดยเน้นถึงสภาพปัญหาของความรู้ในตอนเริ่มการวิจัย บอกวัตถุประสงค์ ขอบเขตและวิธีการดำเนินการวิจัย และควรมีการอ้างอิงเอกสารที่เกี่ยวข้องเรื่องที่กำลังดำเนินการวิจัยอยู่

2. ทบทวนวรรณกรรม

กล่าวถึงภูมิหลังของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การตั้งค่านำกระดาษตามรูปแบบที่กำหนด [1]

3. วิธีการวิจัย

อธิบายเทคนิคและวิธีการวิจัย เช่น รายละเอียดของหน่วยทดลอง การบันทึกข้อมูล แผนการทดลองที่ใช้ อย่างชัดเจน การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่เหมาะสม สถานที่และช่วงเวลาดำเนินการวิจัย

3.1 การจัดทำรูปภาพ

ตัวอักษรทั้งหมดในรูปภาพ จะต้องมีขนาดใหญ่สามารถอ่านได้สะดวก รูปภาพทุกรูปจะต้องมีหมายเลขและคำบรรยายได้ภาพ หมายเลขและคำบรรยายรวมกันแล้วควรจะมีควมยาวไม่เกิน 2 บรรทัด

คำบรรยายได้ภาพ ห้ามใช้คำว่า “แสดง” เช่น ห้ามเขียนว่า “ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์...” ที่ถูกต้องควรเป็น “ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่าง...”

รูปลายเส้นจะต้องเป็นเส้นหมึกดำ ส่วนรูปถ่ายควรจะเป็นรูปขาวดำที่มีความคมชัด รูปสีอนุโลมให้ได้ และเพื่อความสวยงามให้เว้นบรรทัดเหนือรูปภาพ 1 บรรทัด และเว้นใต้คำบรรยายรูปภาพ 1 บรรทัด ตัวอย่างดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ธนบัตรแบบต่างๆ ของประเทศไทย (ที่มา: [1])

3.2 การเขียนสมการ

สมการทุกสมการจะต้องมีหมายเลขกำกับอยู่ภายในวงเล็บ และเรียงลำดับที่ถูกต้อง ตำแหน่งของหมายเลขสมการจะต้องอยู่ชิดขอบด้านขวาของคอลัมน์ ดังแสดงตัวอย่างในสมการที่ (1)

$$\frac{c+d}{e} = f$$

3.3 การจัดทำตาราง

ควรวีเส้นกรอบตารางด้วยหมึกดำให้ชัดเจน ตารางทุกตารางจะต้องมีหมายเลขและคำบรรยายกำกับเหนือตาราง เมื่อรวมกันแล้วควรมีความยาวไม่เกิน 2 บรรทัด ในคำบรรยายเหนือตารางห้ามใช้คำว่า “แสดง” เช่นเดียวกับกรณีรูปภาพ

เพื่อความสวยงาม ให้เว้นบรรทัดเหนือคำบรรยายตาราง 1 บรรทัด และเว้นบรรทัดใต้ตาราง 1 บรรทัด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายละเอียดรูปแบบตัวอักษรสำหรับการจัดทำบทความต้นฉบับ

องค์ประกอบ	ตัวอักษร	รูปแบบอักษร	ขนาดอักษร (pt.)
ชื่อเรื่องบทความ	TH Sarabun New	หนา	16
ชื่อผู้เขียน	TH Sarabun New	ธรรมดา	16
ชื่อหน่วยงานหรือสถาบัน ของผู้เขียน และที่อยู่ E-mail	TH Sarabun New	ตัวเอียง	14
บทคัดย่อ	TH Sarabun New	ธรรมดา	14
เนื้อหา	TH Sarabun New	ธรรมดา	14
เอกสารอ้างอิง	TH Sarabun New	ธรรมดา	14

3.4 ความยาวของบทความ

เมื่อรวมทุกส่วนแล้ว แต่ละบทความมีความยาวดังนี้ บทความทั่วไปมีความยาว 5 - 8 หน้ากระดาษ

A4

3.5 กรณีบทความภาษาอังกฤษ

ผู้พิมพ์บทความเป็นภาษาอังกฤษ ให้เขียนบทคัดย่อภาษาไทยด้วย

4. ผลการวิจัย

อธิบายผลการทดลองต่างๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ การเสนอผลการวิจัยควรเสนอตามลำดับของวัตถุประสงค์ และหรือสมมติฐาน อาจแสดงในรูปของตาราง หรือภาพประกอบ

5. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

อธิบายเหตุผลที่ได้จากการศึกษา แสดงความเชื่อมโยง โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้องหรือขัดแย้ง กับสมมุติฐานและหลักทฤษฎี หรือแนวคิด ตลอดจนเปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนหรือความต่างในสาระสำคัญกับผลการศึกษาของผู้อื่น ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยและแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

คำขอบคุณ (ถ้ามี)

เป็นการแสดงความขอบคุณสำหรับหน่วยงานที่ให้ทุนวิจัย และผู้ช่วยเหลืองานวิจัย (แต่ไม่ได้เป็นผู้ร่วมงานวิจัย)

6. เอกสารอ้างอิง

รวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้วิจัยได้ใช้อ้างอิงในการเขียนบทความ บอกแหล่งที่มาของข้อความ แนวคิด หรือข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่บุคคลหรือสถาบัน องค์กรผู้เป็นเจ้าของข้อความ การอ้างอิงในบทความ ให้ใช้เครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม เช่น [2] จะต้องเรียงลำดับหมายเลขอ้างอิงจากหมายเลขน้อยไปสู่มหาเลขมากให้ถูกต้อง การอ้างอิงหมายเลขที่มีลำดับติดต่อกันให้ใช้รูปแบบดังนี้ [1] [2] หากมีการอ้างอิงซ้ำในเนื้อหาให้ใส่หมายเลขเดิม โดยต้องระบุชื่อบทความที่อ้างอิงให้ชัดเจน ให้จัดรายการอ้างอิงให้อยู่ในแนวตรงตามตัวอย่าง โดยเว้นระยะจากขอบซ้ายให้ตรงกันทุกรายการ โดยใช้รูปแบบ APA Style (American Psychological Association)

การเขียนบรรณานุกรมสำหรับหนังสือทั่วไป

[x] ชื่อผู้แต่ง./ชื่อเรื่อง./ครั้งที่พิมพ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)/สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์./ปีที่พิมพ์.

บทความในวารสาร

[x] ชื่อผู้เขียนบทความ./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร, /ปีที่พิมพ์./ปีที่ (ฉบับที่), เลขหน้าที่ปรากฏ.

งานประชุมวิชาการ

[x] ชื่อผู้แต่ง, “ชื่อเรื่อง”/ใน ชื่องานที่ประชุมวิชาการ./สถานที่จัดงาน./ปี./pp.เลขหน้า.

การเขียนรายการอ้างอิงวิทยานิพนธ์

[x] ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์./ชื่อวิทยานิพนธ์./ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทหรือปริญญาตรี หรือวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก) บัณฑิต./ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา./ปีที่พิมพ์.

เอกสารในเว็บไซต์

[x] ชื่อผู้แต่ง./ชื่อเรื่อง./ ปีที่พิมพ์./สืบค้นจาก URL หรือเว็บไซต์ของข้อมูล

[1] Fischer and Jordan. **Security analysis and portfolio management**, 6th edition.

Prentice-Hall, 1995, p.p. 38 - 41.

- [2] ภิญโญ สารร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช, 2521.
 - [3] สายสนม ประดิษฐ์ดวง. ข้าวกล้องและรำข้าว-อาหารป้องกันโรค. วารสารอุตสาหกรรมเกษตร, 2541, 9(2), หน้า 38 - 41.
 - [4] ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ และคณะ. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในโรงเรียนโดยกระบวนการทางคณิตศาสตร์, 2544. สืบค้นจาก <http://22web.kku.ac.th/%7Ecme/CRN/FilePDF/ThAbstract.pdf>
-

[TITLE IN CAPITAL LETTERS]

Authors Name *¹, Authors Name *²

line 1 (of Affiliation): dept. name of organization

line 2: name of organization, acronyms acceptable

line 3: City, Country

line 4: e-mail: name@xyz.com

2line 1 (of Affiliation): dept. name of organization

line 2: name of organization, acronyms acceptable

line 3: City, Country

*line 4: *Corresponding e-mail: name@xyz.co*

ABSTRACT

Abstract should be strictly between 150 - 300 words.

Keywords: word1; word2; word3 (3 to 5 words or phrases, Take 2 or 3 from title.)

1. Introduction

Provide the study background in simple words. Provide text references to all the facts presented in this section in APA style [1].

2. Literature Reviews

A review of literature can be written to meet the needs of your research. This section can also be combined with the introduction section. The author can discuss the research gap that this study is going to or is willing to fill in this section. Provide an APA-style in-text citation.

3. Methodology

For the Quantitative Study: Include Population and sample [criteria of population selection and method of sampling] materials/tests with description, variables, Nature of data, data collection techniques, data analysis method. Discuss software, hardware's used during the study with their brand names. This section should be easy enough for any reader to repeat the study under similar conditions.

Figure 1 Thai banknotes (Source: [1])

Table 1 Fonts

Header	Header	Header	Header
Content	Content	Content	Content
Content	Content	Content	Content
Content	Content	Content	Content

4. Results

Presents the data, the facts – what you found, calculated, discovered, observed.

5. Conclusion and Recommendation

Provide logical and scientific analysis of the findings of the study. Present evidence to support your analysis by citing the work of earlier researchers or existing theories. [How your results agree to disagree with previous studies, and why]. Conclusion should be written in very clear words. It should explain how the objectives of the study are accomplished.

Acknowledgement

Author should present list of acknowledgement at the end. Any financial or nonfinancial support for the study should be acknowledged.

6. References

All references should be in IEEE citation style as link below and present inside the main body of article. Don't put extra references which are not cited.

<https://iee-dataport.org/sites/default/files/analysis/27/IEEE%20Citation%20Guidelines.pdf>

[1] Fischer and Jordan. **Security analysis and portfolio management**, 6th edition. Prentice-Hall, 1995, p.p. 38-41.

